

RAPORT O STANIE GMINY PRZYTOCZNA ZA ROK 2023

GMINA
PRZYTOCZNA
każdemu po drodze...

MAJ 2024

Spis treści

WSTĘP.....	3
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
1.1. POŁOŻENIE GMINY.....	5
1.2. DEMOGRAFIA ORAZ URZĄD STANU CYWILNEGO.....	6
1.3. WŁADZE GMINY	11
1.4. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I POMOCNICZE	13
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	15
2.1 DOCHODY	15
2.2 WYDATKI	19
2.3 KWOTA ZADŁUŻENIA ORAZ KSZTAŁTOWANIE SIĘ WSKAŹNIKÓW SPŁATY	21
3. MIENIE KOMUNALNE.....	23
3.1. STAN MIENIA KOMUNALNEGO ORAZ ZMIANY JAKIE ZASZŁY W ROKU 2023	23
4. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII.....	34
4.1 OMÓWIENIE STRATEGII ROZWOJU GMINY	34
4.2 PLANY, PROGRAMY I POLITYKI GMINNE.....	37
5. REALIZACJA UCHWAŁ	56
5.1. OMÓWIENIE ZREALIZOWANYCH UCHWAŁ.....	56
6. DZIAŁANIA GMINY	65
6.1. REALIZACJA INWESTYCJI I REMONTÓW	65
6.2. OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GMINY	83
6.3. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	129
6.4. DZIAŁANIA GMINY NA STAN BEZROBOCIA	132

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Stosownie do art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przedkładam Mieszkańcom i Radzie Gminy „Raport o stanie gminy Przytoczna za 2023 rok”, stanowiący podsumowanie działalności samorządu w minionym roku.

Na wstępie chciałbym serdecznie podziękować pracownikom Urzędu Gminy Przytoczna, Dyrektorom, Kierownikom Jednostek Organizacyjnych, Prezesowi Spółki Wokamid, wszystkim Radnym i Sołtysom, ale przede wszystkim Mieszkańcom gminy Przytoczna za wspólną troskę i pracę na rzecz rozwoju gminy Przytoczna. Pisząc kolejny już raport o stanie gminy, ponownie doświadczyłem tego, jak ważne jest życie we wspólnocie, podejmowanie odważnych i konstruktywnych działań, których pewne efekty widać już na „drugiego dnia”, a na niektóre niestety z przyczyn zupełnie niezależnych od nas, trzeba poczekać dłuższy okres czasu, czego najlepszym przykładem jest sztandarowy dla mnie program budowy mieszkań. Po uzyskaniu dofinansowania, zaczęliśmy realizację tego zadania, i szeroko rozumianego projektu budowy mieszkań, co w moim głębokim przekonaniu nie tylko zatrzyma spadek ludności w naszej gminie, który jest jednym z największych wyzwań jakie przed nami stoją, ale w latach kolejnych spowoduje jego wzrost.

Rok 2023 to kolejne wyzwania, przed którymi stanęliśmy i którym staraliśmy się sprostać najlepiej jak tylko potrafiliśmy. Cieszy fakt, że realizując zadania, które stały się już tak oczywiste (uporządkowanie gospodarki ściekowej, czy budowie dróg, chodników, oświetlenia ulicznego), podejmujemy się kolejnych inwestycji, które na stałe wpiszą się w historię naszej gminy. Najlepszym tego przykładem jest budowa klubu dziecięcego (powszechnie nazywanego żłobkiem), który jest pierwszym tego rodzaju obiektem w naszej gminie. Otrzymane w 2023 roku dofinansowania pozwolą na realizację zadań inwestycyjnych w roku 2024, tak jak to ma miejsce w przypadku rewitalizacji miejscowości Przytoczna, związanego z inwestycją w parku i centrum Przytocznej.

Osobiście cieszy mnie fakt, iż ze względu na dobrą kondycję finansową gminy, odwróciliśmy najważniejszy trend związany ze sprzedażą nieruchomości gminnych, a pozyskiwane przez to środki finansowe, były niezbędne do realizacji podstawowych zadań gminy. Zakup budynku po byłej piekarni pozwolą stworzyć nam w tym miejscu muzeum rzemiosła, salę fitness i miejsce rekreacyjno-sportowe. Zakup gruntów nad jeziorem Przytoczno, pozwolą nam dokończyć budowę bulwaru, zrewitalizować plażę, stworzyć tam miejsce rekreacji i wypoczynku, wybudować wymarzony przez młodzież skatepark i dać temu miejscu nowe życie.

Ważne, że odważne decyzje o przystąpieniu do sporządzenia planów miejscowych, budowie infrastruktury pod tereny przemysłowe już przynosi wymierne efekty i pozwala nam na odważne spoglądanie w przyszłość. Budowa hali magazynowej w Chełmicku, to nie tylko ogromny prestiż i wpływy do budżetu gminy z tytułu podatków, ale to przede wszystkim setki miejsc pracy. Wiemy, że to dopiero przedsmak tego co czeka nas w kolejnych latach. Kilkaset hektarów gruntów, na których są planowane inwestycje, diametralnie zmieniają naszą gminę, nie tylko wzmacniając sytuację ekonomiczną, ale stwarzając wspaniałe, komfortowe warunki do życia. Jestem pewien, że nie tylko zatrzymają migrację młodych ludzi, którzy w dużej mierze nie mając perspektyw na pracę w małych gminach, zmuszeni się do migracji do większych aglomeracji, opuszczając najczęściej z żalem i rozterką swoje domy rodzinne, i ukochane miejsce do życia.

Chciałbym Serdecznie Podziękować Pracownikom urzędu gminy, za odwagę i determinację w podejmowaniu odważnych zadań i wyzwań, Dyrektorom i Kierownikom Jednostek Organizacyjnych, Prezesom Spółek, za współpracę i konsekwentne realizowanie zamierzonych celów, ale przede wszystkim za nieustanną i pogłębiającą się świadomość, że każdego dnia pracujemy dla Mieszkańców gminy Przytoczna.

Mam nadzieję, że znajdziecie Państwo w tym raporcie rzetelne i wyczerpujące informacje. Zapraszam Państwa do debaty oraz zgłaszania opinii i sugestii na temat niniejszego dokumentu. Niech „Raport o stanie gminy Przytoczna za rok 2023” stanowi podstawę do prowadzenia dialogu na temat przyszłości naszej gminy, byśmy mogli wspólnie uzupełniać i udoskonalać go w kolejnych latach, zgodnie z uwagami wszystkich zainteresowanych sprawami gminy Przytoczna.

Z poważaniem

Bartłomiej Kucharyk

Wójt gminy Przytoczna

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. POŁOŻENIE GMINY

Gmina Przytoczna jest gminą wiejską, położoną w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego w powiecie międzyrzeckim. Graniczy z gminami: Międzyrzecz, Skwierzyna, Pszczew, Międzychód oraz Bledzew. W skład gminy wchodzi 14 sołectw: Chełmsko, Krasne Dłusko, Dębówko, Gaj-Poręba, Goraj, Krobielewo, Lubikowo, Nowa Niedrzwica, Przytoczna, Rokitno, Strychy, Stryszewo, Twierdzielewo, Wierzbno. Gmina Przytoczna położona jest przy drodze krajowej nr 24 relacji Poznań-Gorzów Wlkp.-Szczecin. Przez gminę przebiega jeden z ważnych szlaków komunikacyjnych od zachodniej jej strony Berlin-Kostrzyn-Poznań.

Miejscowość Przytoczna położona jest w dolinie strumienia Dłuska Struga pomiędzy jeziorami Przytoczno i Nadolnym. Prawie cały obszar należy do zlewni rzeki Warty, jedynie południowa jego część leży w zlewni pośredniej Obry.

Gmina Przytoczna położona jest w sąsiedztwie obszarów Natura 2000, takich jak: Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry, Rynna Jezior Obrzańskich oraz Puszcza Notecka. Gmina obszarowo zajmuje powierzchnię 184,82 km², co stanowi 1,32% województwa lubuskiego i 13,29 % powiatu. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 31 osób/1km².

Rysunek nr 1. Mapa położenia gminy Przytoczna

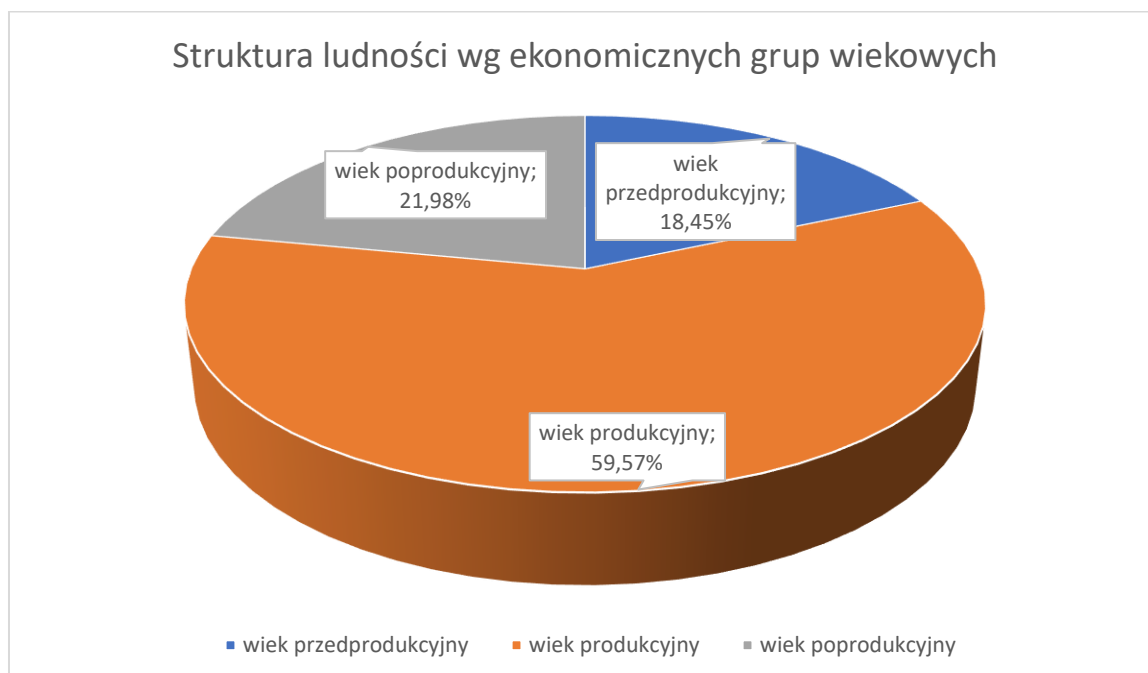
Źródło: na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Miejscowość Przytoczna będąca siedzibą władz samorządowych, jest wielofunkcyjnym ośrodkiem administracyjno-usługowym i mieszkaniowym. Położona jest niemal centralnie w stosunku do obszaru gminy, co umożliwia łatwość komunikowania się ze wszystkimi sołectwami.

1.2. DEMOGRAFIA ORAZ URZĄD STANU CYWILNEGO

Na dzień 31 grudnia 2023 roku obszar gminy Przytoczna zamieszkiwało **5496** osób, w tym 2818 mężczyzn (51,27%) i 2678 kobiet (48,73%). Dane liczbowe przyjęte z ostatnich trzech lat wskazują, że liczba mieszkańców ogółem, w tym zameldowanych na pobyt stały w kolejnych latach zmniejsza się. Struktura mieszkańców gminy Przytoczna w 2023 roku wg ekonomicznych grup wiekowych przedstawia się następująco:

- mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym – 1014 osób, co stanowi 18,45 % mieszkańców ogółem,
- mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 3274 osób, co stanowi 59,57 % mieszkańców ogółem,
- mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym – 1208 osób, co stanowi 21,98% mieszkańców ogółem.

W 2023 roku urodziło się 31 dzieci, w tym:

- 16 dziewczynek ,
- 15 chłopców.

Zmarło 98 osób, w tym:

- 42 kobiety,
- 56 mężczyzn.

Szczegółowe dane demograficzne przedstawiono poniżej w tabelach.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców gminy Przytoczna zameldowanych na pobyt stały i czasowy w latach 2021-2023

Rok	Pobyt stały	Pobyt czasowy	Razem
2021	5471	116	5587
2022	5448	102	5550
2023	5411	85	5496

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Tabela nr 2. Liczba urodzeń dzieci będących mieszkańcami gminy Przytoczna w latach 2021-2023

Rok	Płeć		Razem
	Chłopiec	Dziewczynka	
2021	17	25	42
2022	17	24	41
2023	15	16	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Tabela nr 3. Liczba zgonów mieszkańców gminy Przytoczna w latach 2021-2023

Rok	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2021	46	33	79
2022	47	29	76
2023	56	42	98

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Tabela nr 4. Wykaz mieszkańców gminy Przytoczna z podziałem na sołectwa wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Miejscowość	Mieszkańcy		
	stali	czasowi	ogółem
Chełmicko	11	0	11
Chełmsko	391	2	393
Dębówko	135	3	138
Dziubielewo	4	1	5
Gaj	57	1	58
Goraj	414	4	418
Krasne Dłusko	173	1	174
Krobielewo	70	0	70
Lubikowo	261	3	264
Lubikówko	39	1	40
Murowiec	1	0	1
Nowa Niedrzwica	240	2	242
Nowiny	44	1	45
Orłowce	8	0	8
Poręba	8	2	10
Przytoczna	2278	22	2300
Rokitno	668	29	697
Rokitno-Stacja	10	0	10
Strychy	167	4	171
Stryszewo	61	5	66
Stryszki	3	0	3
Twierdzielewo	57	1	58
Wierzbno	310	3	313
Żabno	1	0	1
	5411	85	5496

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

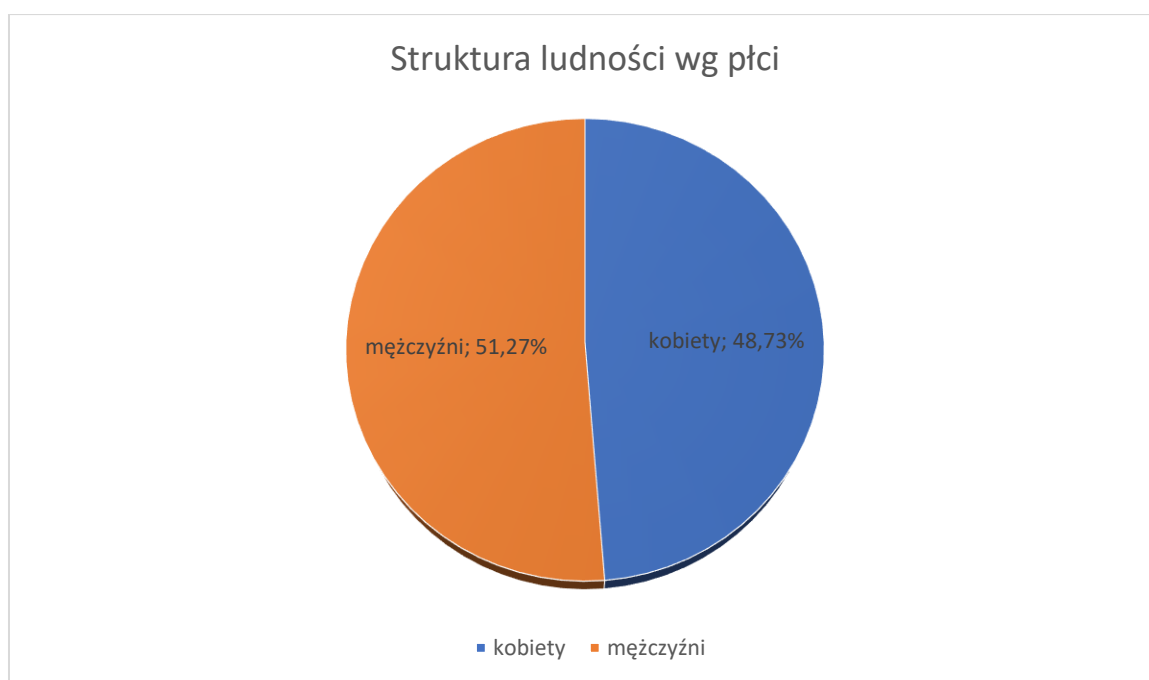
Tabela nr 5. Statystyka mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy wg wieku i płci wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	51	38	119
3	18	32	50

4-5	55	45	100
6	28	22	50
7	31	32	63
8-12	160	149	309
13-15	114	83	197
16-17	71	55	126
18	38	17	55
19-60		1433	3219
19-65	1814		
>60		770	1208
>65	438		
	2818	2678	5496

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Liczba zadań wykonanych przez organ gminy w 2023 roku zgodnie z obowiązującym katalogiem zadań zleconych:

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgonu) – 86.
2. Czynności materialno-techniczne z zakresu rejestracji stanu cywilnego nieskutkujące sporządzeniem aktu stanu cywilnego – 36.
3. Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego – 838.

4. Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń – 9.
5. Sporządzanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego – 108.
6. Sporządzanie przypisków w aktach stanu cywilnego 275.
7. Migracja aktów do Rejestru Stanu Cywilnego – 339.
8. Wydawanie decyzji w sprawie imion i nazwisk – 2.
9. Zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu na pobyt czasowy, stały, zgłoszenia powrotu z pobytu czasowego – 223.
10. Usuwanie niezgodności – 803.
11. Nadanie numeru PESEL i zmiana numeru PESEL – 20.
12. Zastrzeżenie oraz cofanie zastrzeżenia numeru PESEL – 29.
13. Udostępnianie danych z rejestru PESEL, z rejestru mieszkańców (RM) oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców (RZC), a także udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych (RDO) oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi – 81.
14. Wydawanie zaświadczeń zawierających wykaz danych osoby, której wniosek dotyczy, z rejestru mieszkańców(RM), rejestru PESEL, rejestru zamieszkania cudzoziemców (RZC) oraz z Rejestru Dowodów Osobistych (RDO) – 108.
15. Wydawanie dowodów osobistych w urzędzie – 468.
16. Przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego – 59.
17. Przyjmowanie formularzy zgłoszenia podejrzenia nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych – 4.
18. Unieważnianie dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych RDO) – 18.

W 2023 roku - 12 par z terenu gminy Przytoczna obchodziło Jubileusz 50 – lecia pożycia małżeńskiego. Jubilaci zostali uhonorowani przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Medalem za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Uroczystego wręczenia medali w imieniu Prezydenta RP dokonał wójt gminy Przytoczna w dniu 29 grudnia 2023 r. w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury w Przytocznej.

1.3. WŁADZE GMINY

Gmina jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną do organizacji życia publicznego na swoim terytorium. Wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność oraz posiada osobowość prawną. Wszystkie osoby, które na stałe zamieszkują na obszarze gminy, z mocy ustawy o samorządzie gminnym, stanowią gminną wspólnotę samorządową, realizującą swoje zbiorowe cele. O ustroju gminy stanowi jej statut.

Organem wykonawczym gminy Przytoczna jest wójt, który reprezentuje ją na zewnątrz, kieruje bieżącymi sprawami oraz wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Gminy. Funkcję wójta gminy Przytoczna w roku 2023 pełnił Bartłomiej Kucharyk, wybrany w wyborach samorządowych na kadencję 2018-2024. Zastępcą wójta gminy Przytoczna była w 2023 r. – Anna Sawka, sekretarzem gminy – Dominika Kucharyk, natomiast skarbnikiem gminy – Joanna Matuszewska.

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Gminy, do właściwości której należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. W roku 2023 o sprawach gminy stanowili radni wybrani w kadencji 2018-2024, których wykaz przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Wykaz radnych gminy Przytoczna w kadencji 2018-2023

Skład Rady Gminy Przytoczna		
kadencja 2018-2023		
Konrad Golec Przewodniczący Rady Gminy	Mirosław Romanowski Zastępca Przewodniczącego	Piotr Okińczyc
Danuta Szczyszyk	Krzysztof Gabryelski	Paweł Rękawiecki / Waldemar Maciąg
Marcin Strzelewicz	Ireneusz Koput	Marek Matusiak/ Sylwester Mędryk
Beata Góra	Angelika Sudoł	Maria Kuberska
Sławomira Trojanek	Zbigniew Klusek	Żaneta Wrona

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Zmiany w składzie osobowym Rady Gminy Przytoczna wynikają z rezygnacji dwóch radnych i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, w wyniku których w miejsce Pawła Rękawickiego wybrano Waldemara Maciąga, a w miejsce Marka Matusiaka wybrano Sylwestra Mędryka.

W roku 2023 przy Radzie Gminy Przytoczna działały cztery komisje stałe wybrane w kadencji 2018-2024:

- **Komisja Edukacji i Spraw Społecznych**, w składzie osobowym: Konrad Golec, Beata Góra, Maria Kuberska, Marek Matusiak/Sylwester Mędryk od 25.11.2021 r., Paweł Rękawiecki/Zbigniew Klusek od 29.12.2020 r., Mirosław Romanowski, Marcin Strzelewicz, Angelika Sudoł, Danuta Szczyszyk, Sławomira Trojanek,
- **Komisja Finansów, Rozwoju Gospodarczego i Bezpieczeństwa Publicznego**, w składzie osobowym: Krystian Gabryelski, Konrad Golec, Zbigniew Klusek, Ireneusz Koput, Maria Kuberska, Piotr Okińczyc, Paweł Rękawiecki/Waldemar Maciąg od 29.12.2020 r., Mirosław Romanowski, Marcin Strzelewicz, Angelika Sudoł, Danuta Szczyszyk, Sławomira Trojanek, Żaneta Wrona,
- **Komisja Rewizyjna**, w składzie osobowym: Krystian Gabryelski, Beata Góra, Zbigniew Klusek/Waldemar Maciąg od 29.12.2020 r., Ireneusz Koput, Marek Matusiak/Sylwester Mędryk od 25.11.2021 r., Piotr Okińczyc, Żaneta Wrona,
- **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, w składzie osobowym: Zbigniew Klusek, Piotr Okińczyc, Marcin Strzelewicz, Danuta Szczyszyk, Żaneta Wrona.

W roku 2023 obyło się:

- 12 sesji Rady Gminy Przytoczna, w tym 2 nadzwyczajne,
- 10 posiedzeń Komisji Rewizyjnej,
- 2 posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji,
- 11 posiedzeń Komisji Finansów, Rozwoju Gospodarczego i Bezpieczeństwa Publicznego,
- 10 posiedzeń Komisji Edukacji i Spraw Społecznych.

Na obsługę rady gminy w 2023 r. wydatkowano łącznie kwotę: 212 751,42 zł.

Urząd Gminy to jednostka organizacyjna gminy, której przedmiotem działalności jest świadczenie pomocy wójtowi, w zakresie realizacji uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa państwowego. Organizację i zasady funkcjonowania urzędu gminy określa regulamin organizacyjny, nadany przez wójta w drodze zarządzenia.

W Urzędzie Gminy Przytoczna w 2023 roku przeciętna liczba zatrudnionych wynosiła 23,8. Koszty działalności urzędu w roku 2023 wynosiły 2 632 482,09 zł, w tym wydatki na wynagrodzenia osobowe pracowników 1 885 075,59 zł i składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 323 596,59 zł.

1.4. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I POMOCNICZE

Na terenie gminy Przytoczna działają 4 jednostki organizacyjne, których przedmiotem działalności jest świadczenie pomocy wójtowi w zakresie realizacji zadań gminy oraz uchwał rady gminy:

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytocznej**
Placówka kierowana przez Kierownika Agnieszkę Matusiewicz
- **Gminny Ośrodek Kultury w Przytocznej**
Placówka kierowana przez Dyrektora Piotra Barskiego
- **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Kusocińskiego w Przytocznej, Szkoła Filialna w Wierzbnie**
Placówka kierowana przez Dyrektora Brygidę Konieczną
- **Przedszkole „Kasztanowa Kraina” w Przytocznej**
Placówka kierowana przez Dyrektora Zdzisławę Flens

Na terenie gminy Przytoczna znajduje się 14 sołectw. W roku 2023 funkcje sołtysów pełniły osoby wybrane na kadencję 2019-2024. Wykaz sołectw w gminie Przytoczna oraz sołtysów przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 7. Zestawienie sołectw oraz sołtysów

Lp.	Sołectwo	Sołtysi kadencja 2018-2023
1	Chełmsko	Czesław Gmiąt
2	Dębówko	Bernadeta Racewicz
3	Gaj-Poręba	Marek Matusiak/Bernadeta Matusiak
4	Goraj	Agnieszka Lisek/Halina Kępka
5	Krasne Dłusko	Łukasz Fajak
6	Krobielewo	Jolanta Wasylkiewicz/Ewelina Mędykowska
7	Lubikowo	Paweł Rękawiecki/Waldemar Maciąg
8	Nowa Niedzwica	Żaneta Wrona
9	Przytoczna	Oliwia Wychowałek
10	Rokitno	Albert Szczyszyk
11	Strychy	Krystyna Kaczmarek
12	Stryszewo	Krystyna Adamczak
13	Twierdzielewo	Marek Góra
14	Wierzbno	Joanna Kabat/Tomasz Musiał

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1 DOCHODY

Dochody ogółem

47 361 581,39 zł

wykonane w 2023 r.

-0,85%

do roku 2022

Dochody ogółem na mieszkańca

8 884,18 zł

wykonane w 2023 r.

-0,32%

do roku 2022

Dochody majątkowe na mieszkańca

1 144,11 zł

Wartość wskazuje na skuteczność działań w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na inwestycje.

Dochody własne na mieszkańca

4 406,30 zł

Wartość wskazuje na poziom samodzielności finansowej jednostki i poziom elastyczności budżetu.

Dochody unijne na mieszkańca

149,41 zł

Wartość wskazuje na aktywność jednostki w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych.

Najważniejszym źródłem dochodów gminy Przytoczna w 2023 roku i jednocześnie źródłem dochodów własnych były wpływy z podatku od nieruchomości. Wpływy w kwocie 14 075 471,50 zł stanowiły 29,72% wszystkich dochodów gminy. Pięć najistotniejszych pozycji po stronie dochodowej budżetu gminy składa się łącznie na 69,24% wszystkich wpływów. Istotnymi źródłami dochodów własnych gminy były również wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych, wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw oraz wpływy z różnych dochodów, wykonane odpowiednio w wysokości 3 102 659,00 zł, 1 737 036,26 zł i 884 271,33 zł.

Wykres 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Przytoczna w 2023 rok

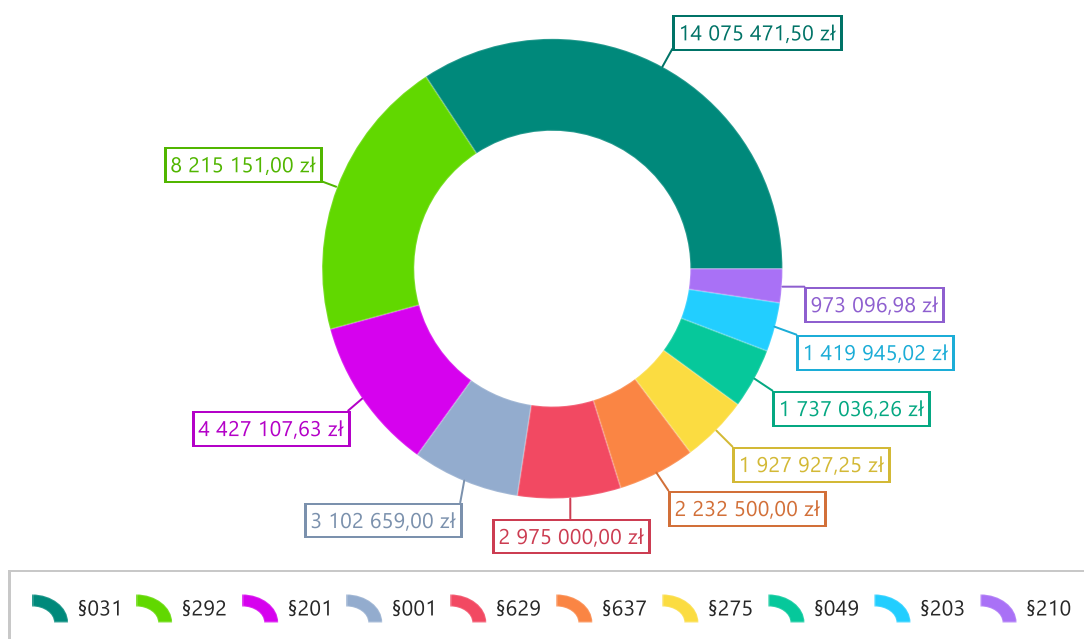
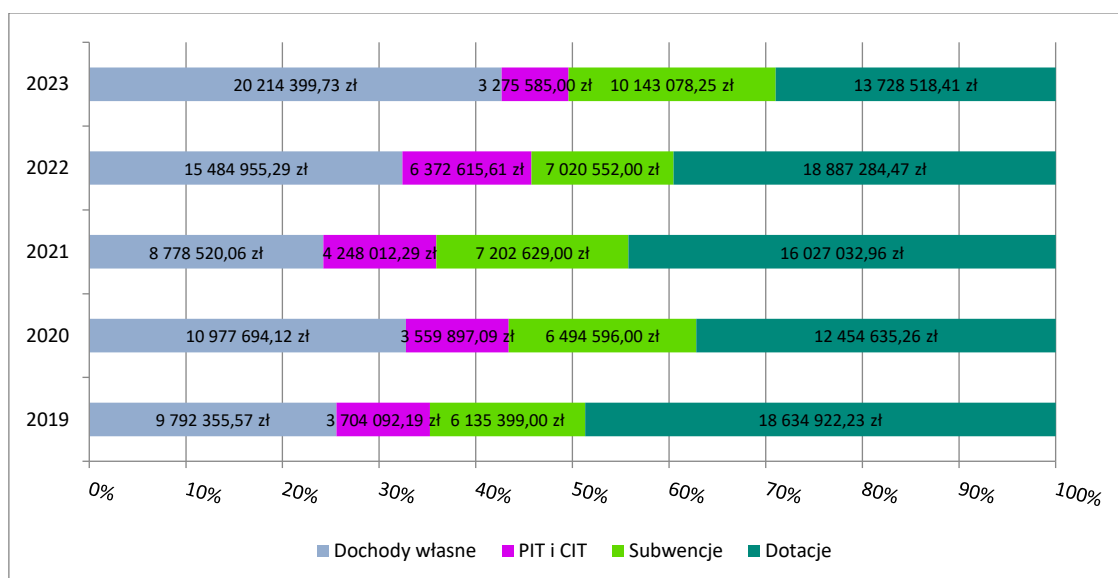

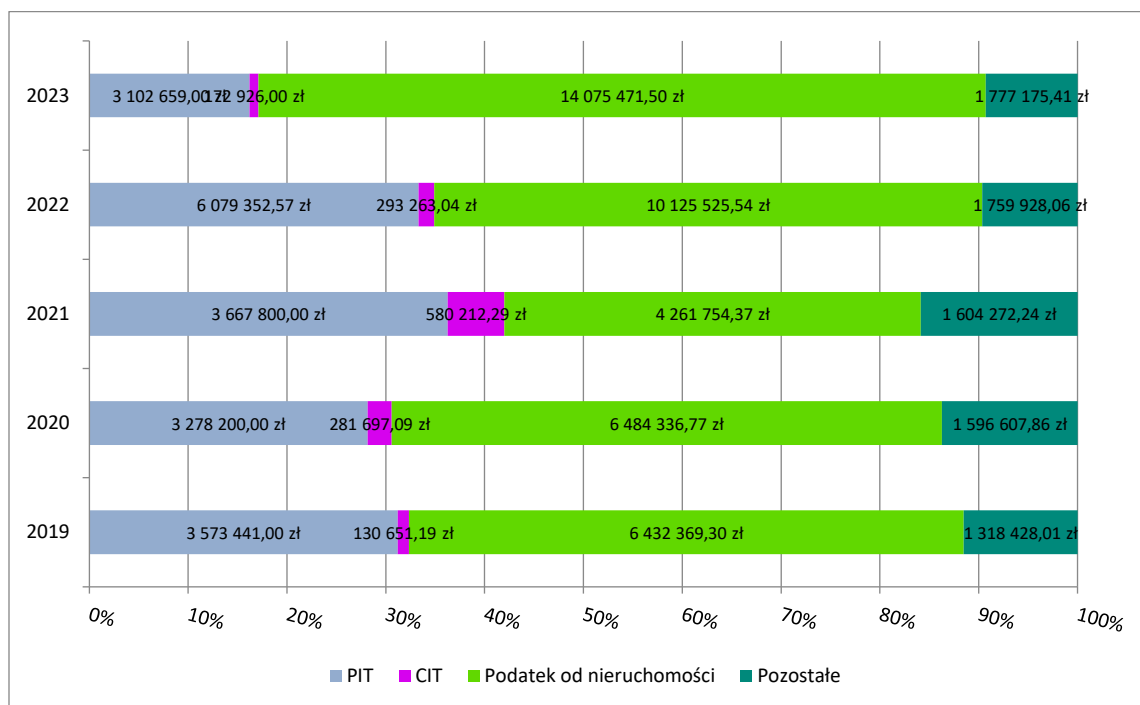
Tabela 1: 10 głównych źródeł dochodów Gminy Przytoczna w 2023 roku

Paragraf	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
031	Wpływy z podatku od nieruchomości	14 075 471,50
292	Subwencje ogólne z budżetu państwa	8 215 151,00
201	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami	4 427 107,63
001	Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych	3 102 659,00
629	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin, powiatów (związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	2 975 000,00
637	Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych	2 232 500,00
275	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	1 927 927,25
049	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	1 737 036,26
203	Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin, związków powiatowo-gminnych)	1 419 945,02
210	Środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy	973 096,98

Wykres 2: Dochody Gminy Przytoczna wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Wykres 3: Dochody podatkowe Gminy Przytoczna wg kategorii w 2023 roku w porównaniu do lat 2019-2022

Udział dotacji inwestycyjnych w dochodach ogółem

12,83%
+ 4,48 pp.
 do roku 2022

W strukturze dochodów budżetowych gminy Przytoczna w 2023 roku znalazły się dotacje inwestycyjne. Wartość wykonanych dotacji w 2023 roku wyniosła 6 077 952,62 zł, z czego 767 166,89 zł było środkami pochodzącymi z budżetu środków europejskich.

2.2 WYDATKI

Wydatki ogółem

48 217 896,29 zł

wykonane w 2023 r.

+9,80%

do roku 2022

Wydatki ogółem na mieszkańca

9 044,81 zł

wykonane w 2023 r.

+10,37%

do roku 2022

Wydatki bieżące na mieszkańca

6 332,29 zł

Wartość wskazuje na poziom środków, jaki przeznaczano na realizację zadań bieżących jednostki.

Wydatki majątkowe na mieszkańca

2 712,52 zł

Wartość wskazuje na poziom nakładów na realizację inwestycji oraz przyjęte priorytety w zakresie realizacji zadań własnych.

Środki własne na inwestycje

6 949 972,40 zł

Wartość nadwyżki operacyjnej pomniejszona o spłatę długu. Wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Wydatki zrealizowane z dofinansowaniem

4 335 382,20 zł

Wartość wydatków zrealizowanych z udziałem środków zewnętrznych. Świadczy o aktywności JST w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

W 2023 roku gmina Przytoczna najwięcej środków przeznaczyła na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania. Wykonano je na poziomie 11 255 143,02 zł, co stanowiło 23,34% wydatków gminy. Znaczący udział w strukturze odegrały wydatki zrealizowane w ramach transportu i łączności. Na realizację zadań z tego zakresu wydatkowano łącznie 5 256 222,12 zł, co stanowiło 10,90% wydatków gminy. Wydatki z zakresu gospodarki mieszkaniowej zrealizowano na poziomie 5 098 822,05 zł, co stanowiło 10,57% wydatków gminy. Wydatki z zakresu rodziny wykonano w wysokości 5 079 516,73 zł, co stanowiło 10,53% wydatków gminy, natomiast w ramach gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wydatkowano 4 556 628,11 zł, co stanowiło 9,45% wydatków gminy.

Należy zauważyć, że gmina Przytoczna zrealizowała wydatki bieżące na oświatę w wysokości 11 237 838,34 zł. Natomiast subwencję oświatową otrzymała na poziomie 6 005 420,00 zł. Oznacza to, że pokrycie wydatków oświatowych subwencją oświatową stanowiło 53,44%.

Warto zwrócić uwagę, że gmina Przytoczna zrealizowała inwestycje na kwotę 9 596 464,33 zł. Zestawiając to z otrzymanymi dotacjami w wysokości 6 077 952,62 zł, należy wskazać, że pokrycie inwestycji dotacjami wyniosło 63,34%.

**2.3 KWOTA ZADŁUŻENIA ORAZ KSZTAŁTOWANIE
SIĘ WSKAŹNIKÓW SPŁATY**

Zadłużenie gminy Przytoczna

4 967 548,00 zł

na koniec 2023 r.

-10,05%

do roku 2022

Zadłużenie na mieszkańca

931,82 zł

na koniec 2023 r.

-9,58%

do roku 2022

Wynik budżetu ogółem

-856 314,90 zł

Określa nominalną różnicę pomiędzy wysokością uzyskanych dochodów i zrealizowanych wydatków.

Wynik budżetu bieżącego

7 504 920,40 zł

Wartość wskazuje na zdolność do realizacji inwestycji i spłaty zobowiązań bez pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Zadłużenie w stosunku do dochodów

10,49%

Wartość wskazuje na udział kwoty długu w dochodach budżetowych.

Koszt obsługi długu

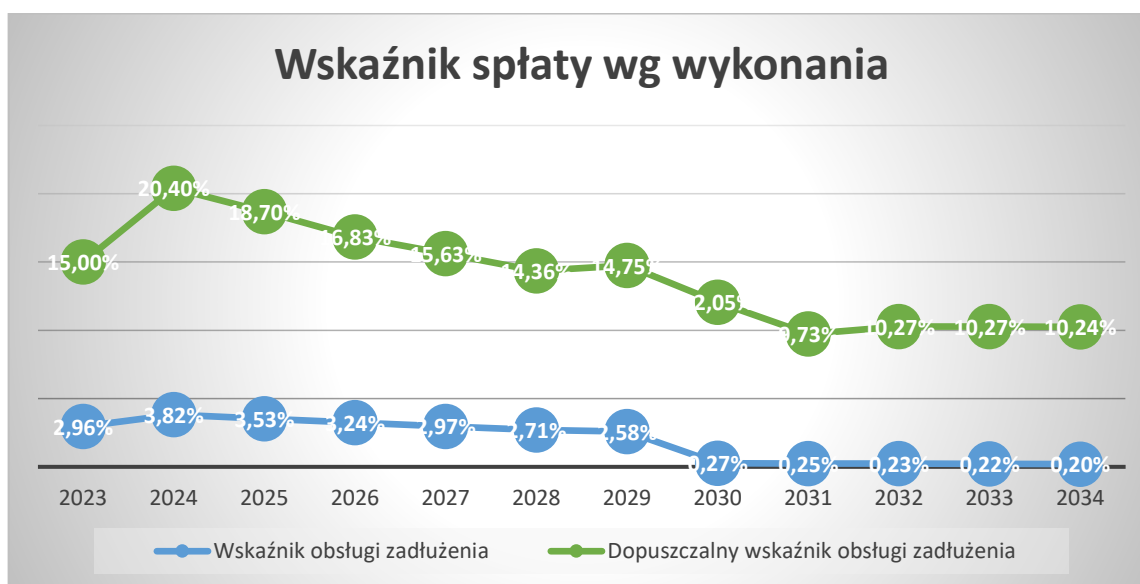
440 648,07 zł

Wartość wydatków na zapłatę odsetek.

Kwota długu w 2023 zmniejszyła się z poziomu 5 522 496,00 zł do poziomu 4 967 548,00 zł. Należy zauważyć, że jest to sytuacja odwrotna do sytuacji obserwowanej w sektorze, ponieważ na przestrzeni ostatniego roku zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego wzrosło o 13,10%, przy czym wzrost zadłużenia gmin wyniósł 13,84%.

Na koniec 2023 r. spełniona została relacja obliczona na podstawie art. 243 ustawy o finansach publicznych. Wskaźnik łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów wyniósł 2,96%, przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku spłaty obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony o średnią arytmetyczną z 7 poprzednich lat) na poziomie 15,00%.

Wykres 4: Wskaźnik spłaty wg art. 243 ustawy w latach 2023-2034

3. MIENIE KOMUNALNE

3.1. STAN MIENIA KOMUNALNEGO ORAZ ZMIANY JAKIE ZASZŁY W ROKU 2023

Na koniec roku 2023 stan mienia komunalnego gminy Przytoczna wynosił 70 412 785,99 zł. Zestawienie majątku gminy oraz zmiany jakie w nim zaszły w 2023 roku, przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 8. Wartość majątku w poszczególnych grupach wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2022 r. w zł	Stan na 31.12.2023 r. w zł	Wartość zwiększenia/+/ zmniejszenia/-/ w zł
1	2	3	4	5
1.	Grunty	9 218 502,59	10 326 103,69	+1 107 601,10
2.	Budynki, lokale	19 184 454,68	11 119 368,13	-8 065 086,55

3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	33 672 301,94	37 767 577,47	+4 095 275,53
4.	Maszyny i urządzenia techniczne	6 001 068,83	6 168 250,12	+167 181,29
5.	Środki transportu	2 137 971,32	2 137 971,32	-
6.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	2 689 877,13	2 893 569,26	+203 692,13
Razem		72 904 176,49	70 412 785,99	-2 491 336,50

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

Gmina Przytoczna jest właścicielem 343 ha gruntów. W użytkowaniu wieczystym innych osób znajduje się 12,2 ha. Wartość gruntów na dzień 31.12.2023 r. wynosi: 10 326 103,69 zł.

Tabela nr 9. Szczegółowa klasyfikacja gruntów należących do gminy Przytoczna na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha
GRUNTY ROLNE		
1.	Grunty orne	28
2.	Łąki trwałe	1
3.	Pastwiska trwałe	3
4.	Grunty rolne zabudowane	6
5.	Grunty pod rowami	17
6.	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	3
7.	Nieuzytki	4
GRUNTY LEŚNE		
1.	Lasy	9
2.	Grunty zadrzewione i zakrzewione	0
GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE		
1.	Tereny mieszkaniowe	1
2.	Tereny przemysłowe	4
3.	Inne tereny zabudowane	9
4.	Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	2
5.	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	17
6.	Użytki kopalne	5
TERENY KOMUNIKACYJNE		
1.	Drogi	233
2.	Grunty przeznaczone pod budowę dróg pub. lub linii kolejowych	1
Powierzchnia ogólna gruntów		343

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

W 2023 roku wartość majątku gminy Przytoczna uległa zmianie. Przyczyną zwiększenia wartości składników majątkowych o 1 411 656,20,09 zł w grupie 0 „Grunty” było nabycie prawa użytkowania wieczystego działki 207/84 w Przytocznej, nabycie gruntów na cele statutowe gminy Przytoczna – drogi oraz przeniesienie własności nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa na własność gminy Przytoczna.

Zmniejszenie wartości składników majątkowych o 2 236,85 zł w grupie 0 „Grunty” związane było ze zbyciem działek.

W roku 2023 dokonano przeniesienia środków trwałych użytkowanych wieczyście na własność o wartości 105 800,00 zł (działki o nr ewid. 163/1, 163/2, 163/3, 163/4 obręb Goraj) oraz przekazano w trwałe zarząd:

- Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Kusocińskiego w Przytocznej nieruchomości gruntowe (nr ewid. 495/1, 529/1. 530/6) o łącznej wartości 157 233,35 zł
- Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Przytocznej udział 803/100 w nieruchomości gruntowej o nr ewid. 475/3 o wartości 38 784,90 zł.

Tabela nr 10. Zestawienie powierzchni gruntów gminy Przytoczna ze względu na formę gospodarowania na dzień 31.12.2023 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w m ²
1.	Grunty w użytkowaniu wieczystym	50 931
2.	Grunty we współwłasności	64 398
3.	Grunty przekazane w trwałe zarząd	39 473
4.	Grunty przekazane w użytkowanie wieczyste	122 657

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

Tabela nr 11 przedstawia wykaz działek przyjętych na mienie w 2023 roku, natomiast tabela nr 12 przedstawia wykaz działek zdjętych z mienia w 2023 roku.

Tabela nr 11. Wykaz działek przyjętych na mienie w 2023 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
1.	Działka o nr ewid. 121 obręb Lubikowo	0,89	+89 000,00

2.	Działka o nr ewid. 325 obręb Nowa Niedzwica	0,38	+38 000,00
3.	Działka o nr ewid 327 obręb Nowa Niedzwica	0,04	+4 000,00
4.	Działka o nr ewid 163/1 obręb Goraj	0,3162	+35 300,00
5.	Działka o nr ewid 163/2 obręb Goraj	0,2102	+18 400,00
6.	Działka o nr ewid 163/3 obręb Goraj	0,18	+20 900,00
7.	Działka o nr ewid 163/4 obręb Goraj	0,9764	+31 200,00
8.	Działka o nr ewid 207/84 obręb Przytoczna (prawo użytkowania wieczystego)	1,2073	+1 174 856,20
Razem		4,210231	+ 1 411 656,20

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

Tabela nr 12. Wykaz działek zdjętych z mienia w 2023 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Wartość w zł
1.	Działka nr 5/24 obręb Rokitno	0,0318	-2 236,85
Razem		0,0318	-2 236,85

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

1. Budynki i lokale

W 2023 roku w grupie 1 „Budynki i lokale” nastąpiło zmniejszenie wartości składników majątku 8 681 421,31 zł.

Wykaz oraz wartość budynków i budowli przyjętych i zdjętych ze stanu mienia oraz budynków, które w wyniku remontu i przebudowy zwiększyły swoją wartość w 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 13. Wartość budynków – budowli.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość zwiększenia /+/ zmniejszenia -/ w zł
1.	Scena widowiskowa zadaszona w Goraju – wymiana drzwi drewnianych	+2 600,00
2.	Budynek Urzędu Gminy –modernizacja sieci elektrycznej i sanitarnej	+58 508,69
3.	Docieplenie ścian Świetlicy wiejskiej w Krobielewie	+12 054,01
4.	Wiata przystankowa w miejscowości Goraj	+7 072,50
5.	Wiata przystankowa w miejscowości Chełmsko	+7 072,50
6.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Kusocińskiego	-7 505 737,16
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytocznej	- 646 657,09
Razem		-8 065 086,55

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

2. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Przyczyną wzrostu wartości składników majątkowych o 4 095 275,53 zł w grupie 3 „Obiekty inżynierii lądowej i wodnej” był fakt zakończenia inwestycji gminnych wykazanych w poniższej tabeli:

Tabela nr 14. Obiekty inżynierii.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość zwiększenia /+/ zmniejszenia -/ w zł
1.	Ogrodzenie boiska i placu zabaw Dębówka	+14 022,00
2.	Piłkochwył na boisku w Dębówka	+ 6 432,90
3.	Krzyż metalowy na cmentarz w Twierdzielewie	+3 500,00
4.	Parasol trzcinowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 746,31
5.	Parasol trzcinowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 746,31
6.	Parasol trzcinowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 746,31
7.	Parasol trzcinowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 746,31
8.	Parasol trzcinowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 746,31
9.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
10.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
11.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
12.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
13.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
14.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
15.	Leżak parkowy jednoosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 3 568,65
16.	Leżak parkowy dwuosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 996,12
17.	Leżak parkowy dwuosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 996,12
18.	Leżak parkowy dwuosobowy przy jeziorze Przytoczna	+ 4 996,12
19.	Przebieralnia przy jeziorze Przytoczna	+ 5 620,63
20.	Kosz na śmieci przy jeziorze Przytoczna	+ 1 249,03
21.	Kosz na śmieci przy jeziorze Przytoczna	+ 1 249,03
22.	Stojak na rowery przy jeziorze Przytoczna	+ 1 561,29
23.	Stojak na rowery przy jeziorze Przytoczna	+ 1 561,29
24.	Urządzenie zabawowe - zestaw metalowy przy jeziorze Przytoczna	+ 54 235,33
25.	Droga o nawierzchni asfaltowej, długość 273,7 m - tereny inwestycyjne Goraj	+1 475 066,34
26.	Oświetlenie drogowe - tereny inwestycyjne Goraj	+ 195 634,03
27.	Oświetlenie boiska treningowego na stadionie w Przytocznej	+ 68 459,00
28.	Oświetlenie zewnętrzne placu rekreacyjnego Strychy	+ 29 289,65
29.	Nawierzchnia drogi ul. Jana Bosco i Polna wraz z infrastrukturą towarzyszącą	+2 784 286,42
30.	Ogrodzenie placu zabaw- Stryzewo	+ 5 742,89
31.	Kanalizacja deszczowa szkoły podstawowej	- 110 637,68
32.	Kanalizacja deszczowa szkoła podstawowa Przytoczna	- 150 328,77
33.	Teren przy szkole podstawowej w Przytocznej	- 316 189,10
34.	Ogrodzenie szkoły podstawowej w Przytocznej	- 39 179,21
Razem		+4 095 275,53

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

3. Maszyny i urządzenia techniczne

W 2023 roku nastąpiło zwiększenie wartości składników majątkowych o 167 181,29 zł w grupach 3-6 „Maszyny i urządzenia techniczne”. Tabela nr 15 przedstawia wykaz składników przyjętych na mienie w 2023 roku.

Tabela nr 15. Maszyny i urządzenia techniczne.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość zwiększenia/+/ zmniejszenia /- / w zł
1.	Agregat fogo Krasne Dłusko	+ 39 979,27
2.	Agregat fogo Chełmsko	+ 39 995,06
3.	Notebook Lenovo thinkbook 15-IAP G4	+ 5 402,10
4.	Ogrzewacz przepływowy POW MULTI 18/21/24KW	+ 1 240,00
5.	Drukarka laserowa HP laserjet m209dw	+ 1 087,32
6.	Monitor Philips led 23,8" 24m1n3200za 165 hz	+ 1 050,42
7.	Monitor Philips led 23,8" 24m1n3200za 165 hz	+ 1 050,42
8.	Monitor Philips led 23,8" 24m1n3200za 165 hz	+ 1 050,42
9.	Komputer Dell Vostro 3710 i5-12 16GB SSD512 Intel	+ 5 214,30
10.	Komputer Dell Vostro 3710 i5-12 16GB SSD512 Intel	+ 5 214,30
11.	Komputer Dell Vostro 3710 i5-12 16GB SSD512 Intel	+ 5 214,31
12.	Notebook Lenovo V15G31AP 15,6 " FHD/i5-1235U/8GB/SSD512GB/irisxe/W11	+ 3 628,13
13.	Notebook Lenovo V15G31AP 15,6 " FHD/i5-1235U/8GB/SSD512GB/irisxe/W11	+ 3 628,13
14.	Notebook Lenovo V15G31AP 15,6 " FHD/i5-1235U/8GB/SSD512GB/IrisXe/W11	+ 4 567,73
15.	Laptop HP PB 455 G8 R5 5600U 15,6"	+ 4 518,18
16.	Zasilacz awaryjny UPS APC BX750MI-GR Back-UPS	+ 800,00
17.	Zasilacz awaryjny UPS APC BX750MI-GR Back-UPS	+ 800,00
18.	Zasilacz awaryjny UPS APC BX750MI-GR Back-UPS	+ 800,01
19.	Drukarka Laser Mono HP Laserjet M404DW	+ 1 294,00
20.	Wykaszarka 535RX	+ 3 199,00
21.	Kosiarka spalinowa AW 3.0KW 4.0 HP	+ 2 500,00
22.	Warnik do wody 9l z podwójnymi ściankami i tacką ociekową 2,4kw	+ 642,00
23.	Piec do wypieku chleba	+ 3 000,00
24.	Piec do wypieku chleba	+ 3 000,00
25.	Maszyna do produkcji pieczywa	+ 690,00
26.	Maszyna do produkcji pieczywa	+ 690,00
27.	Projektor Epson eh-tw7000	+ 7 323,61
28.	Radiotelefon samochodowy Motorola DM 4600 e z anteną	+ 4 100,00
29.	Rozdzielnica elektryczna	+ 6 396,00
30.	Urządzenie klimatyzacji	+ 4 428,00
31.	Urządzenie klimatyzacji	+ 5 793,00
32.	Zestaw klimatyzacji	+ 4 920,00
33.	Zestaw klimatyzacji	+ 3 667,00
34.	Urządzenie do klimatyzacji	+ 4 691,58
35.	Kserokopiarka XEROX WORK CENTRE 5020	- 4 899,00

36.	Komputer FUJITSU ESPRIMO	- 4 247,00
37.	Komputer FUJITSU ESPRIMO	- 4 247,00
38.	Monitor FUJITSU E19-6LED	- 500,00
39.	Monitor FUJITSU E19-6LED	- 500,00
	Razem	+167 181,29

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

4. Środki transportu

W 2023 roku nie odnotowano zmian w stanie posiadanych środków transportu.

5. Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane

W 2023 roku nastąpiło zwiększenie wartości składników majątkowych o 203 692,13 zł w grupie 8 „Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane”.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowy wykaz zmian dokonanych w 2023 roku.

Tabela nr 16. Zestawienie narzędzie, przyrządów, ruchomości i wyposażenia.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartości zwiększenia +/-
Lp.	Wyszczególnienie	zmniejszenie -/- w zł
1.	Respirator wraz z osprzętem	26 826,48
2.	Stół piknikowy	1 000,00
3.	Zestaw stalowo-drewniany stół i 2 krzesła	571,00
4.	Zestaw stalowo-drewniany stół i 2 krzesła	571,00
6.	Zestaw stalowo-drewniany stół i 2 krzesła	571,00
7.	Zestaw stalowo-drewniany stół i 2 krzesła	571,00
8.	Stół roboczy stal nierdzewna 200x60 cm	1 399,00
9.	Szafa chłodnicza	500,00
10.	Warnik do wody	739,00
11.	Zmywarka electrolux kecb7310l comfortlift 800	3 088,99
12.	Wieszak na kótkach	2 300,10
13.	Sprzęt nagłaśniający PARTYBOX1000 SYS. POWER AUDIO JBL	4 999,00
14.	Gablota ogłoszeniowa dzielona 150x100 + słupy/fryz	2 091,00
15.	Gablota ogłoszeniowa dzielona 150x100 + słupy/fryz	2 500,00
16.	Namiet ekspresowy 4x8 stalowy kolor RM 4	4 499,00
17.	Ławka do poczekalni plastikowa VERONA - 2 siedziska stołek	687,32
18.	Lampa uliczna V-tec 20426-100W 11000lm 4000 K chip samsung	8 364,00
19.	Szafa metalowa 1950x950x400 RAL7035/7035	1 932,33
20.	Kosz na śmieci 60 lk KW-60	829,00
21.	Kosz na śmieci 60 lk KW-60	829,00
22.	Mównica plus półki szare, blacha	1 857,30

23.	Szafa	1 900,00
24.	Komoda	650,00
25.	Zasilacz awaryjny UPS APS BX750MI-GR Back UPS 750VA, AVR, Schuko	800,73
26.	Zasilacz awaryjny UPS APS BX750MI-GR Back UPS 750VA, AVR, Schuko	800,73
27.	Zasilacz awaryjny UPS APS BX750MI-GR Back UPS 750VA, AVR, Schuko	800,73
28.	Szafa 158x256x45	2 800,00
29.	Szafa 90x97x80	1 300,00
30.	Namiot 600x300 cm poszycie+stelaż	1 769,00
31.	Wiata przystankowa LUX 20,54mx1,45m	7 564,50
32.	Ławka zawodników rezerwowych 6-osobowa	1 210,89
33.	Ławka zawodników rezerwowych 6-osobowa	1 210,89
34.	Ławka zawodników rezerwowych 6-osobowa	1 210,89
35.	Ławka zawodników rezerwowych 6-osobowa	1 210,89
36.	Ekspres ciśnieniowy SIEMENS TE658209RW	2 999,00
37.	Krzesełko ewakuacyjne z pokrowcem	5 078,70
38.	Powiększalnik przenośny	6 979,00
39.	Biurko BRW Office BIU/72/100 dąb sonoma	460,50
40.	Biurko BRW Office BIU/72/150 dąb sonoma	560,50
41.	Drabina Krause Tribilo 3x10 szczebli	1 247,00
42.	Namiot ekspresowy 3x3	2 850,00
43.	Konstrukcja stalowa	8 750,00
44.	Wózek kelnerski 3 półki	785,00
45.	Zestaw maszyna do waty cukrowej i maszyna do popcornu	2 679,00
46.	Huśtawka bocianie gniazdo	6 901,53
47.	Stół centralny wzmocniony bez półki	1 598,41
48.	Piekarnik elektryczny	4 827,75
49.	Kuchnia gazowo elektryczna BEKO	1 235,00
50.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
51.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
52.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
53.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
54.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
55.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
56.	Zestaw stalowo-drewniany - stół+2 ławki	521,00
57.	Tablica na nekrologi	1 090,85
58.	Tablica na nekrologi	1 090,85
59.	Tablica na nekrologi	1 090,85
60.	Tablica na nekrologi	1 090,85
61.	Gablota ogłoszeniowa informacyjna	1 827,23
62.	Niszczarka Wallner JP 830C	1 483,00
63.	Niszczarka Wallner JP 830C	1 483,00
64.	Apple iphone 15 128GB Black	6 024,50
65.	Samsung glxs23 Ultra 5G 12/512/GB czarny	7 377,54
66.	Samsung glxs23 5G 8/128GB czarny	4 302,54
67.	Samsung Galaxy A54 5G 8/128GB biały	2 334,54

68.	Samsung Galaxy A54 5G 8/128GB biały	2 334,54
69.	Samsung Galaxy A54 5G 8/128GB biały	2 334,54
70.	Samsung ładowarka sieciowa z kablem 25W	132,84
71.	Samsung ładowarka sieciowa z kablem 25W	132,84
72.	Samsung ładowarka sieciowa z kablem 25W	132,84
73.	Apple 20w usb-c power adapter	132,84
74.	Apple iphone 15 Pro Max 256GB blue Titan	9 099,54
75.	Oprogramowanie Office Home and	1 285,44
76.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 eurozone 1 Lic Medialess	1 267,88
77.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 eurozone 1 Lic Medialess	1 319,17
78.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 EuroZone 1 Lic Medialess	1 267,88
79.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 EuroZone 1 Lic Medialess	1 267,88
80.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 EuroZone 1 Lic Medialess	1 267,88
81.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 EuroZone 1 Lic Medialess	1 341,56
82.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 EuroZone 1 Lic Medialess	1 341,56
83.	Oprogramowanie Office Home and Business 2021 Polish P8 EuroZone 1 Lic Medialess	1 332,46
84.	ESET PROTECT Essential 30U 24M Cloud	6 765,00
85.	ESET Full Disk Encryption RENEW 5U 24M	861,00
86.	RADIX-GOK	3 997,50
87.	ESET PROTECT Essential RENEW 40U 24M	1 850,01
88.	ESET PROTECT-zwiększenie wartości programu	1 850,01
89.	Szafa dwudrzwiowa	- 524,00
90.	Szafa dwudrzwiowa	- 524,00
91.	Szafa aktowa	- 470,00
92.	Kosa spalinowa Stihl	- 1 570,00
93.	Telewizor LG 42	- 2 750,00
94.	Notebook LENOVO V-110	- 1 533,99
Razem		+ 203 692,13

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

6. W dyspozycji gminy Przytoczna pozostają następujące obiekty komunalne:

W dyspozycji gminy Przytoczna pozostają następujące obiekty komunalne:

- część budynku byłej Szkoły Podstawowej w Przytocznej (posterunek policji),
- budynek Gminnego Ośrodka Kultury w Przytocznej,
- 11 świetlic wiejskich: w Nowej Niedrzwicy, w Strychach x 2, w Twierdzielewie, w Dębówku, w Chełmsku, w Goraju, w Lubikowie, w Krobielewie, w Rokitnie i w Wierzbnie
- obiekty OSP: w Rokitnie (remiza), Goraju (garaż OSP), Przytocznej (remiza),

- obiekty stadionu sportowego w Przytocznej (budynek szatni, budynek portierni, ubikacje dla publiczności),
- budynki gospodarcze: w Rokitnie, Krasnym Dłusku, Goraju,
- budynki na Ośrodku Wypoczynkowym w Lubikowie: wiaty stołówki, budynek kuchni,
- 24 wiaty przystankowe: w Przytocznej (2), w Goraju (2), w Chełmsku (3), w Chełmicku (2), w Wierzbnie (4), w Lubikówku (1), w Lubikowie (1), w Dębówku (2), w Krobielewie (1), w Nowinach (1), w Rokitnie (2), w Nowej Niedrzwicy (1), w Gaju (1) i w Twierdzielewie (1),
- budynek handlowo-usługowy w m. Krasne Dłusko,
- targowisko gminne w Przytocznej,
- zasób mieszkaniowy,
- budynek byłej piekarni w Przytocznej przy ul. Głównej 14.

7. Dzierżawa gruntów

Na dzień 31.12.2023 r. w gminie Przytoczna obowiązywało 8 umów dzierżawy gruntów rolnych. Dzierżawiona powierzchnia gruntów wynosi 7,8212 ha.

8. Przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości

W roku 2023 na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego dokonano przeniesienia prawa użytkowania wieczystego własności do nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa na rzecz gminy Przytoczna. Na podstawie prawomocnych decyzji działki o nr. ewid. 325, 327 obręb Nowa Niedzwica, działki o nr. ewid. 163/1, 163/2, 163/3, 163/4 obręb Goraj i działka o nr. ewid. 121 obręb Lubikowa w gminie Przytoczna zostały uznane za własność gminy Przytoczna i wniesione do wartości środków trwałych w grupie 0 „Grunty”.

9. Mienie komunalne przekazane jednostkom w trwały zarząd

Wykaz jednostek, podstawę przekazania oraz wartość budynków i gruntów w poszczególnych jednostkach według stanu na 31.12.2023 r. przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 17. Wykaz jednostek.

L.p.	Nazwa jednostki	Podstawa przekazania	Nr działki/ powierzchnia	Wartość budynku brutto w zł	Wartość gruntu brutto w zł
1.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Wierzbnie	Decyzja nr 02.14 Wójta Gminy Przytoczna z dnia 25.06.2014 r.	dz. 70/4 0,5300 ha	351 868,00	41 641,91
			dz. 70/14 0,0620 ha		
2.	Przedszkole Gminne Kasztanowa Kraina w Przytocznej	Decyzja nr 03.14 Wójta Gminy Przytoczna z dnia 25.06.2014 r.	dz. 261 0,4300 ha	362 668,00	30 246,65
		protokół zdawczo-odbiorczy środka trwałego 31.12.2022 r.		5 712 831,47	0,00
3.	Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Kusocińskiego w Przytocznej	Decyzja nr 01.2023 Wójta Gminy Przytoczna z dnia 14.07.2023 r.	dz. 495/1 1,4092 ha	8 122 071,92	157 233,35
			dz. 529/1 0,5784 ha		
			dz. 530/6 0,2477 ha		
4.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytocznej	Decyzja nr 02.2023 Wójta Gminy Przytoczna z dnia 14.07.2023 r.	dz. 475/3 0,6900 ha	646 657,09	38 784,90
Razem				15 196 096,48	267 906,81

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

10. Dochody z tytułu wykonywania praw własnościowych i innych praw majątkowych wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Gmina Przytoczna z tytułu wykonywania praw własnościowych i innych praw majątkowych zrealizowała następujące dochody wykazane w tabeli.

Tabela nr 18. Wykaz dochodów.

Lp.	Wyszczególnienie	Dochód na dzień 31.12.2023 r. w zł
1.	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	5 742,38
2.	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (czynsz, dzierżawa)	318 836,52
3.	Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności	600,00
4.	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkownika wieczystego nieruchomości	20 676,41

Lp.	Wyszczególnienie	Dochód na dzień 31.12.2023 r. w zł
5.	Wpływy z usług (media)	219 332,14
6.	Pozostałe odsetki	8 386,36
Razem		573 573,81

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

11. Informacje o innych niż własność prawach majątkowych oraz posiadaniu wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Udziały gminy Przytoczna w spółkach na dzień 31.12.2023 r.

Gmina Przytoczna posiada następujące udziały:

- 12 008 udziałów w spółce WOKAMID, każdy po 1 000,00 zł,
- 10 udziałów w LBS Międzyrzecz, każdy po 300,00 zł,
- 66 761 udziałów w spółce Lubuski SIM, każdy po 100,00 zł.

Razem: 18 687 100,00 zł.

4. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

4.1 OMÓWIENIE STRATEGII ROZWOJU GMINY

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego na lata 2021-2027 dla gminy Przytoczna, została przyjęta Uchwałą NR XIX.162.2021 Rady Gminy Przytoczna w dniu 29 kwietnia 2021 r.

Strategia Rozwoju Gminy Przytoczna na lata 2021-2027 jest najważniejszym dokumentem zarówno strategicznym, jak i planistycznym, który w jasny sposób wskazuje kierunki, w jakich powinna zmierzać gmina, aby zapewnić zrównoważony rozwój, a mieszkańcom poprawę jakości życia, a także plan długofalowego działania Rady Gminy Przytoczna, Wójta Gminy Przytoczna i wspierających go urzędników. Dokument zawiera w szczególności część operacyjną, tj. wizję, misję, cele strategiczne i operacyjne oraz otwarty katalog kierunków i działań projektowanych z myślą o gminie Przytoczna. Strategia została opracowana zgodnie z zasadami planowania zrównoważonego rozwoju i jest spójna

z obowiązującymi dokumentami programowymi na szczeblu krajowym i regionalnym. Dokument wpisuje się w aktualne uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju społeczno – gospodarczego, które ulegają dynamicznym zmianom oraz w perspektywę finansową Unii Europejskiej. Projekt strategii został poddany konsultacjom społecznym, podczas których mieszkańcy gminy Przytoczna mieli możliwość wnoszenia swoich uwag i propozycji do przedłożonego dokumentu. W miarę pojawiania się nowych problemów i nowych wyzwań, a także nowych kompetencji i zadań władzy lokalnej, ulegać będzie korekcie i modyfikacji. Będzie także zmieniana stosownie do sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, zwłaszcza w nawiązaniu do procesów integracji Polski z Unią Europejską. Jest ważnym narzędziem zdobywania, niezbędnych dla rozwoju, środków oraz przyciągania na teren gminy poważnych inwestorów.

W ramach katalogu głównych problemów rozwojowych gminy Przytoczna zostały opracowane główne obszary strategiczne, w ramach których założono poszczególne działania w latach 2021-2027 zmierzające do poprawy warunków życia mieszkańców i promocji gminy w regionie. Priorytety wyszczególnione w strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju gminy Przytoczna na lata 2021-2027 i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono 4 obszary priorytetowe, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

- Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja.
- Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy.
- Obszar 3. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego.
- Obszar 4. Wysoka jakość życia mieszkańców.

Tabela nr 19. Główne obszary strategiczne gminy Przytoczna.

Obszar 1. Nowoczesna gospodarka i edukacja	Obszar 2. Efektywne zarządzanie rozwojem gminy	Obszar 3. Turystyka, rekreacja i oferta czasu wolnego	Obszar 4. Wysoka jakość życia mieszkańców
Cel nadrzędny: Równowaga, wysoka jakość i stabilizacja życia oraz satysfakcja mieszkańców			

<p>Cel strategiczny I: Konkurencyjna gospodarka lokalna oparta o działalność sektora MMŚP oraz innowacyjnych gospodarstw rolnych, powiązana ze skutecznym systemem oświatowym i aktywnością zawodową mieszkańców</p>	<p>Cel strategiczny II: Poprawa jakości zarządzania, opartego na współpracy i wykorzystaniu zasobów</p>	<p>Cel strategiczny III: Sprawny i efektywny system usług publicznych wysokiej jakości, warunkujący odpowiednią jakość życia i pracy mieszkańców</p>	<p>Cel strategiczny IV: Wysoka atrakcyjność turystyczna i rekreacyjna gminy, oparta na bogatym dziedzictwie przyrodniczo-kulturowym i szerokiej ofercie czasu wolnego</p>
<p>Cel operacyjny I.1 Rozwój potencjału edukacyjnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych z gminy Przytoczna</p> <p>Cel operacyjny I.2 Rozwój potencjału gospodarczego Gminy Przytoczna</p>	<p>Cel operacyjny II.1 Sprawne i efektywne zarządzanie terytorialne</p> <p>Cel operacyjny II.2 Wielofunkcyjny rozwój wsi</p> <p>Cel operacyjny II.3 Ochrona przyrody oraz wykorzystanie środowiska naturalnego dla rozwoju gminy</p>	<p>Cel operacyjny III.1 Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej, w tym poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej</p> <p>Cel operacyjny III.2 Zwiększenie wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej gminy</p> <p>Cel operacyjny III.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym</p> <p>Cel operacyjny III.4 Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu i bezpieczeństwu zdrowotnemu mieszkańców.</p>	<p>Cel operacyjny IV.1 Zachowanie dziedzictwa kulturowego w gminie Przytoczna</p> <p>Cel operacyjny IV.2 Rozwój turystyki</p> <p>Cel operacyjny IV.3 Poprawa oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej</p> <p>Cel operacyjny IV.4 Wzmocnienie promocji i zwiększenie popytu na turystykę, kulturę i rekreację</p>

Źródło: opracowanie na podstawie Strategii Rozwoju Gospodarczego Gminy Przytoczna na lata 2021-2027.

Z chwilą przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla gminy Przytoczna na lata 2021-2027 gmina sukcesywnie podejmowała działania naprawcze w różnych sferach swojej działalności niwelując te najsłabiej rozwinięte sfery. Dzięki przyjętej strategii gmina mogła starać się o pozyskanie środków zewnętrznych na realizację inwestycji gminnych. Gmina, realizując podstawowe cele strategiczne, pozyskując przy tym środki zewnętrzne, a w szczególności środki z Unii Europejskiej wykonując poszczególne zadania, podnosiła systematycznie jakość życia mieszkańców.

Misją gminy Przytoczna na kolejne lata jest kompleksowa współpraca wszystkich lokalnych i ponadlokalnych partnerów społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy przy zachowaniu zalet bliskiego sąsiedztwa centrum wzrostu jakimi są Skwierzyna i Międzyrzecz oraz w dalszej odległości Miasto Gorzów Wielkopolski. Zamierzamy wspólnie zapewnić naszym mieszkańcom wysoki poziom życia, dostęp do usług publicznych odpowiedniej jakości, możliwość kształcenia, rozwoju przedsiębiorczości i nowoczesnych gospodarstw rolnych, a także atrakcyjną ofertę czasu wolnego. Turystom i gościom oferujemy wysoką jakość usług turystycznych i rekreacyjnych, bazujących na bogactwie środowiska – lasów i jezior.

4.2 PLANY, PROGRAMY I POLITYKI GMINNE

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy działając w oparciu o strategię rozwoju gminy oraz inne przyjęte dokumenty programowe, tj.:

➤ **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy**

Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się przede wszystkim w celu określenia horyzontalnej polityki przestrzennej gminy. Projekt studium jest przygotowywany przez wójta, natomiast uchwalany jest przez radę gminy. Dokument ten sporządzany jest obligatoryjnie w każdej gminie. Stanowi zbiór dyrektyw określających przyszłe zamierzenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego na terenie całej gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jego postanowienia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, lecz nie jest wiążące dla organów wykonawczych gminy przy wydawaniu decyzji o warunkach

zabudowy. Aktualnie obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytoczna (ujednoliconą treść) przyjęto Uchwałą Nr LIV.329.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 23 lutego 2023 r. Dokument ten pierwotnie uchwalony został w 1999 roku Uchwałą Nr XVI/100/99 Rady Gminy Przytoczna z dnia 30 grudnia 1999 roku, a następnie był zmieniany we fragmentach: Uchwałą Nr XXXIII/196/2005 Rady Gminy Przytoczna z dnia 29 listopada 2005 roku, Uchwałą Nr XLIV/249/2006 Rady Gminy Przytoczna z dnia 12 października 2006 roku, Uchwałą Nr XXVII/169/2013 Rady Gminy Przytoczna z dnia 28 marca 2013 r., Uchwałą Nr XLVI.276.2022 Rady Gminy Przytoczna z dnia 30 czerwca 2022 r. Kolejne zmiany studium dotyczyły punktowych korekt tj. wyznaczenia obszarów lokalizacji elektrowni wiatrowych, terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów czy terenów przeznaczonych do eksploatacji kruszywa.

➤ **Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego**

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, w którym dokonuje się ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenów. Ustalenia MPZP, jako aktu prawa powszechnie obowiązującego, ukierunkowują sposób wykonywania prawa własności nieruchomości, znajdującej się w obrębie granic jego obowiązywania. Dokument ten sporządza się fakultatywnie, obowiązkowo tylko wtedy, gdy przepisy tak stanowią. Gmina nie ma obowiązku pokrywania miejscowymi planami całego obszaru gminy, najczęściej poszczególne MPZP są rozdrobnione i obowiązują tylko w konkretnych miejscach w gminie.

Na terenie gminy Przytoczna obowiązuje 40 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W roku 2023 w gminie Przytoczna uchwalono 1 miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dotyczył on terenów położonych w obrębie Dębówko i podjęty został w celu umożliwienia eksploatacji kruszywa kopalnianego.

W roku 2023 podjęto 3 uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwała nr LXIV.409.2023 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie miejscowości Przytoczna, Nowa Niedrzwica, Chełmicko, w celu umożliwienie lokalizacji zabudowy produkcyjnej lub usługowej,

- Uchwała nr LVIII.370.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 29.06.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Nowa Niedrzwica i Przytoczna przy linii kolejowej - w celu umożliwienia lokalizacji zabudowy produkcyjnej lub usługowej,
- Uchwała nr LVI.348.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Nowa Niedrzwica,

Powierzchnia obszaru przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w roku 2023 wynosiła około 1011 ha.

W 2023 r. prowadzonych było pięć procedur planistycznych wywołanych uchwałami o przystąpieniu do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podjętymi w latach ubiegłych.

- **Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2021-2024 Gminy Przytoczna**, przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXII.186.2021 Rady Gminy Przytoczna z dnia 30 czerwca 2021 roku.

W Programie ujętych jest 315 zabytków nieruchomych oraz 347 stanowisk archeologicznych. Priorytetem programu jest ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego gminy, jako elementu rozwoju gospodarczo-społecznego gminy Przytoczna, w tym między innymi: uwzględnienie ochrony dziedzictwa kulturowego w dokumentach planistycznych; zahamowanie procesu degradacji zabytków oraz doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania. Program ma również na celu promocję dziedzictwa kulturowego oraz edukację i popularyzację wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym, a także ochronę oraz wykorzystanie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego w różnych dziedzinach życia społecznego. W lipcu 2021 zarządzeniem Wójta Gminy Przytoczna, włączono do kart gminnej ewidencji zabytków 3 karty ewidencyjne - przydrożnej alei robinii akacjowej (Goraj-Lubikowo), przydrożnej alei lipowej (Nowa Niedrzwica) i przydrożnej alei lipowej (Przytoczna).

- **Wieloletni Plan Rozwoju Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na lata 2020-2024 WOKAMID Sp. z o. o**, przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXIV.127.2020 Rady Gminy Przytoczna z dnia 25 listopada 2020 r. oraz Uchwałą nr XXV.135.2020 Rady Gminy Przytoczna z dnia 29 grudnia 2020 r.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę realizowane jest przez spółkę WOKAMID, która zaopatruje mieszkańców gminy Przytoczna w wodę pitną z dziewięciu ujęć i stacji uzdatniania wody, które znajdują się w następujących miejscowościach:

Przytoczna - ujęcie wody składa się z trzech studni głębinowych wykonanych na przestrzeni 1979-2002 do głębokości 37,2-40 m pod powierzchnię. Wydajność pomp zamontowanych w poszczególnych studniach zapewniają pełne pokrycie zapotrzebowania na wodę. Sterowanie pracy pomp głębinowych odbywa się za pomocą manometru kontaktowego poprzez podnośniki ciśnienia sondą ciśnienia zainstalowaną na rurociągu wyjściowym do sieci zewnętrznej. Woda surowa ze studni głębinowych przesyłana jest wodociągami tłocznymi do hydroforni i stacji uzdatniania wody. Urządzenia do uzdatniania wody i rozprowadzania wody znajdują się w wyodrębnionym wolnostojącym budynku. W bezpośrednim sąsiedztwie budynku stacji uzdatniania znajduje się trzykomorowy zbiornik wyrównawczy. Po uzdatnieniu woda gromadzona jest w zbiorniku retencyjnym wody czystej, z której dzięki zestawowi do podnoszenia ciśnienia woda trafia do sieci wodociągowej miejscowości Przytoczna, Goraj i Nowa Niedzwica.

Rokitno - ujęcie wody podziemnej w miejscowości Rokitno składa się z dwóch studni wierconych. Stacja uzdatniania wody pracuje w układzie dwustopniowego pompowania wody. Woda ze studni pierwszej lub drugiej tłoczona jest przez urządzenia uzdatniające zamontowane w budynku stacji wodociągowej, do zbiornika wyrównawczego, skąd następnie pompami, zamontowanymi również w budynku stacji tłoczona jest przez urządzenia hydroforowe do zewnętrznej sieci wodociągowej doprowadzającej wodę do wioski.

Lubikowo - ujęcie wody składa się z dwóch studni wierconych oraz stacji poboru i uzdatniania wody. Studnie wiercone i stacja uzdatniania wody zlokalizowane są na osobnych wydzielonych i ogrodzonych działkach, oddalonych od siebie 50 m. Ujęcie pracuje w układzie jednostopniowego pompowania i jednostopniowej filtracji wody. Agregaty pompowe tłoczą wodę ze studni poprzez urządzenia uzdatniające – filtry ciśnieniowe do hydroforów i dalej do sieci wodociągowej. Stacja Uzdatniania Wody zlokalizowana jest poza strefą studni. Jest to

budynek murowany, wolnostojący. Wewnątrz budynku wydzielone są pomieszczenia technologiczne. Istniejące ujęcie wody oraz stacja poboru i uzdatniania wody, służy do zaspokojenia celów socjalno-bytowych i gospodarczych mieszkańców wsi Lubikowa i Lubikówka.

Nowiny - istniejące ujęcie wody obejmuje pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych i eksploatacji ujęcia wód podziemnych składającego się z jednej studni wierconej oraz stacji poboru i uzdatniania wody, służącej do zaspokajania celów socjalno-bytowych i gospodarczych mieszkańców wsi Nowiny. W rejonie ujęcia wody występują wody powierzchniowe, jednak stosowana technologia poboru wód z ujęcia wód podziemnych przez spółkę WOKAMID nie stwarza zagrożenia dla owych wód podziemnych. Zgodnie z zaleceniami, dla ujęcia wyznaczono i ogrodzono strefę ochrony bezpośredniej.

Dębówko - zakres korzystania z wód obejmują pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych i eksploatację ujęcia wód podziemnych składających się z dwóch studni wierconych oraz stacji poboru i uzdatniania wody, której celem jest zaspokajanie potrzeb socjalno-bytowych mieszkańców Dębówka. W rejonie ujęcia wody przepływa rzeka Warta. Eksploatacja ujęcia wody nie wpływa na pogorszenie się stanu wód powierzchniowych. Pobór wód z ujęcia podziemnego, dzięki zastosowanej technologii nie stwarza również zagrożenia dla wydobywanych wód podziemnych.

Twierdzielewo - istniejące ujęcie wód w miejscowości Twierdzielewo, obejmuje pobór wód z utworów czwartorzędowych i eksploatacji ujęcia wód podziemnych składających się z dwóch studni wierconych oraz stacji poboru i uzdatniania wody, która ma na celu zaspokajanie potrzeb socjalno-bytowych i gospodarczych dla mieszkańców wsi.

Chełmsko - istniejące ujęcie wód podziemnych składa się z dwóch studni wierconych ujmujących wody czwartorzędowe oraz ze stacji poboru i uzdatniania wody, której celem jest zaspokajanie potrzeb socjalno-bytowych i gospodarczych dla mieszkańców wsi Chełmsko.

Strychy - istniejące ujęcie wody obejmuje pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych i eksploatacji ujęcia wód podziemnych składającego się z jednej studni wierconej oraz stacji poboru i uzdatniania wody, służącej do zaspokajania celów socjalno-bytowych i gospodarczych mieszkańców wsi Strychy.

Krasne Dłusko – istniejące ujęcie wody składa się z dwóch studni wierconych, które przekazują wydobytą wodę do stacji uzdatniania wody. Na terenie SUW znajdują się dwa hydrofory, filtr ciśnieniowy. Uzdatniona woda służy zaspokajaniu potrzeb socjalno-bytowych

i gospodarczych mieszkańców wsi Krasne Dłusko.

Zbiorowe odprowadzanie i oczyszczanie ścieków realizowane jest przez spółkę WOKAMID, która eksploatuje następujące obiekty:

Oczyszczalnia ścieków w Przytocznej

Wydajność oczyszczalni ścieków $Q_{\text{śrd}} = 773 \text{ m}^3/\text{d}$. Technologię oczyszczania ścieków oparto o proces niskoobciążonego osadu czynnego pracującego wg metody obróbki porcjowej ścieków SBR (Sequence Batch Reactors) z porcjowym zasilaniem ze zbiornika retencyjnego, wg systemu ze stałą objętością napełniania.

Oczyszczalnia ścieków w Rokitnie

Wydajność oczyszczalni ścieków $Q_{\text{dśr}} = 170,0$ Mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIOVAC 0715-2 dla miejscowości Rokitno oparta jest na procesie nisko obciążonego osadu czynnego, pracującego wg porcjowej metody obróbki ścieków SBR (SBR – Sequence Batch Reactors). Jest to znana metoda pozwalająca w optymalny sposób usunąć zarówno substancje organiczne jak i zawiesiny.

W ramach Planu Rozwoju Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na lata 2020-2024 WOKAMID Sp. z o.o., zostały założone do realizacji przedsięwzięcia, które przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 20. Założone przedsięwzięcia w ramach Planu Rozwoju Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych na lata 2020-2024.

L.p.	Nazwa planowanej inwestycji
1.	Budowa studni głębinowej w Przytocznej – obecnie są obsługiwane 2 studnie, trzecia została wyłączona z użytkowania z powodów przekroczeń stężeń zanieczyszczeń. Awaria jednej z dwóch ujęć może spowodować nadmierną eksploatację drugiej co może doprowadzić do zatrzymania obu i zaprzestania produkcji wody pitnej dla mieszkańców Przytocznej, Goraja, Nowej Niedzwicy. Spółka Wokamid wybudowała roku studnię głębinową przy stacji uzdatniania wody w Przytocznej. Szacunkowa wartość inwestycji 144.600,00 zł z dofinansowaniem 85%.,,Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju

	<p>Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 pt. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Przytoczna – część 1</p>
2.	<p>Spółka WOKAMID planuje kontynuować montaż telemetrii na stacjach uzdatniania wody, które pozwalają szybko reagować na wszystkie awarie na sieciach wodnych, co ogranicza straty wody. System monitoruje i archiwizuje dane zużycia wody oraz ciśnienia z częstotliwością co 5 minut.</p>
3.	<p>Uzbrojenie terenów inwestycyjnych–Przedsiębiorstwo wykonało samodzielnie instalacje liniowe na odcinku około 2700 m. Przewierty pod gazociągami, infrastrukturą kolejową oraz drogą powiatową wykonała firma zewnętrzna przewiertem sterowanym. Odcinek ten w pełni zaspokaja potrzeby powstałych tam obiektów, oraz zaspokoi potrzeby kolejnych klientów, zgodnie z planem zagospodarowania terenu.</p>
4.	<p>Budowa farmy fotowoltaicznej na potrzeby działalności branży WOD – KAN. Inwestycja zależna od dofinansowania z źródeł zewnętrznych, oraz korzystnym okresie zwrotu inwestycji. Urządzenia fotowoltaiczne miałyby na celu w szczególności zaspokoić potrzeby branży WOD – KAN i znacząco wpłynąć na zaspokojenie potrzeb energetycznych oczyszczalni i stacji uzdatniania wody. Projekt dofinansowany w ramach osi 3. Gospodarka niskoemisyjna, działanie 3.1. Odnawialne źródła energii. Okres realizacji 2020/2023.</p>
5.	<p>Projekt „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej cz. I”: Poprawa stanu technicznego oczyszczalni ścieków w tym poprawa parametrów gospodarki osadowej. Modernizacja przepompowni ścieków. Budowa studni głębinowej. Informacje o projekcie: Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020. Oś Priorytetowa 4 Środowisko i kultura.</p>

	<p>Działanie 4.3 Gospodarka wodno-ściekowa.</p> <p>Całkowity koszt netto: 1.423.011,65 zł</p> <p>Dofinansowanie: 1.209.559,88 zł</p> <p>Wkład własny: 213.451,77 zł</p> <p>W ramach projektu Spółka WOKAMID zmodernizowała przepompownię przy ul. Głównej, która zbiera ścieki z większości bloków. Zmodernizowano również oczyszczalnię ścieków w zakresie prasy osadowej, wentylacji, głównej przepompowni ścieków, transportu osadów.</p>
6.	<p>Projekt „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Przytoczna poprzez przebudowę SUW i budowę ujęcia wody.”</p> <p>W ramach projektu Spółka WOKAMID zamierza wykonać studnię wierconą wraz z uzbrojeniem i armaturą oraz odcinek sieci wodociągowej od ujęcia do istniejącej stacji uzdatniania wody. W ramach przebudowy SUW planowany jest montaż lampy UV, która zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia obecności niebezpiecznych mikroorganizmów w wodzie podawanej do sieci wodociągowej. Wymagane będzie również montaż pomp drugiego stopnia i usytuowanie zbiornika retencji. Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 pt. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Przytoczna – część 2</p> <p>W ramach projektu Wokamid Sp. Z o.o. w latach 2022/2023 wykona kilka zadań w tym: modernizację oczyszczalni ścieków w zakresie dmuchaw, kraty koszowej, sitopiaskownika. W zakresie kanalizacji wykonane zostanie 322 mb sieci kanalizacyjnej w Przytocznej. Zmodernizowany zostanie również układ pomp drugiego stopnia na stacji uzdatniania wody w Przytocznej.</p>

Źródło: opracowanie na podstawie Planu rozwoju modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2020-2024

- **Program Ochrony Środowiska na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029 dla Gminy Przytoczna**, przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXIV.198.2021 Rady Gminy Przytoczna z dnia 26 sierpnia 2021 roku.

Obowiązek sporządzenia programu ochrony środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Program zawiera charakterystykę gminy wraz z opisem uwarunkowań fizyczno-geograficznych oraz społeczno-gospodarczych, a także analizę stanu środowiska. Zadania ujęte w programie, mają na celu zapewnienie poprawy stanu środowiska oraz ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń.

Nadrzędnym celem Programu ochrony środowiska jest dalszy, zrównoważony rozwój oraz stworzenie spójnej polityki środowiskowej. Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przyczyni się do poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie gminy. Podjęte działania wpłyną na długotrwałą poprawę, jakości środowiska naturalnego i podniesienie, jakości życia jego mieszkańców.

Realizacja założeń Programu ochrony środowiska dla gminy Przytoczna to poprawa stanu środowiska i zapewnienie jego prawidłowego i stabilnego funkcjonowania. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji założeń Programu.

W ramach programu gmina realizowała następujące zadania:

❖ **Remont i konserwacja istniejącego rowu w miejscowości Rokitno**

- Wartość zadania: 221 668,53 zł

❖ **Przebudowy drogi gminnej w miejscowości Rokitno**

Zadanie współfinansowane ze środków Funduszu Dróg Samorządowych

- Wartość zadania: 1 615 814,73 zł

❖ **Przebudowy drogi gminnej przy ul. Piaskowej w Przytocznej**

Zadanie współfinansowane ze środków Funduszu Dróg Samorządowych

- Wartość zadania: 671 553,66 zł

❖ **Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Przytoczna w formule zaprojektuj i wybuduj**

Zadanie współfinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Operacja typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”

- Wartość zadania: 501 840,00 zł – inwestycja w trakcie realizacji r.

Wykonanie zadań WOKAMID sp. z o. o. na dzień 31.12.2023 r.

Wykonane zadania:

1. Świadczenie usług dla gminy Przytoczna między innymi utrzymanie porządku, remonty dróg gminnych, przygotowania do imprez kulturalnych.
2. Administrowanie cmentarzami.
3. Administrowanie lokalami mieszkalnymi i użytkowymi.
4. Zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków kanalizacją oraz beczkowozem.
5. Administrowanie ośrodkiem wypoczynkowym w Lubikowie.
6. Wyszczególnione zadania: Branża WOD – KAN: Zrealizowano wieloletni plan inwestycji i modernizacji.
7. Inwestycje: Wykonane inwestycje i przyjęte środki trwałe w 2023 r.

Tabela nr 21. Inwestycje roku 2023.

Lp.	Inwestycje roku 2023	
1	Rozbudowa sieci wodociągowej w Rokitnie	58 117,90
2	Modernizacja oczyszczalni w Rokitnie-wymiana sterownika	11 196,75
3	Zakup przepływomierza elektromagnetycznego - oczyszczalnia Przytoczna	13 200,00
4	Zakup sitopiaskownika z zasuwą - oczyszczalnia Przytoczna	14 800,00
5	Budowa studni głębinowej w Strychach	541 183,45
6	Modernizacja studni w Chełmsku – otwór zastępczy	310 195,34
7	Wymiana pompy – sieć kanalizacyjna w Lubikowie	11 534,93

8	Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Rokitnie	197 272,36
9	Zakup samochodu ciężarowego – Renault Master	60 000,00
10	Zakup lokalizatora z oprzyrządowaniem	12 490,00
11	Budowa elektrowni fotowoltaicznych w Rokitnie	112 334,70
12	Budowa elektrowni fotowoltaicznych w Przytocznej – SUW i oczyszczalnia	906 728,56
13	Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków – ul. Główna 40 Przytoczna	30 006,30
14	Zakup systemu do monitorowania – SUW Prztoczna	19 489,71
	Razem	2 298 550

Źródło: opracowanie na podstawie danych pozyskanych z Wokamidu

Tabela nr 22. Inwestycje w trakcie realizacji w roku 2023.

Lp.	Inwestycje w trakcie realizacji w roku 2023	
1	Odnawialne źródła energii	123 157,84
2	Budowa przydomowej .oczyszczalni Przytoczna	15
3	Sieć wodociągowa w w Goraju nr inw. 91/2	26 735,35
4	Przyłącze wodociągowe do bud. mieszk. Krasne Dłusko 27	1 000,00
5	Budowa przłącza kanalizacyjnego – ul. Górna Przytoczna dz. 225/3, 592, 219	3 500,00
6	Budowa sieci wod-kan w Rokitnie	3 500,00
7	Sieć wodociągowa w Chelmski nr inw. 9/2	4 506,50
8	Budowa sieci sanitarnej w Rokitnie, działki1/63,1/14,1/50,1/38,1/19	8 735,25
9	Budowa sieci kanalizacyjnej ul. Piaskowa Przytoczna	11 000,00
10	Budowa sieci wodociągowej w Rokitnie, działki1/63,1/14,1/50,1/38,1/19	12 759,35
11	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Rokitnie działki 48,49/4,49/5,49/6,49/12,49/13,49/9	32 218,50

12	Budowa studni w Rokitnie, Chełmsku , Lubikówku	33 850,00
13	Budowa przyłącza wodociągowego w Strychach	43 156,59
14	Rozbudwa sieci wodociągowej - ul. Klonowa, Akacyjowa	37 685,36
15	Modernizacja stacji wodociągowej w Chełmsku	52 257,36
16	Modernizacja stacji wodociągowej w Przytocznej RPO cz. II	191 421,64
17	Budowa studni gł. Strychy	99 473,64
18	Rozbudowa sieci wodociągowej w Rokitnie działki 48,49/4,49/5,49/6,49/12,49/13,49/9	78 810,53
19	Budowa sieci sanitarnej przy ul. Głównej Przytoczna RPO cz. II	399 707,97
20	Przebudowa budynku administracyjnego Przytoczna	272 728,29
21	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Przytocznej cz. II i III	528 585,24
22	Budowa sieci wodociągowej działka nr 306/2 obręb Nowa Niedrzwica	584 351,97
	Razem	2 548 156,38

Źródło: opracowanie na podstawie danych pozyskanych z Wokamidu

Program Usuwania Azbestu i Wyrobów zawierających Azbest dla Gminy Przytoczna na lata 2017-2032, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/257/2017 Rady Gminy Przytoczna z dnia 21 grudnia 2017 roku.

Głównym celem programu jest oczyszczanie kraju z azbestu poprzez: usuwanie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizację negatywnych skutków jakie ma azbest i wyrobów zawierających azbest na zdrowie człowieka oraz likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne. Realizacja krajowego programu wymaga zaangażowania administracji publicznej i różnych instytucji działających na poziomie centralnym, wojewódzkim i lokalnym (powiatowym i gminnym). Program wskazuje cele i działania gospodarowania azbestem oraz wskazuje aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest na terenie naszej gminy.

Dzięki programowi, gmina co roku pozyskuje środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska na usuwanie azbestu z terenu gminy Przytoczna. W latach 2015-2019 z domów mieszkańców gminy Przytoczna usunięto łącznie **522,97 Mg** wyrobów zawierających azbest, które zostały przekazane na wysypisko odpadów niebezpiecznych, tj.:

- W 2015 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji, gdzie usunięto 9.481,30 m² tj. 141,89 Mg (ton) wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 57.387,70 zł.
- W 2016 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji, gdzie usunięto 10.812,50 m² tj. 157,21 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 54.758,38 zł.
- W 2017 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji, gdzie usunięto 7.964,77 m² tj. 87,04 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 34.885,57 zł.
- W 2018 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji, gdzie usunięto i zutylizowano 90,881 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 38 605,14 zł.
- W 2019 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji, gdzie usunięto i zutylizowano 45,945 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 12.558,70 zł.
- W 2020 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji, gdzie usunięto i zutylizowano 6,82 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 4 774,02 zł.
- W 2021 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest w ilości , gdzie usunięto i zutylizowano 26,4 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 16 383,30 zł.
- W 2022 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest w ilości , gdzie usunięto i zutylizowano 8,49 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 7 699,32 zł.
- W 2023 roku dzięki uzyskanym środkom z WFOŚiGW i NFOŚiGW w gminie Przytoczna udało się przeprowadzić akcję demontażu i utylizacji wyrobów zawierających azbest w

ilości , gdzie usunięto i zutylizowano 5,84 Mg wyrobów zawierających azbest. Koszt zadania: 6 508,08 zł.

Program Opieki Nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt Na Terenie Gminy Przytoczna w 2023 roku, przyjęty do realizacji Uchwałą Nr LIV.328.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 23 lutego 2023 roku.

Program ma na celu zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie. Zgodnie z art. 11 i 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Rada Gminy wypełniając obowiązek ustawowy określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

W ramach programu gmina Przytoczna podjęła w 2023 roku działania mające na celu:

- zapewnienie opieki schroniskowej 3 bezdomnym psom,
- zabiegom sterylizacji i kastracji poddano 38 kotów,
- zbieranie i unieszkodliwienie odpadów pochodzenia zwierzęcego,
- dokarmianie bezdomnych kotów.

Na zadania związane z wyłapywaniem i utrzymywaniem bezdomnych zwierząt gmina w roku 2023 wydatkowała kwotę 15.974,70 zł brutto.

DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁKI LUBUSKI SIM

Spółeczna Inicjatywa Mieszkaniowa pod nazwą Lubuski SIM utworzona została wraz z gminami Sulęcín, Torzym, Trzciel i Szprotawa. Zadaniem spółki jest realizacja inwestycji związanych z budownictwem mieszkaniowym. Brak zasobów mieszkaniowych powoduje, iż wiele młodych osób zmuszonych jest szukać własnego „M”, w gminach sąsiednich, w których to, ze względu na zdecydowanie większą liczbę mieszkańców, dobrze rozwinął się rynek deweloperski. SIM to nowe rozwiązanie umożliwiające samorządom budowę mieszkań czynszowych we współpracy i z finansowym wsparciem państwa.

Spółeczna Inicjatywa Mieszkaniowa jest dla osób:

- które nie mają zdolności kredytowej, a mają tzw. „zdolność czynszową”;
- których dochody są zbyt wysokie, by przyznano im lokal komunalny;

- które nie posiadają tytułu prawnego do lokalu mieszkaniowego na terenie gminy.

Pierwszeństwo najmu będą miały osoby wychowujące przynajmniej jedno własne lub przysposobione dziecko, o którym mowa w ustawie o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1116), oraz osoby starsze w rozumieniu ustawy o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705) – tj. osoba starsza to osoba, która ukończyła 60. rok życia.

SIM może także nabywać lokale i budynki, w celu rozbudowy, nadbudowy i przebudowy, w wyniku której powstaną lokale mieszkalne, przeprowadzać remonty i modernizacje obiektów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych na zasadach najmu, prowadzić inną działalność związane z budownictwem mieszkaniowym i infrastrukturą towarzyszącą, w tym budować i nabywać budynki w celu sprzedaży znajdujących się w tych budynkach lokali mieszkalnych lub lokali o innym przeznaczeniu. Bardzo cieszy fakt, że po wielu latach starań w 2023 roku, gmina Przytoczna pozyskała środki finansowe na budowę pierwszego z czterech planowanych budynków wielorodzinnych, którego realizacja rozpoczęła się wiosną 2024 roku, a planowany termin zakończenia inwestycji to marzec 2025 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Przytoczna na lata 2021- 2026, przyjęta Uchwałą NrXXXV.213.2021 Rady Gminy Przytoczna z dnia 30 września 2021 roku.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, to w szczególności działania publicznych i niepublicznych instytucji pomocy społecznej prowadzonych na terenie gminy, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin. Strategia stanowi podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Przytoczna na lata 2022-2025

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz

integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Przytoczna na lata 2022-2025.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Przytoczna na lata 2022-2025 został przyjęty uchwałą nr XL.241.2022 Rady Gminy Przytoczna z dnia 24 lutego 2022 r.

Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem i narkomanią. Głównym celem programu jest zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem; udzielanie pomocy rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych; wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii; pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego. Z uwagi na ustawowy obowiązek gminy do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

W roku 2023 dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz opłat z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml wyniosły 181 751,88 zł. Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wydatkowano kwotę 191 870,81 zł:

- Prowadzenie i finansowanie działalności Punktu Informacyjno– Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosujących i doznających przemocy domowej – 24 000,00 zł;
- Udzielanie w Punkcie Informacyjno–Konsultacyjnym wsparcia psychologicznego, edukacyjnego, emocjonalnego dla osób z problemem alkoholowym i przemocy domowej – 22 826,00 zł;
- Zakup literatury fachowej pomocnej przy realizacji zadań związanych z profilaktyką uzależnień, materiałów informacyjnych i edukacyjnych, prenumeraty czasopism (książki, broszury, plakaty, czasopisma i inne) – 635,76 zł;
- Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu, finansowanie kosztów postępowań sądowych – 785,00 zł;
- Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań – 300,00 zł;
- Organizowanie i finansowanie edukacyjnych programów i warsztatów profilaktycznych, terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców – 4 197,69 zł;
- Organizowanie, prowadzenie i finansowanie w szkołach i środowisku lokalnym spektakli profilaktycznych, warsztatów szkoleniowo-profilaktycznych, zajęć, imprez, wyjazdów edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych promujących zdrowy styl życia, integrujących społeczność lokalną i ograniczających spożywanie alkoholu – 36 464,62 zł;
- Organizowanie i finansowanie działań profilaktycznych w ramach Dnia Dziecka, Festynów Rodzinnych, organizowanych zabaw andrzejkowych, mikołajek, spotkań opłatkowych i innych przedsięwzięć mających podłoże profilaktyczne – 56 532,56 zł;
- Wspieranie i finansowanie sołeckich przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu – 724,70 zł;
- Realizacja działań profilaktycznych z wykorzystaniem zajęć pozalekcyjnych, jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu poprzez zakup art. spożywczych, materiałów i sprzętu niezbędnego do ich realizacji oraz wypłatę wynagrodzeń dla osób prowadzących zajęcia – 20 772,71 zł;

- Organizowanie imprez, konkursów mających podłoże profilaktyczne, promujących zdrowy styl życia, ukazujących konstruktywne formy spędzania wolnego czasu, zakup nagród, upominków, żywności dla uczestników – 897,43 zł;
- Finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi NPZ, dofinansowanie ferii zimowych – 12 634,34 zł;
- Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych grup zawodowych - 2 200,00 zł;
- Wynagrodzenia członków komisji biorących udział w posiedzeniach i rozmowach motywacyjnych – 7 600,00 zł;
- Opłacenie kosztów za energię elektryczną, gaz, sprząatanie pomieszczeń, wywóz nieczystości stałych – 1 300,00 zł.

Komisja w roku 2023 zebrała się na 4 posiedzeniach. Zadaniem Komisji, zgodnie z wymogami ustawowymi, było inicjowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Dodatkowo Komisja podczas posiedzeń każdorazowo podejmowała czynności mające na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadomienia im specyfiki choroby alkoholowej. W 2023 roku Komisja przeprowadziła 15 rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami dotkniętymi problemem alkoholowym oraz skierowała 3 wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Komisja wydała 6 postanowień w sprawie opinii dotyczącej wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na terenie Gminy Przytoczna na dzień 31 grudnia 2023 roku funkcjonowało 52 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w tym:

- 32 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży;
- 20 zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Przytocznej Nr XLIII/298/2018 r. z dnia 22 sierpnia 2018 roku na terenie Gminy Przytoczna może funkcjonować:

- 66 punktów przeznaczonych do spożycia alkoholu poza miejscem sprzedaży tj. w sklepach.
- 35 punktów przeznaczonych do spożycia alkoholu w miejscu sprzedaży, tj. w lokalach gastronomicznych.

Tabela nr 23. Wartość sprzedanego alkoholu w roku 2023.

Typ sprzedaży	Ogółem	Według rodzajów posiadanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu		
		do 4,5% oraz piwo	powyżej 4,5% do 18%	powyżej 18%
Ogółem	6 091 692,28	3 014 397,97	360 552,24	2 716 742,07
Na miejscu	323 352,80	250 679,20	22 354,80	50 318,80
Poza miejscem	5 768 339,48	2 763 718,77	338 197,44	2 666 423,27

Opracowanie: Sprzedaż alkoholu na terenie gminy Przytoczna według oświadczeń

Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego (Uchwała nr LI.308.2022 Rady Gminy Przytoczna z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia Roczno Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na rok 2023).

Co roku w gminie Przytoczna uchwalany jest roczny program współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Współpraca z organizacjami pozarządowymi może mieć charakter finansowy i pozafinansowy.

Współpraca odbywała się na zasadach partnerstwa, suwerenności, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności, zaś podstawowym celem programu było budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem gminnym, a organizacjami pozarządowymi. Dla jego realizacji wyznaczone zostały cele szczegółowe m. in.: poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy oraz wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych. Powyższe cele realizowane były głównie w oparciu o współpracę o charakterze finansowym, która polegała na zleceniu realizacji zadań

publicznych obejmujących wspieranie wykonywania zadań publicznych poprzez udzielenie dotacji na dofinansowanie ich realizacji. W 2023 roku gmina udzieliła dotacji lokalnym stowarzyszeniom w wysokości **183 680,00 zł**.

Priorytetowe zadania publiczne będące przedmiotem współpracy gminy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 roku obejmowały:

- a) kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- b) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- c) ochronę i promocję zdrowia,
- d) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.

5. REALIZACJA UCHWAŁ

5.1. OMÓWIENIE ZREALIZOWANYCH UCHWAŁ

W roku 2023 Radni Gminy Przytoczna podjęli 1 apel i 94 uchwały, w tym 11 aktów o zmianie uchwały budżetowej na 2023 r. i 10 uchwał zmieniających wieloletnią prognozę finansową gminy Przytoczna na lata 2022-2030. Pozostałych 73 uchwał dotyczyło działalności wójta i gminy, w tym wykonywania zadań własnych gminy, których streszczenie przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 24. Zestawienie poszczególnych uchwał podjętych w 2023 roku.

L.p.	Numer uchwały	Data podjęcia	Treść uchwały	Działania podjęte w sprawie przyjętej uchwały
1.	LIII.319.2023	31.01.2023	uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na podwyższenie kapitału zakładowego poprzez wniesienie wkładu finansowego do spółki WOKAMID sp. z o.o. z siedzibą w Przytocznej o wartości łącznej 9.580.000 zł	Wykonano
2.	LIII.320.2023	31.01.2023	w sprawie objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki WOKAMID	Podwyższono kapitał zakładowy spółki WOKAMID i objęto udziały

			Sp. z o.o.	
3.	LIV.324.2023	23.02.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Województwu Lubuskiemu	Udzielono pomocy finansowej Województwu Lubuskiemu zgodnie z podjętą uchwałą
4.	LIV.325.2023	23.02.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzyrzeckiemu	Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Międzyrzeckiemu zgodnie z podjętą uchwałą
5.	LIV.326.2023	23.02.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Międzyrzeckiemu	Udzielono pomocy finansowej Powiatowi Międzyrzeckiemu zgodnie z podjętą uchwałą
6.	LIV.327.2023	23.02.2023	uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Przytoczna	Uchwała wprowadziła zwiększony dodatek motywacyjny dla nauczycieli oraz dodatek za wychowawstwo.
7.	LIV.328.2023	23.02.2023	w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Przytoczna w 2023 roku	Wykonana - przyjęcie programu umożliwia całoroczną skuteczną opiekę nad bezdomnymi zwierzętami
8.	LIV.329.2023	23.02.2023	w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytoczna	Uchwała przyjmująca zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przytoczna w rejonie miejscowości Chełmsko.
9.	LV.330.2023	30.03.2023	w sprawie nadania tytułu honorowego „Zasłużony dla Gminy Przytoczna”	Przyznano tytuł honorowy "Zasłużony dla Gminy Przytoczna" Pani Halinie Marii Mąderek-Matysik.
10.	LV.333.2023	30.03.2023	w sprawie objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki WOKAMID Sp. z o.o.	Podwyższono kapitał zakładowy spółki WOKAMID i objęto udziały
11.	LV.334.2023	30.03.2023	w sprawie przyjęcia planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Przytoczna w 2023 r.	Zgodnie z uchwałą wyznaczono podmioty, w których organizowane są prace społecznie użyteczne: a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, b) WOKAMID Sp. z o.o.
12.	LV.335.2023	30.03.2023	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu osłonowego „Pomóc w chorobie” w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy	Zadanie realizowane zgodnie z uchwałą – udzielono pomocy finansowej mieszkańcom gm. Przytoczna. Uchwała w trakcie realizacji.

			Przytoczna	
13.	LV.336.2023	30.03.2023	w sprawie zmiany uchwały nr XXXII.185.2021 Rady Gminy Przytoczna z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2021-2023	Zadanie realizowane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2021-2023. Uchwała straciła moc prawną z dniem 31.12.2023 r.
14.	LV.337.2023	30.03.2023	w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania i zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłków i pomocy w naturze w formie żywności oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania z tych zwrotów, jak również w sprawie trybu ich pobierania	Zadanie realizowane zgodnie z wytycznymi określonymi w uchwale. Uchwała straciła moc prawną z dniem 31.12.2023 r.
15.	LV.338.2023	30.03.2023	w sprawie przystąpienia Gminy Przytoczna do realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023	Adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Programem „Korpus Wsparcia Seniorów” objęto 40 beneficjentów z gm. Przytoczna. Łączna kwota wydatków: 17.600,00 zł z tego z dotacji 14.080,00 zł, środki własne 3.520,00 zł (20%)
16.	LV.339.2023	30.03.2023	w sprawie przystąpienia Gminy Przytoczna do realizacji Programu " Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego	Zadanie realizowane zgodnie z wytycznymi programowymi „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Uchwała straciła moc prawną dnia 31.12.2023 r.
17.	LV.340.2023	30.03.2023	w sprawie określenia zakresu pomocy zapewnianej obywatelom Ukrainy w	Zadanie realizowane zgodnie z wytycznymi określonymi w uchwale.

			związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Uchwała straciła moc prawną dnia 31.12.2024 r.
18.	LV.341.2023	30.03.2023	w sprawie wykazu kąpielisk zorganizowanych na terenie Gminy Przytoczna na rok 2023	Wykonana – przyjęcie uchwały pozwala określić granice kąpieliska nad jeziorem Lubikowskim oraz termin sezonu kąpielowego
19.	LV.342.2023	30.03.2023	w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności na terenie Gminy Przytoczna w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych	W trakcie realizacji – podjęta uchwała powala określać warunki dla przedsiębiorców aby skutecznie dbając o środowisko naturalne realizować zadania w przedmiotowym zakresie
20.	LV.343.2023	30.03.2023	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Przytoczna	Skarga uznana za bezzasadną.
21.	LVI.346.2023	27.04.2023	w sprawie zmiany uchwały Nr XXI.109.2020 Rady Gminy Przytoczna z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko	Procedura zakończona – przyjęcie MPZP Uchwałą nr LX.377.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko
22.	LVI.347.2023	27.04.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Przytoczna	Nie przystąpiono do procedury sporządzenia zmiany studium.
23.	LVI.348.2023	27.04.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Nowa Niedzwica	Nie przystąpiono do procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
24.	LVI.349.2023	27.04.2023	w sprawie Regulaminu kąpieliska Lubikowo nad Jeziorem Lubikowskim	W trakcie realizacji – przyjęcie uchwały umożliwia skuteczne egzekwowanie negatywnych zachowań wśród osób przebywających nad jeziorem

				Lubikowskim
25.	LVII.350.2023	25.05.2023	w sprawie nadania tytułu honorowego „Zasłużony dla Gminy Przytoczna”	Nadano tytuł honorowy "Zasłużony dla Gminy Przytoczna" Panu Andrzejowi Chmielewskiemu
26.	LVII.353.2023	25.05.2023	w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia spłaty pożyczki P23006	Uchyła uchwała nr LVIII.369.2023 z dnia 29.06.2023 r.
27.	LVII.354.2023	25.05.2023	w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia spłaty pożyczki płatniczej P23007	Uchyła uchwała nr LVIII.369.2023 z dnia 29.06.2023 r.
28.	LVII.355.2023	25.05.2023	w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia spłaty pożyczki P22009	Uchyła uchwała nr LVIII.369.2023 z dnia 29.06.2023 r.
29.	LVII.356.2023	25.05.2023	w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia spłaty pożyczki płatniczej P22010;	Uchyła uchwała nr LVIII.369.2023 z dnia 29.06.2023 r.
30.	LVII.357.2023	25.05.2023	w sprawie nadania nazwy drodze wewnętrznej i drodze gminnej publicznej w miejscowości Przytoczna	Uchwałą nadano nazwę drodze gminnej zlokalizowanej na terenie dz. o nr. ewid. 524 i 525/1 oraz drodze wewnętrznej prywatnej zlokalizowanej na terenie dz. o nr. ewid. 39/4 w miejscowości Przytoczna – ul. Fiołkowa
31.	LVII.358.2023	25.05.2023	w sprawie powołania zespołu do spraw zaopiniowania kandydatów na ławników	W związku z brakiem zgłoszeń kandydatów na ławników powołany zespół nie podjął pracy.
32.	LVIII.359.2023	29.06.2023	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Przytoczna wotum zaufania	Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy za rok 2022 udzielono wotum zaufania Wójtowi Gminy Przytoczna.
33.	LVIII.360.2023	29.06.2023	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania uchwały budżetowej za 2022 rok	Zatwierdzono sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania uchwały budżetowej za 2022 rok
34.	LVIII.361.2023	29.06.2023	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Przytoczna z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok	Po zapoznaniu się z dokumentami, o których mowa w art. 271 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o wniosku Komisji Rewizyjnej udzielono Wójtowi Gminy Przytoczna absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok.
35.	LVIII.364.2023	29.06.2023	w sprawie udzielania pomocy	Udzielono pomocy finansowej

			finansowej Gminie Międzyrzecz	Gminie Międzyrzecz zgodnie z uchwałą
36.	LVIII.365.2023	29.06.2023	w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zainstalowania zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne na terenie gminy Przytoczna	W trakcie realizacji
37.	LVIII.366.2023	29.06.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia międzygminnego;	Zawarto porozumienie z gminą Pszczew zgodnie z uchwałą
38.	LVIII.367.2023	29.06.2023	w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego	Uchwała przyjmuje zasady powołania i odwołania członków zespołu interdyscyplinarnego w myśl nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu domowym.
39.	LVIII.368.2023	29.06.2023	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych	Wykonano
40.	LVIII.369.2023	29.06.2023	uchylająca uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie poręczenia spłaty pożyczki	Wykonano
41.	LVIII.370.2023	29.06.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Nowa Niedzwica i Przytoczna przy linii kolejowej	W trakcie opracowania. Procedura sporządzania MPZP na etapie opiniowania i uzgadniania.
42.	LX.374.2023	31.08.2023	w sprawie zmiany uchwały nr LIV.326.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej Powiatowi Międzyrzeckiemu	Wykonano
43.	LX.375.2023	31.08.2023	w sprawie zmiany uchwały nr V.29.2019 Rady Gminy Przytoczna z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie poboru w drodze inkasa podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości	Z uwagi na zmianę inkasenta w sołectwie Goraj zaszła potrzeba wprowadzenia zmian w tym zakresie do obowiązującego aktu prawa miejscowego – uchwała wykonana.

			wynagrodzenia za inkaso	
44.	LX.376.2023	31.08.2023	w sprawie zmiany uchwały o opłacie targowej	Z uwagi na zmianę inkasenta w sołectwie Goraj zaszła potrzeba wprowadzenia zmian w tym zakresie do obowiązującego aktu prawa miejscowego – uchwała wykonana.
45.	LX.377.2023	31.08.2023	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko	Uchwała przyjmująca miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Dębówko (publikacja: Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z dnia 14 września 2023 r. poz. 2268)
46.	LXI.380.2023	28.09.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Lubuskiego	Nie wykonano
47.	LXI.381.2023	28.09.2023	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych	Wykonano
48.	LXI.382.2023	28.09.2023	w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie zainstalowania zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne dla budynków wielorodzinnych na terenie gminy Przytoczna	W trakcie realizacji
49.	LXI.383.2023	28.09.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przytoczna	Określenie częstotliwości opróżniania osadników z przydomowej oczyszczalni ścieków – uchwała unieważniona.
50.	LXI.384.2023	28.09.2023	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy najmu na okres powyżej 3 lat części nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Przytoczna oraz odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy	Wykonano, podpisano umowę z przedsiębiorcą.
51.	LXI.385.2023	28.09.2023	w sprawie zmiany zakresu przestrzennego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego nad Jeziorem	Zmniejszeniu uległ obszar przystąpienia do sporządzenia MPZP. Dnia 8 maja 2024 roku projekt MPZP został wyłożony do publicznego wglądu.

			Lubikowskim, obręb Lubikowo	
52.	LXII.388.2023	26.10.2023	w sprawie objęcia udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Lubuski SIM Sp. z o.o. z siedzibą w Szprotawie	Podwyższono kapitał spółki Lubuski SIM i objęto udziały zgodnie z uchwałą
53.	LXII.389.2023	26.10.2023	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta stanowiącej podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Przytoczna	Wykonano
54.	LXII.390.2023	26.10.2023	w sprawie stawek podatku od nieruchomości	Wykonano
55.	LXII.391.2023	26.10.2023	2023 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych	Wykonano
56.	LXII.392.2023	26.10.2023	w sprawie upoważnienia dyrektorów jednostek oświatowych Gminy Przytoczna do załatwienia indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej	Wykonano
57.	LXII.393.2023	26.10.2023	w sprawie zmiany uchwały Nr XL.243.2022 Rady Gminy Przytoczna z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Chełmsko – część wschodnia.	Uchwała LXVII.440.2024 Rady Gminy Przytoczna z dnia 21 marca 2024 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru inwestycyjnego położonego na wschód od miejscowości Chełmsko Publikacja: Dz. Urz. Woj. Lubuskiego poz. 966 z dnia 27 marca 2024 r. Data wejścia w życie: 2024-04-11
58.	LXIII.396.2023	30.11.2023	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Trzciel	Wykonano
59.	LXIII.397.2023	30.11.2023	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych i kandydatów na strażaków ratowników na terenie Gminy Przytoczna	Uchwała po wejściu w życie jest realizowana, ekwiwalent jest wypłacany zgodnie z zapisami uchwały.

60.	LXIII.398.2023	30.11.2023	w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego „Positek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwała z dniem 01.01.2024 r. weszła w życie i jest w trakcie realizacji.
61.	LXIII.399.2023	30.11.2023	w sprawie określenia zakresu pomocy zapewnianej obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	Uchwała z dniem 01.01.2024 r. weszła w życie i jest w trakcie realizacji.
62.	LXIII.400.2023	30.11.2023	w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	Uchwała zrealizowana
63.	LXIII.401.2023	30.11.2023	w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024	Zadania publiczne określone w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024 zostały zlecone stowarzyszeniom.
64.	LXIII.402.2023	30.11.2023	zmieniająca uchwałę w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przytoczna	Określenie częstotliwości opróżniania osadników z przydomowej oczyszczalni ścieków – uchwała realizowana
65.	LXIII.403.2023	30.11.2023	w sprawie wystąpienia do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustaw: kodeksu postępowania cywilnego, kodeksu pracy, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i innych powiązanych tematycznie	Petycję przekazano do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
66.	LXIII.404.2023	30.11.2023	w sprawie rozpatrzenia petycji o przebudowę placów w Przytocznej.	Petycję uznano za bezzasadną.
67.	LXIV.409.2023	20.12.2023	w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie miejscowości Przytoczna,	W trakcie opracowania. Zakończony etap wyłożenia do publicznego wglądu.

			Nowa Niedrzwica i Chetmicko	
68.	LXIV.410.2023	20.12.2023	w sprawie planu pracy Rady Gminy Przytoczna i komisji stałych na rok 2024.	W trakcie realizacji.

Źródło: opracowanie na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

6. DZIAŁANIA GMINY

6.1. REALIZACJA INWESTYCJI I REMONTÓW

Gmina Przytoczna w 2023 r. zrealizowała wiele zadań inwestycyjnych, z których część prowadzonych było z inicjatywy mieszkańców ze wsparciem funduszy sołeckich. Łączna kwota, która została przeznaczona na realizację zadań wyniosła ponad **8,00 mln zł**. W niniejszym raporcie uwzględniono inwestycje, które znacząco wpływają zarówno na rozwój społeczny jak i gospodarczy naszej gminy.

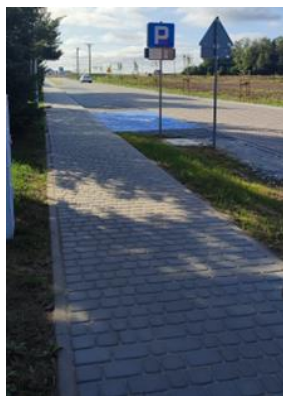
Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2023 r.

1. Budowa ul. św. Jana Bosco wraz z przebudową ul. Polnej w m. Przytoczna.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła 2.784.286,42zł. Zadanie to uzyskało dofinansowanie w wysokości 2.232.500,00 zł w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

- w ramach zadania została wykonana:

- a) przebudowa ul. św. Jana Bosco na odcinku 231 m, nawierzchnia z betonu asfaltowego wraz ze zjazdami, chodnikami i parkingami (odcinek od ul. Lipowej)
- b) budowa ul. św. Jana Bosco na odcinku 225 m, nawierzchnia z kostki betonowej wraz ze zjazdami, chodnikami i parkingami;
- c) przebudowa ul. Polnej na odcinku 175 m, nawierzchnia z kostki betonowej wraz ze zjazdami i chodnikami oraz budową kanalizacji deszczowej w pasie ul. Polnej;
- d) przebudowa i rozbudowa oświetlenia w rejonie ulic św. Jana Bosco, ul. Polnej i ul. Sadowej,

2. **„Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim –
Gmina Przytoczna”**

Wartość inwestycji wyniosła 1.670.700,37zł,

W ramach zadania zostaną wykonane:

- budowa drogi gminnej o łącznej długości 273,70 m;
- wykonanie placu do zawracania o średnicy 18,0 m;
- budowa zjazdów;
- wykonanie kompletnej instalacji oświetlenia ulicznego,

3. **Modernizacja kompleksu sportowego „Moje boisko – ORLIK 2012”**

W ramach zadania wykonano:

- naprawy nawierzchni ze sztucznej trawy na boisku do piłki nożnej wraz z uzupełnieniem granulatu, wymieniono siatki w bramkach oraz wymieniono siatki do piłkochwyłów wraz z elementami mocującymi.
- naprawy bieżni prostej oraz bieżni do skoczni w dal i wzwyż, polegającej na czyszczeniu istniejących nawierzchni, wycięciu i utylizacji luźnych elementów

nawierzchni wraz z ich odtworzeniem, wykonanie nowej warstwy użytkowej o grubości ok 2-3 mm z poliuretanowej wraz z malowaniem linii.

Całkowita wartość zadania wyniosła 311.190,00 zł.

4. „Budowa oświetlenia placu zabaw na działce nr 228 w m. Strychy”

Całkowita wartość inwestycji to 29.289,65zł na co składa się projekt techniczny, rozbudowanie istniejącej skrzynki zasilającej, wykopanie i ułożenie kabla zasilającego, montaż i podłączenie dwóch lamp oświetleniowych.

5. „Remont chodnika w m. Goraj”

W ramach zadania wykonano nowy chodnik od skrzyżowania z drogą wojewódzką do kościoła w m. Goraj oraz przejście dla pieszych na drugą stronę jezdni. Wartość inwestycji: 56 086,00 zł.

6. „Budowa oświetlenia na boisku sportowym w Przytocznej”

W ramach zadania wykonano oświetlenie boiska treningowego na stadionie w Przytocznej oraz oświetlenie parkingu przy wiacie łącznie 8 lamp. Wykonano również nowe zasilanie pomieszczenia stanowisk sędziowskich.

Łączna kwota inwestycji to koszt 68.459,00zł na co Gmina Przytoczna otrzymała dofinansowanie w wysokości 40.000,00zł w ramach Programu Inwestycyjnego pn. Lubuska Baza Sportowa na rok 2023.

7. „Budowa małej infrastruktury turystycznej nad jeziorem Przytoczno w Przytocznej”

W ramach zadania wykonano dostawę oraz montaż urządzenia zabawowego oraz elementy małej infrastruktury w postaci 5 szt. parasoli trzcinowych, 7 szt. leżaków parkowych jednoosobowych oraz 3szt. leżaków parkowych dwuosobowych, przebieralnię, kosze na śmieci i stojaki na rowery.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła 129.177,06zł na co gmina Przytoczna otrzymała dofinansowanie z Programu Inwestycyjnego pn. Lubuska Baza Turystyczna na 2023 rok w wysokości 55.000,00zł.

8. Rozpoczęły się prace budowlane dla zadania pn. **„Budowa klubu dziecięcego w miejscowości Przytoczna”**.

Zadanie to uzyskało dofinansowanie w wysokości 2.550.000,00zł w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz z programu „Maluch +” w wysokości 1.017.512,53zł. Planowany termin oddania budynku do użytkowania to lipiec 2024 r.

9. Wyłoniono wykonawcę na **„Przebudowę sieci wodociągowej w m. Wierzbno- ETAP-II”** zadanie realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj”, zadanie to uzyskało dofinansowanie w wysokości 2.185.000,00 zł w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Całkowity koszt wykonania inwestycji to ok. 2.500.000,00zł. Termin realizacji zadania to 20 miesięcy tj. grudzień 2024r., aktualnie trwają prace projektowe.
10. Wyłoniono wykonawcę na realizację zadania pn: **„Rewitalizacja popegeerowskiej miejscowości Przytoczna”**, zadanie realizowane w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Gmina Przytoczna uzyskała dofinansowanie w wysokości 1.470.000,00 zł w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Szacunkowa wartość całego przedsięwzięcia wyniesie 3.150.000,00zł
Zadanie zostało podzielone na dwie części:
- część I – Rewitalizacja skweru – 1.339.065,39 zł
- część II – Rewitalizacja parku – 1.812.869,03 zł
Aktualnie trwają prace projektowe dla obydwu zadań.
11. Rozpoczęto prace budowlane dla inwestycji pn. **„Rozbudowę budynku świetlicy wiejskiej w m. Wierzbno”**. Szacunkowa wartość całej inwestycji ok 1 mln złotych.
12. Rozpoczęto prace budowlane dla inwestycji pn. **„Adaptacja budynku na potrzeby świetlicy wiejskiej w m. Krasne Dłusko”**. Szacunkowa wartość inwestycji ok 300.000,00zł

13. Zrealizowano również m.i.:

- Remont klatki schodowej do piwnicy w budynku ośrodka zdrowia w m. Przytoczna na kwotę 15.999,85zł
- Remont 310 m2 poszycia dachowego budynku stołówki na ośrodku wypoczynkowym w Lubikowie na kwotę 39.800,00zł
- Remont pomieszczeń dla ratowników na ośrodku wypoczynkowym w m. Lubikowo na kwotę 15.000,00zł
- Wykonanie wejścia do toalet budynku sanitariatów oraz do budynku stołówki na ośrodku wypoczynkowym w Lubikowie na kwotę 12.000,00zł
- Remont przyłącza kanalizacji sanitarnej przy budynku toalet na Ośrodku Wypoczynkowym w Lubikowie na kwotę 10.000,00zł
- Remont pomieszczeń toalet na Ośrodku Wypoczynkowym w Lubikowie na kwotę 73.188,87zł
- Remontu pomieszczeń „GOŚCI” w budynku szatni zlokalizowanym na stadionie w Przytocznej”, na kwotę 59.040,00zł
- Remontu pomieszczeń „SĘDZIÓW” w budynku szatni zlokalizowanym na stadionie w Przytocznej” na kwotę 83.635,38zł
- Wymiana istniejącego zbiornika bezodpływowego wraz z przyłączem do budynku szatni na stadionie w m. Przytoczna na kwotę 26.681,38zł

14. Wykonywanie dokumentacji projektowych

Część środków inwestycyjnych przeznaczono również na nowe opracowania projektowe. W 2023 r. była to kwota ok. 400 tys. zł.

Wykonano między innymi:

- 1) **Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej na ul. 100-lecia Niepodległości w m. Przytoczna”,**
- 2) **Przebudowę drogi gminnej w m. Lubikowo – Etap I,**
- 3) **Remont ul. Rokitniańskiej w m. Przytoczna oraz budowa chodnika i zjazdów, na kwotę**
- 4) **Remont ul. Dworcowej w Przytocznej,**
- 5) **Remont chodnika na ul. Lipowej w Przytocznej,**

- 6) **Przebudowę drogi gminnej w m. Nowa Niedrzwica,**
- 7) **Koncepcja dla przebudowy ul. Górnej w Przytocznej,**
- 8) **Koncepcja dla przebudowy drogi gminnej w m. Rokitno,**
- 9) **Koncepcja dla przebudowy drogi gminnej w m. Goraj,**
- 10) **Budowę integracyjnego placu zabaw w m. Przytoczna (plac przy szkole podstawowej),**
- 11) **Przebudowa i budowa oświetlenia drogowego w m. Chełmsko,**
- 12) **Placu zabaw w m. Chełmsko,**
- 13) Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pn.:
Przebudowę drogi gminnej w m. Lubikowo – Etap II,
- 14) Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pn.:
„Przebudowa ul. Gajowej i ul. Dworcowej w m. Przytoczna”
- 15) Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pn.:
„Modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytocznej”,
- 16) Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pn.:
„Adaptacja budynku byłej piekarni zlokalizowanego w Przytocznej przy ul. Głównej, na potrzeby Centrum Aktywności Społecznej Gminy Przytoczna”,
- 17) Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pn.:
„Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Twierdzielewo”.
- 18) Zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla inwestycji pn.:
„Modernizacja świetlicy wiejskiej w m. Chełmsko”,

PRZEDSIĘWZIĘCIA Z FUNDUSZU SOŁECKIEGO

Corocznie, we wszystkich sołectwach na terenie Gminy Przytoczna, realizowany jest fundusz sołecki, dzięki któremu mieszkańcy sami decydują na co oraz w jakiej kwocie przeznaczą przydzielone im środki. Wysokości funduszu sołeckiego dla każdego sołectwa wyliczana jest corocznie i przekazywana do wiadomości sołtysa do 31 lipca każdego roku. Podczas trwającej kadencji 2018-2023 zrealizowano już wiele inicjatyw kulturalnych, edukacyjnych i sportowych oraz wykonano wiele zadań inwestycyjnych.

Kwota wydatków poniesionych w 2023 roku na fundusz sołecki wyniosła: 386 185,36 zł. Zestawienie wydatków poniesionych na realizację funduszu sołeckiego w roku 2023 przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 25. Zestawienie wydatków.

Sołectwo	Przedsięwzięcie	Wykorzystano
Chełmsko	Utrzymanie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	431,15 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	13 426,49 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, energia elektryczna przy terenie rekreacyjnym	8 644,51 zł
	Remont i doposażenie świetlicy	10 999,99 zł
	Organizacja zawodów wędkarskich na terenie sołectwa Przytoczna	150,00 zł
	Razem	33 652,14 zł
Dębówko	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i placu zabaw	7 217,55 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	1 456,16 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	4 745,74 zł
	Ogrodzenie placu zabaw	6 432,90 zł
	Razem	19 852,35 zł
Gaj - Poręba	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizacji funduszu sołectkiego	60,00 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i placu zabaw	1 599,68 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	1 382,92 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	4 787,81 zł
	Wykonanie wieńca dożynkowego, zakup elementów	250,00 zł
	Zakup i montaż elementów na plac zabaw	6 901,53 zł
	Razem	14 981,94 zł
Goraj	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizacji funduszu sołectkiego	60,00 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i placu zabaw	14 130,40 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	431,15 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	2 935,39 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	15 456,07 zł
	Doposażenie, utrzymanie i zapewnienie gotowości bojowej jednostki OSP Goraj	2 000,00 zł

	Organizacja zawodów wędkarskich na terenie sołectwa Przytoczna	500,00 zł
	Razem	35 513,01 zł
Krasne Dłusko	Utrzymanie, przegląd obiektów sportowo – rekreacyjnych	320,61 zł
	Urządzenie, utrzymanie terenów zielonych, boiska sportowego i placu zabaw	11 846,72 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	7 413,30 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	1 581,99 zł
	Budowa wieńca dożynkowego	87,94 zł
	Razem	21 250,56 zł
	Krobielewo	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizacji funduszu sołectkiego
Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych		207,31 zł
Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy		13 187,86 zł
Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych		3 994,75 zł
Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, placu zabaw i boiska		477,55 zł
Razem		17 927,47 zł
Lubikowo	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizacji funduszu sołectkiego	60,00 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	527,92 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i placu zabaw	7 999,45 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	13 236,34 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	6 631,91 zł
	Organizacja zawodów wędkarskich na terenie sołectwa Przytoczna	100,00 zł
	Razem	28 555,62 zł
Nowa Niedrzwica	Utrzymanie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	207,31 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	7 417,09 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i placu zabaw	14 230,68 zł
	Wykonanie wieńca dożynkowego, zakup elementów	517,66 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	2 782,94 zł
	Dofinansowanie działań związanych z utrzymaniem, wyszkoleniem i zapewnieniem gotowości bojowej OSP Nowa Niedrzwica	1 500,00 zł
	Razem	26 655,68 zł

Przytoczna	Doposażenie, utrzymanie, przeglądy obiektów sportowo-rekreacyjnych i placów zabaw	1 448,18 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i boiska	1 608,44 zł
	Wykonanie wieńca dożynkowego	492,00 zł
	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizację funduszu sołectkiego	60,00 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	22 559,08 zł
	Zagospodarowanie, doposażenie terenu przy wiacie na terenie stadionu oraz małej przystani żeglarskiej oraz malowanie budynku szatni	19 000,00 zł
	Zakup tablicy informacyjnej	2 500,00 zł
	Zakup umundurowania (ubranie bojowe - 2 szt.) dla strażaków z jednostki OSP Przytoczna	5 000,00 zł
	Utrzymanie czystości oraz porządku na terenie cmentarza w Przytocznej	3 000,00 zł
	Organizacja zawodów wędkarskich na terenie sołectwa Przytoczna	876,03 zł
	Razem	56 543,73 zł
Rokitno	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	8 459,37 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, boiska i placu zabaw	7 725,10 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	1 645,72 zł
	Dofinansowanie działań związanych z utrzymaniem, wyszkoleniem i zapewnieniem gotowości bojowej OSP Rokitno	3 500,00 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	11 967,62 zł
	Zakup opału do świetlicy wiejskiej	7 000,00 zł
	Zakup materiałów na potrzeby sołectwa	60,00 zł
	Dokumentacja techniczna, zakup i montaż oświetlenia ulicznego	10 000,00 zł
	Razem	50 357,81 zł
Strychy	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizację funduszu sołectkiego	60,00 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, placu zabaw i boiska	15 421,47 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	320,64 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	1 519,86 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	3 958,67 zł
	Razem	21 280,64 zł
Strys zewo	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizację funduszu sołectkiego	60,00 zł

	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	1 200,96 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych i placu zabaw	1 278,75 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	2 878,90 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	9 818,21 zł
	Organizacja zawodów wędkarskich na terenie sołectwa Przytoczna	100,00 zł
	Razem	15 336,82 zł
Twierdzielewo	Zakup artykułów na potrzeby sołectwa i realizację funduszu sołectkiego	60,00 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, boiska i placu zabaw	4 469,81 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	122,46 zł
	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	8 551,05 zł
	Wykonanie, zakup materiałów potrzebn do wykonania wieńca dożynkowego	140,00 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	1 209,82 zł
	Organizacja zawodów wędkarskich na terenie sołectwa Przytoczna	200,00 zł
	Razem	14 753,14 zł
Wierzbno	Organizacja imprez kulturalno – integracyjnych i sportowo - rekreacyjnych	11 869,17 zł
	Poprawa estetyki i wizerunku wsi, utrzymanie czystości, urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, boiska i placu zabaw	6 998,23 zł
	Utrzymanie, doposażenie, przeglądy obiektów sportowo – rekreacyjnych	556,39 zł
	Dofinansowanie działań związanych z utrzymaniem, wyszkoleniem i zapewnieniem gotowości bojowej OSP Wierzbno	3 000,00 zł
	Remont, doposażenie oraz utrzymanie świetlicy wiejskiej, czystość w świetlicy, terenu wokół świetlicy	6 284,98 zł
	Zakup materiałów na potrzeby sołectwa	60,00 zł
	Zakup i montaż kamek na świetlicy wiejskiej	755,68 zł
	Razem	29 524,45 zł
	Ogółem	386 185,36 zł

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

SKŁADANE WNIOSKI O DOFINANSOWANIE

Głównym priorytetem gminy, jest maksymalne pozyskanie środków zewnętrznych na realizację inwestycji, zgłaszanych przez radnych, sołtysów i samych mieszkańców. W tej kwestii, gmina opracowała kilka dokumentów, związanych z planem realizacji tych przedsięwzięć. W okresie wstrzymania środków unijnych i czasu pomiędzy okresami kolejnych programowań, aplikowaliśmy o środki krajowe, głównie pochodzące z programu: „Polski Ład”. Ze względu na brak określonych kryteriów oceny wniosków, trudno odnieść się do kwestii otrzymanych dofinansowań, ale pracownicy urzędu, którzy przez lata słynęli ze swojej skuteczności co do pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania, również w tej kwestii wykorzystali swoje umiejętności i ogromne doświadczenie.

Tabela nr 26. Wykaz złożonych wniosków o dofinansowanie.

Data złożenia wniosku o wsparcie finansowe	Zadanie /działanie	Program	Całkowity koszt zdania/ działania	Wnioskowane dofinansowanie	Data złożenia wniosku o wsparcie finansowe
05.11.2022	Komputery dla dzieci byłych pracowników PPGR	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	881 100,00 zł	881 100,00 zł	pozytywna realizacja 2023
21.12.2021	Grant w projekcie „Cyfrowa gmina”	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020	99 000,00 zł	99 000,00 zł	pozytywna realizacja 2022/2023
30.11.2022	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Przytoczna	Program Priorytetowy NFOŚiGW pod nazwą: „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” na lata 2019 –	6 508,08 zł	1 635,20 zł	pozytywna realizacja 2023

		2023			
01.01.2023	Klubu Senior+	Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025 Edycja 2023	134 400,00 zł	57 120,00 zł	pozytywna
28.02.2022	Budowa klubu dziecięcego w m. Przytoczna	Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	4 099 015,02 zł	2 550 000,00 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
28.02.2022	Przebudowa sieci wodociągowej w m. Wierzbno	Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2 487.000,00 zł	2 185 000,00 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
28.02.2022	Budowa ul. św. Jana Bosco wraz z przebudową ul. Polnej w m. Przytoczna	Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	2 572.234,41 zł	2 232 500,00 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
28.02.2022	Rewitalizacja centrum Przytocznej	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja trzecia - PGR	3 151.934,42 zł	1 470 000,00 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
31.05.2022	Remont kompleksu boisk „Moje boisko – ORLIK 2012” w miejscowości Przytoczna	Program modernizacji kompleksów sportowych „Moje Boisko – ORLIK 2012”	242 527,00 zł	50 400,00 zł	pozytywna rezygnacja
19.10.2022	Ciepłe Mieszkanie	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze	280 000,00 zł	280 000,00 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
17.02.2023	Budowa małej infrastruktury turystycznej nad jeziorem Przytoczno w Przytocznej	Lubuska Baza Turystyczna	237 000,00 zł	100 000,00 zł	pozytywna
17.02.2023	Budowa oświetlenia na	Lubuska baza Sportowa	84 331,03 zł,	42 165,52 zł	pozytywna

	boisku sportowym w Przytocznej				
17.02.2023	utworzenie 25 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i na dofinansowanie kosztów funkcjonowania „Klubu Dziecięcego” na 36 m-cy	PROGRAM ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 „MALUCH+ 2022-2029	1 549 015,01 zł	1 017 512,53 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
26.01.2023	Zakup mikrobusa 9-cio osobowego dla osób niepełnosprawnych	Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III PFRON	211 950,00 zł	110 000,00 zł	pozytywna realizacja 2023/2024
30.03.2023	CO BZYCZY W ULU – kampania edukacyjna Gminy Przytoczna	Edukacji Ekologicznej WFOŚiGW	68 900,00 zł	62 010,00 zł	pozytywna realizacja 2024
07.03.2023	Remont kompleksu boisk „Moje boisko – ORLIK 2012	Lubuski Funduszu Samorządowy na 2023 r.	277 556,15 zł	200 000,00 zł	negatywna
31.03.2023	opracowania aktualizacji inwentaryzacji usuwania azbestu	Ministerstwa Rozwoju i Technologii	18 700,00 zł	14 960,00 zł	negatywna
31.07.2023	Utworzenie Centrum Aktywności Społecznej w Gminie Przytoczna	Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych	5 000 000,00 zł	4 900 000,00 zł	pozytywna realizacja 2024
31.07.2023	Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Przytoczna	Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Przytoczna	2 000 000,00 zł	1 900 000,00 zł	negatywna
18.09.2023	Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Przytoczna	Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Przytoczna	779 000,00 zł	623 200,00 zł	pozytywna realizacja 2024

21.07.2023	Budowa infrastruktury kanalizacyjnej w miejscowości Nowa Niedzwica , gm.Przytoczna	Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych	3 075 000,00 zł	2 455 000,00 zł	negatywna
16.08.2023	Modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytocznej	Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych	8 000 000,00 zł	680 000,00 zł	pozytywna realizacja 2024
16.08.2023	Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Twierdzielewo	Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych	2 000 000,00 zł	1 800 000,00zł	negatywna
16.08.2023	Modernizacja świetlicy wiejskiej w m. Chełmsko	Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych	8 000 000,00 zł	7 200 000,00zł	negatywna
16.08.2023	Remont dachu na kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Krobielewie	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	500 000,00 zł	490 000,00 zł	pozytywna realizacja 2024
16.08.2023	Remont kościoła P.W. Trójcy Świętej w Przytocznej	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	600 000,00 zł	588 000,00 zł	negatywna
16.08.2023	Rewaloryzacja wystroju malarskiego Bazyliki Mniejszej – kościoła pw. Matki Bożej Rokitniańskiej	Rządowy Program Odbudowy Zabytków	1 020 400,00 zł	999 992,00 zł	pozytywna realizacja 2024
31.08.2023	Przebudowa drogi gminnej nr 004319F w m. Nowa Niedzwica	PROW 2014-2020	3 740 281,01 zł	2 295 148,00 zł	pozytywna realizacja 2024
	Cyberbezpieczna Gmina Przytoczna	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego	473 508,00 zł	33 145,02 zł	pozytywna realizacja 2024

Źródło: Opracowanie własne gminy

6.2. OBSZARY DZIAŁALNOŚCI GMINY

GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

W roku 2023 zorganizowanym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi gmina obejmowała wszystkich właścicieli nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne, celem uszczelnienia strumienia wytwarzanych odpadów i zapewnienia osiągnięcia wymaganych w przepisach prawa poziomów odzysku. Gmina wykonywała zadania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych oraz była odpowiedzialna za prawidłowe funkcjonowanie systemu odbierania odpadów od właścicieli wszystkich nieruchomości zamieszkałych. W 2023 roku wszyscy mieszkańcy zobowiązani byli do segregowania odpadów komunalnych.

W 2023 roku na terenie gminy Przytoczna obowiązywały następujące stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosiły:

- 32,00 zł miesięcznie od mieszkańca,
- 64,00 zł miesięcznie od mieszkańca, jeżeli właściciel nieruchomości zamieszkałej nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, położonymi na terenie gminy Przytoczna, którzy kompostowali bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, mieli prawo skorzystać ze zwolnienia w części (w kwocie 2,00 zł) z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Statystykę dotyczącą mieszkańców gminy Przytoczna, którzy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 27. Statystyka dotycząca mieszkańców gminy Przytoczna, którzy złożyli deklaracje.

L.p.	Stan na dzień 31.12.2023	Liczba
1	Liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach	4.414
2	Liczba wszystkich złożonych deklaracji	1.644
3	Liczba deklaracji ze zwolnieniem za kompostowanie	395
4	Liczba mieszkańców w deklaracjach ze zwolnieniem za kompostowanie	1.114

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy gospodarki odpadami komunalnymi za 2023 rok

Odpady komunalne z terenu gminy Przytoczna od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych w roku 2023 odbierało konsorcjum firm wyłonione w przetargu nieograniczonym: Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości Mnichy 100, 64-421 Kamionna oraz Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych TRANS-KOM Sp. z o.o. z siedzibą na ul. Dąbrowskiego 290, 60-406 Poznań, której zgodnie z umową przysługiwało miesięczne wynagrodzenie ustalane na podstawie ilości faktycznie odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz z PSZOK-u z terenu gminy Przytoczna oraz cen jednostkowych za odbiór i zagospodarowanie tych odpadów.

Ceny netto za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych z terenu gminy Przytoczna oraz za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg odpadów komunalnych selektywnie zbieranych z terenu PSZOK w Przytocznej:

Tabela nr 28. Ceny za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

	od stycznia do kwietnia 2023 r.	od maja do grudnia 2023 r.
zmieszane	720,00 zł	750,00 zł
segregowane	840,00 zł	950,00 zł
wielkogabaryty i elektroodpady	1.350,00 zł	1.350,00 zł
PSZOK	990,00 zł	1.200,00 zł

Źródło: opracowanie na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

W roku 2023 odebrano od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych 1.443,57 Mg zmieszanych odpadów komunalnych oraz 529,24 Mg odpadów segregowanych, o następujących frakcjach i masach:

- 62,34 Mg papieru i tektury (20 01 01),
- 106,62 Mg szkła (20 01 02),
- 108,67 Mg tworzyw sztucznych (20 01 39),
- 251,61 Mg odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01).

Miejscem zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zbieranych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Przytoczna przez podmioty odbierające odpady komunalne jest Zakład Utylizacji Odpadów Clean City Sp. z

o.o., Mnichy 100, 64-400 Międzychód, instalacja: Mnichy 100, 64-421 Kamionna. Część niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości niezamieszkałych została zagospodarowana w INNEKO Sp. z o.o., ul. Teatralna 49, 66-400 Gorzów Wlkp., instalacja: ul. Małuszyńska 180, 66-400 Gorzów Wlkp.

Gmina Przytoczna zgodnie z wymogami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który funkcjonuje przy ul. Dworcowej w Przytocznej, w dniach i godzinach wskazanych w harmonogramie podanym do publicznej wiadomości.

W roku 2023 z PSZOK-u odebrano łącznie 130,52 Mg odpadów o następujących frakcjach i masach:

- 0,05 Mg opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02),
- 6,54 Mg zużytych opon (16 01 03),
- 6,67 Mg tworzyw sztucznych (17 02 03),
- 0,54 Mg materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 (17 06 04),
- 68,14 Mg zmieszanych odpadów z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03 (17 09 04),
- 3,42 Mg papieru i tektury (20 01 01),
- 0,003 Mg leki inne niż wymienione w 20 01 31 (20 01 32),
- 0,38 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych innych niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierających niebezpieczne składniki (20 01 35*),
- 0,58 Mg zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych innych niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35 (20 01 36),
- 6,36 Mg odpadów ulegających biodegradacji (20 02 01),
- 37,84 Mg odpadów wielkogabarytowych (20 03 07).

Reasumując, łączne roczne koszty systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Przytoczna w roku 2023 osiągnęły kwotę 1.653.089,59 zł, natomiast dochód z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniósł: 1.670.153,89 zł, który to przewyższył koszty o 17.064,30 zł.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim 2022 roku budżetowym w wysokości 126.842,39 zł, gmina wykorzystwała w 2023 r. na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. na: odbieranie, transport, zbieranie, odzysk

i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, a także na utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

GOSPODARKA ZASOBEM GMINNYM

Zasób gminnych lokali mieszkalnych stanowią lokale komunalne i lokale socjalne, zarządzane w większości przypadków przez WOKAMID Sp. z o.o. w Przytocznej. Wyjątek stanowią budynki, w których wykupiono lokale lub część lokali i zawiązały się w nich wspólnoty mieszkaniowe. Niektóre z nich podjęły uchwały o powierzeniu obowiązków innemu zarządcy lub zarządzają nimi samodzielnie.

Wykaz zasobu komunalnego gminy Przytoczna na dzień 31.12.2023 r. obrazują poniższe tabele:

Tabela nr 29. Zasób lokali gminnych.

Lp.	Miejscowość	Numer porządkowy, zgodnie z przepisami o numeracji nieruchomości	Numery działek ewidencyjnych, na których usytuowany jest budynek	Powierzchnia użytkowa w m ²
Lokale mieszkaniowe				
1.	Przytoczna	ul. Zamkowa 4/4	213/24	38,00
2.	Przytoczna	ul. Główna 52B/1	207/58	16,96
3.	Przytoczna	ul. Gajowa 1C/6	207/65	57,50
4.	Rokitno	52 m. 5	5/25	57,30
5.	Rokitno	58 D – 19 lokali	207/61	433,87
6.	Rokitno	56 m. 4	1/5	34,10
7.	Goraj	43/2	97/3	58,00
8.	Goraj	14/2	167/36	50,10
9.	Krasne Dłusko	30/5	244/4	101,31
10.	Lubikowo	24 m. 1	14/2	37,90
11.	Lubikowo	3 m. 4	88	64,44
12.	Krobielewo	9/1	39	73,00
13.	Krobielewo	11 m. 3	40/2	56,67
14.	Wierzbno	22/2	41/3	23,50
15.	Goraj	1/1	163/3	67,20
16.	Goraj	1/2	163/3	58,40
17.	Przytoczna	ul. Dworcowa 6/1	636/1	91,30
18.	Przytoczna	ul. Dworcowa 6/2	636/1	60,40
19.	Przytoczna	ul. Dworcowa 6/3	636/1	72,40
20.	Przytoczna	ul. Dworcowa 6/4	636/1	80,70
21.	Przytoczna	ul. Dworcowa 6/5	636/1	56,80
22.	Nowiny	5 m. 3	135/1	44,70

23.	Goraj	32 m. 4	146/5	54,42
24.	Goraj	32 m. 5	146/5	44,32
Lokale użytkowe				
1.	Krobielewo	9 (sklep)	39	45,00
2.	Strychy	(sklep)	157/2	53,80
3.	Goraj	45	69/3	24,00
5.	Goraj	Budynek dworca (budynek gospodarczy z WC)	163/3	42,00
6.	Goraj	Budynek dworca (budynek gospodarczy)	163/3	90,00
7.	Przytoczna	Budynek dworca (budynek gospodarczy z WC)	20/7	90,00
8.	Krasne Dłusko	Budynek handlowo-usługowy	245/1	44,61
9.	Przytoczna	Budynek handlowo-usługowy	286/4	624,00

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

Tabela nr 30. Zasób lokali gminnych.

Lp.	Miejscowość	Numer porządkowy, zgodnie z przepisami o numeracji nieruchomości	Numery działek ewidencyjnych, na których usytuowany jest budynek	Powierzchnia użytkowa w m ²
Lokale użytkowe				
1.	Przytoczna	ul. Główna 1a	263/10	598,68
2.	Przytoczna	ul. Polna 17	530/6 495/1, 529/1	2 502,00 1 836,80
3.	Przytoczna	ul. Główna 42	213/4	901,00
4.	Rokitno	Rokitno (remiza OSP)	113	277,00
5.	Nowa Niedrzwica	Nowa Niedrzwica 6	42/1 41/3	92,55
6.	Przytoczna	ul. Krzywa	404	184,00
7.	Twierdzielewo	Twierdzielewo (świetlica)	44	145,00
8.	Lubikowo	Lubikowo 27	32/4	472,00
9.	Stryszewo	Stryszewo 10 (świetlica)	5	149,00
10.	Goraj	Goraj (remiza OSP)	167/45	73,00
11.	Krobielewo	Krobielewo 9	39	170,56
12.	Przytoczna	ul. Rokitniańska 4	271/3	948,42
13.	Goraj	Goraj (świetlica)	148/6	207,00
14.	Przytoczna	ul. Zamkowa (oczyszczalnia)	213/77	124,00
15.	Chełmsko	świetlica	71/3	534,68
16.	Strychy	świetlica	157/2	53,80
17.	Dębówko	świetlica	66	117,60
18.	Strychy	świetlica wiejska	228	170,79
19.	Wierzбно	świetlica wiejska	122/50 122/52	203,00

Źródło: opracowanie na podstawie informacji o stanie mienia komunalnego gminy za 2023 r.

INFRASTRUKTURA DROGOWA

Na koniec 2023 roku gmina posiadała 97 km dróg gminnych. Kategorie dróg oraz stan dróg przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 31. Kategorie i stan dróg na terenie gminy Przytoczna.

Numer drogi	Nazwa drogi	szerokość nawierzchni jezdni	rodzaj nawierzchni
004301F	od drogi krajowej nr 24 - Wierzbno - Nowe Gorzycko	3	bitumiczna
004302F	od drogi powiatowej nr 1330F - Lubikowo - Folwark Helena - Szarcz	5	gruntowa
004303F	od drogi krajowej nr 24 - Chełmsko - Rokitno - do drogi powiatowej nr 1326F	6	bitumiczna/gruntowa
004304F	od drogi krajowej nr 24 - Rokitno - Przytoczna - do drogi powiatowej 1329F	6	bitumiczna/gruntowa
004305F	od drogi powiatowej nr 1329F - Rokitno - Lubikowo - do drogi powiatowej nr F 1327	6	gruntowa
004306F	od drogi powiatowej nr 1329F - Rokitno - granica gminy (Kalsko)	6	gruntowa
004307F	od drogi powiatowej nr 1322F Krasne Dłusko - Przedni Młyn - Przytoczna	5	gruntowa
004308F	od drogi powiatowej nr 1322F Krasne Dłusko - Gaj	5	gruntowa
004309F	od drogi powiatowej nr 1322F Gaj - Poręba - Krobielewo	5	gruntowa
004310F	od drogi powiatowej nr 1324F Dębówko - Orłowce - Nowiny do drogi wojewódzkiej nr 192	5	gruntowa
004311F	od drogi gminnej nr 004310F do drogi	5	gruntowa

	wojewódzkiej nr 192		
004312F	od drogi wojewódzkiej nr 192 - Stryzki	5	gruntowa
004313F	od drogi wojewódzkiej nr 192 Goraj - Strychy	5	bitumiczna/gruntowa
004314F	od drogi krajowej nr 24 - Przytoczna - Lubikowo - do drogi powiatowej nr 1327F	5	betonowa/gruntowa
004315F	Gaj - Orłowce - Nowiny	5	gruntowa
004316F	Strychy - Muchocin	5	gruntowa
004317F	Przytoczna: ul. Pocztowa i Krzywa	5	bitumiczna/ betonowa
004318F	Przytoczna: ul. ks. Mieczysława Rumińskiego i Jeziorna	5	betonowa
004319F	od drogi powiatowej nr 1325F do drogi gminnej nr 004307F (Przytoczna)	5	betonowa
004320F	Przytoczna: droga na dz. nr 213/18	5	bruk/gruntowa
004321F	Rokitno: droga na dz. nr 15	5	bitumiczna
004322F	Przytoczna: droga na dz. nr 213/73, 213/20, 213/8, 277	5	bitumiczna
004323F	Wierzbno: droga na dz. nr 122/44, 122/45, 122/31, 122/32, 122/33, 122/34, 124, 37/2, 38, 51, 79	5	bitumiczna/gruntowa
004324F	Przytoczna: droga na dz. nr 590, 564, 530/5, 529/2, 494, 547, 539/5	5	bitumiczna/gruntowa
004325F	Przytoczna: droga na dz. nr 336/5, 336/11	4	gruntowa
004326F	Przytoczna: droga na dz. nr 415, 49, 52	5	gruntowa
004327F	Chełmsko: droga na dz. nr 332/7, 332/8, 334, 338/2, 382	5	bruk/gruntowa
004328F	Chełmsko: droga na dz. nr 352/3, 341, 347, 349	5	gruntowa
004329F	Nowa Niedzwica: droga na dz. nr 287, 283, 281, 285, 286/1, 282, 289, 290, 278,	5	gruntowa

	276, 386/3		
004330F	Przytoczna: droga na dz. nr 568, 61, 56	5	betonowa/gruntowa

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Przez gminę Przytoczna przebiegają następujące drogi:

- droga krajowa nr 24 - stanowiąca trasę łączącą drogi krajowe nr 92 (województwo wielkopolskie), o długości 20,9 km,
W roku 2020, GDDKiA, przebudowała skrzyżowanie „Goraj – Lubikowo”, o które Mieszkańcy i władze gminy zabiegały od wielu lat.
- droga wojewódzka nr 192 - relacji Nowiny-Goraj, o długości 6,2 km,
- droga wojewódzka (brak numeru) - przebiegającą przez miejscowość Chełmsko i łączącą się z drogą krajową nr 24, o długości 2,5 km.

9 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 65,3 km, które przedstawiono poniżej:

Tabela nr 32. Przebieg dróg powiatowych na terenie gminy Przytoczna

Lp.	Numer drogi	gmina	Przebieg dróg powiatowych na terenie gminy Przytoczna
1	1320 F	gm. Przytoczna	od dr. kraj. nr 3 (Popowo) - Twierdzielewo
2	1321 F	gm. Przytoczna	od dr. kraj. nr 24 Chełmsko - Twierdzielewo - Kalsko
3	1322 F	gm. Przytoczna	Krasne Dłusko - Gaj - Nowiny - Stryzki - granica województwa - (Muchocin)
4	1323 F	gm. Przytoczna	od dr. pow. nr 1322F Stryzki - Strychy - do dr. kraj. nr 24 Wierzbno
5	1324 F	gm. Przytoczna	od dr. pow. nr 1322F Gaj - Dębówko - do dr. kraj. nr 24 Przytoczna
6	1325 F	gm. Przytoczna	od dr. pow. nr 1322F Krasne Dłusko - Nowa Niedzwica - do dr. kraj. nr 24 (Chełmicko)
7	1326 F	gm. Przytoczna	od dr. kraj. nr 24 (Chełmicko) - Rokitno
8	1327 F	gm. Przytoczna	od dr. pow. nr 1326F (Rokitno) - Lubikówko - Lubikowo - do dr. kraj. nr 24 (Goraj)
9	1330 F	gm. Przytoczna	od dr. pow. nr 1327F - m. Lubikowo

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

- przygotowania i rozwiezienia mieszanki piasku z solą w związku z przygotowaniem do zimowego utrzymania dróg – 33.637,55 zł,
- pozostałe usługi – 2.466,10 zł,
- pomiar widoczności na przejazdach kolejowych w pasach dróg gminnych – 516,60 zł

OBWODNICA MIEJSCOWOŚCI PRZYTOCZNA

13 kwietnia 2021 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030. W ramach programu w całej Polsce powstanie 100 zadań o łącznej długości ok. 820 km, w tym również obwodnica miejscowości Przytoczna planowana w ciągu drogi krajowej nr 24.

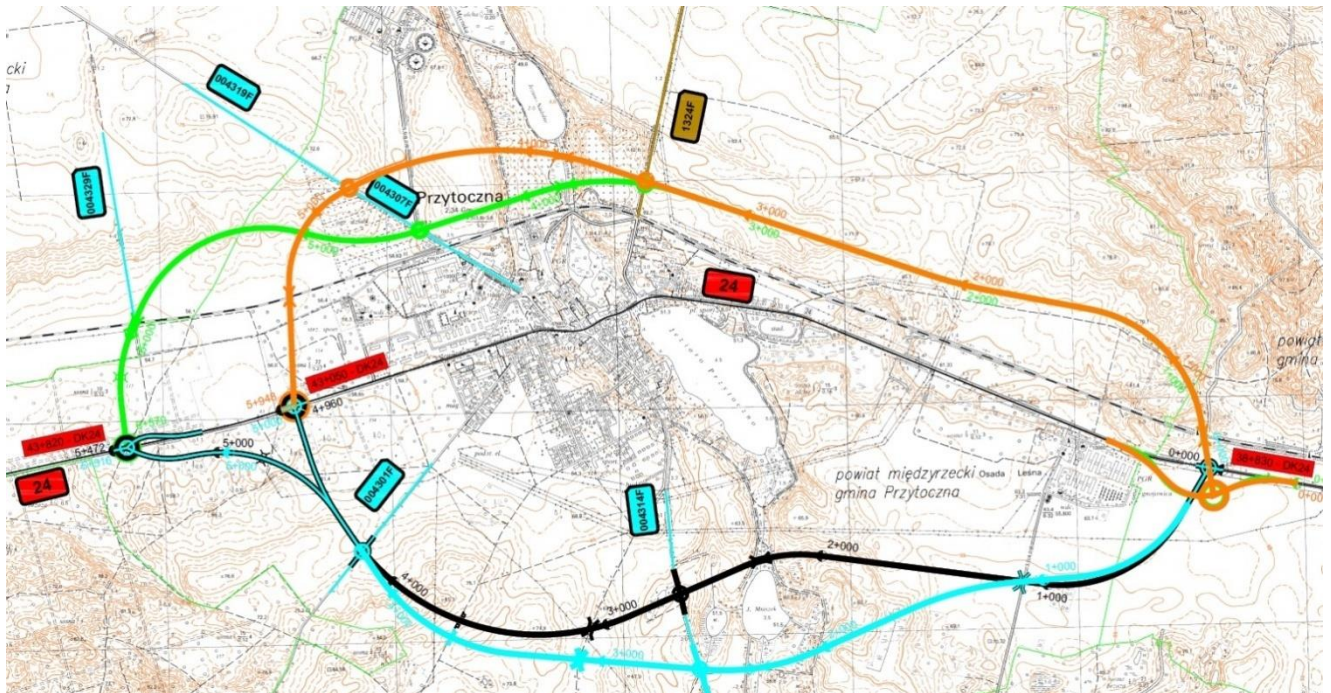
W ramach prac przygotowawczych inwestor tj. Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad wyłoniła firmę projektową, która w 2021 rozpoczęła opracowywanie dokumentacja w postaci studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego wraz z materiałami do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z elementami Koncepcji programowej.

Podstawowym celem budowy obwodnicy Przytocznej jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się na drodze krajowej nr 24. Dzięki temu nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego i zwiększenie przepustowości w samej Przytocznej.

Mieszkańcy gminy Przytoczna uczestniczyli w licznych spotkaniach roboczych oraz w spotkaniu informacyjnym z Mieszkańcami, które odbyło się 26 listopada 2021 r. w Gminny Ośrodku Kultury w Przytocznej. Na spotkaniu zostały przedstawione mieszkańcom 4 warianty przebiegu obwodnicy, w tym dwa warianty północne (pomarańczowy i zielony) oraz dwa warianty południowe (niebieski i czarny). Spotkanie to dało mieszkańcom możliwość wypowiedzenia się co do preferowanego wariantu przebiegu obwodnicy poprzez stosowne wnioski oraz ankiety. Chciałbym Podziękować tym Radnym z miejscowości Przytoczna, którzy mimo tego, iż w żadne sposób nie byli to tego zobowiązani, podjęli się trudu dostarczenia ankiet do każdego gospodarstwa domowego, aby w ten sposób mieć również obraz do

dalszego reprezentowania Mieszkańców w tym temacie. Mieszkańcy nie tylko w ankiecie, ale korespondencji skierowanej do inwestora i nadrzędnych instytucji, interpelacji kierowanych do rady i urzędu gminy w Przytocznej, niemalże jednogłośnie wskazali wariant pomarańczowy, jako najkorzystniejszy do realizacji tej inwestycji.

Plan orientacyjny przebiegu obwodnicy miejscowości Przytoczna;

źródło: Mosty Katowice Sp. z o.o. na zlecenie: GDDKiA

Zespół Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych, jak również Komisja Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych powołana przez GDDKiA, po przeanalizowaniu i przeprowadzeniu szeregu prac, badań i wniosków samych Mieszkańców, zarekomendował wariant pomarańczowy i wystąpił do organu o wydanie decyzji środowiskowej. Zgodnie z harmonogramem przygotowania inwestycji do roku 2024 r. prowadzone będą prace projektowe, natomiast w latach 2026 – 2028 planowana jest jej budowa.

INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

Linia kolejowa 363 przebiegająca przez gminę Przytoczna mierzy 20,3 km, a jej odcinek Wierzbno – Skwierzyna został otwarty w 1906 roku. W 1995 roku zawieszono kursowanie pociągów pasażerskich na trasie Międzychód – Skwierzyna.

W ramach porozumienia w sprawie realizacji projektu pn.: „Remont linii nr 363 na odcinku Skwierzyna – Międzychód” przystąpiono do opracowania Studium Planistyczno-Prognostycznego w ramach naboru do Programu Uzupełniającego Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej Kolej+.

Porozumienie zostało zawarte między Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego jako liderem projektu, oraz partnerami: miastem Gorzowem Wielkopolskim, powiatem gorzowskim, powiatem międzychodzkiem, powiatem międzyrzeckim, gminą Międzychód, gminą Skwierzyna, gminą Deszczno,

Gmina Przytoczna Uchwałą nr XXXV.206.2021 Rady Gminy Przytoczna z dnia 30 września 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na nawiązanie współpracy na rzecz rozwoju infrastruktury kolejowej udzieliła dotacji celowej w kwocie 35 000,00 zł na ww. projekt. Całkowity koszt opracowania dokumentacji Studium Planistyczno – Programistyczne dla projektu w ramach programu Kolej+ wyniósł 709 710,00 zł.

Głównym założeniem projektu jest potrzeba rozwoju infrastruktury kolejowej, jako jedyne go z najbardziej efektywnych i przyjaznych środowisku środka transportu zbiorowego, przy uwzględnieniu potrzeb komunikacyjnych mieszkańców. Modernizacja linii nr 363 podniesie poziom życia mieszkańców regionu, a dalszy jego rozwój możliwości połączenia Gorzowa Wielkopolskiego z Poznaniem przez Skwierzynę i Międzychód poprawiając łączność komunikacyjną pomiędzy dwoma województwami.

Cieszy fakt, że inwestycja ta znalazła się na ministerialnej liście i otrzymała dofinansowanie. Zgodnie z harmonogramem w 2028 roku, po modernizacji linii kolejowej w naszej gminie otworzy się okno na świat i pociągami, których częstotliwość w pierwszym etapie planowana jest osiem par na dobę, będziemy mogli dojechać nie tylko do Poznania i Gorzowa.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Zadania własne gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wykonuje spółka gminna WOKAMID Sp. z o.o. z siedzibą w Przytocznej przy ul. Dworcowej, będąca w 100% własnością gminy Przytoczna.

Gmina Przytoczna ujęta jest w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Uchwałą Nr XXV.133.2020 z dnia 29.12.2020 r. Rada Gminy Przytoczna wyznaczyła aglomerację Przytoczna o równoważnej liczbie mieszkańców 2057 obejmująca miejscowość Przytoczna. Charakterystyka aglomeracji Przytoczna na dzień 31.12.2023 r. przedstawia się następująco:

- rzeczywista liczba mieszkańców aglomeracji z godnie z uchwałą – 2057
- rzeczywista liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy - 2089
- mieszkańcy korzystający z systemu kanalizacyjnego – 2063
- liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych – 14
- liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków – 21
- długość sieci kanalizacyjnej w aglomeracji – 13,93 km w tym 12,30 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej oraz 1,63 km kanalizacji sanitarnej tłocznej,
- długość kanalizacji deszczowej – 3,8 km
- % rzeczywistej liczby mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej – 98,37

Na obszarze gminy Przytoczna zrealizowano projekty polegające na realizacji działań wspierających gospodarkę wodno-ściekową, mających na celu umożliwienie mieszkańcom gminy korzystanie z infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.

Przedmiotem projektów były następujące zadania:

- modernizacja oczyszczalni ścieków Przytoczna poprzez m.in. modernizację stacji zlewnej, kraty koszonej, komory krat oraz komory przepompowni,
- budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno – tłocznej przy ul. Głównej w miejscowości Przytoczna – 327 m,
- modernizacja stacji uzdatniania wody w Przytocznej, która obejmowała m.in. wymianę pomp sieciowych, wykonanie monitoringu SUW oraz budowę instalacji paneli fotowoltaicznych na obiekcie spółki WOKAMID,

- przebudowa SUW, budowa nowego ujęcia wody w miejscowości Strychy i budowa przydomowej oczyszczalni ścieków.

Całkowita wartość projektów wyniosła: **2 924 984,26 zł**

Obecnie spółka WOKAMID planuje realizację projektów, które zostały ujęte w Wieloletnim Planie Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych na lata 2024 – 2028.

Planowane inwestycje mają na celu umożliwienie mieszkańcom gminy korzystanie z infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.

OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO

W związku z wystąpieniem na terenie województwa lubuskiego niekorzystnego zjawiska atmosferycznego – suszy, na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 marca 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 642), zgłaszanie przez producentów rolnych wniosków o oszacowanie strat w uprawach rolnych spowodowanych przez suszę i sporządzanie protokołu dokonywane było poprzez publiczną aplikację. Opcjonalnie producent rolny mógł wystąpić do Wójty Gminy Przytoczna o oszacowanie strat przez komisję powołaną zarządzeniem Wojewody Lubuskiego. Z takiej możliwości skorzystało 65 plantatorów.

W roku 2023 wszczęto 5 postępowań administracyjnych dotyczących uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizacji przedsięwzięcia, w tym wydano 2 decyzje w zakresie jw. Nadal toczą się 3 postępowania. Organ orzekł w 10 decyzjach o udzieleniu zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów oraz uzyskał 4 decyzje Starosty Powiatu Międzyrzeckiego zezwalających na usunięcie drzew i krzewów z gruntów stanowiących własność gminy Przytoczna. Ponadto dokonano 23 wizje terenowe drzew w związku z otrzymanymi zgłoszeniami dotyczącymi zamiaru usunięcia drzew od osób fizycznych.

W 2023 r zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 z późn. zm.) w związku z art. 9d i 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 z późn.zm.), Wójt Gminy skontrolował wszystkie podmioty działające na terenie gminy Przytoczna

w zakresie przestrzegania warunków działalności regulowanej oraz spełnienia warunków wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Działania kontrolne nie wykazały żadnych nieprawidłowości.

Ponadto na podstawie art. 6 ust. 5a oraz art. 9u ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm.) w stosunku do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, organ podjął działania zmierzające do zawarcia przez nich umów na odbiór odpadów komunalnych. Wezwania zostały wysłane do przedsiębiorców z terenu gminy Przytoczna. Informacja o obowiązku zawierania umów została umieszczona na stronie internetowej urzędu.

Gmina Przytoczna jest gminą o charakterze typowo rolniczym. Gleby pod względem bonitacji są znacznie zróżnicowane. Większą część gminy pokrywają gleby o niskiej bonitacji, V klasa gleby zajmuje obszar – 2.336 ha, natomiast VI - 2.046 ha. Klasa gleby IVa obejmuje obszar 1.215 ha, a klasy gleby IVb - 1.609 ha. Lepsze klasy gleby IIIb i IIIa obejmują teren 494 ha. Strukturę użytkowania gruntów w gminie Przytoczna przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 33. Struktura użytkowania gruntów w gminie Przytoczna

Lp	Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	% udział w całości
1.	Grunty orne	7438	40,25
2.	Łąki trwałe	1051	5,69
3.	Sady	15	0,08
4.	Pastwiska	492	2,66
5.	Grunty rolne zabudowane	175	0,94
6.	Grunty pod stawami	51	0,27
7.	Grunty pod rowami	88	0,48
8.	Lasy	7370	39,88
9.	Zadrzewienia i zakrzewienia	105	0,57
10.	Wody	589	3,19
11.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	249	1,35
12.	Tereny komunikacyjne (drogi, kolej)	467	2,53
13.	Nieużytki	309	1,67
14.	Użytki ekologiczne i tereny różne	82	0,44
RAZEM		18.481	100

Źródło: opracowanie na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu - Gminny zbiór danych dotyczący gruntów.

PODATKI I OPŁATY LOKALNE

W 2023 r. wydano 2 300 decyzji podatkowych. Wystawiono 353 upomnienia, 84 tytuły wykonawcze i 15 dalszych tytułów wykonawczych. Wydano 36 postanowień o zaliczeniu nadpłaty i zarachowaniu wpłaty oraz dokonano 43 zwrotów nadpłat w podatkach.

Tabela nr 34. Wykaz decyzji wydanych w 2023 r. dla osób fizycznych i osób prawnych

decyzje ustalające – osoby fizyczne	ilość
podatek od nieruchomości	1 093
podatek rolny	201
podatek leśny	1
łącznie zobowiązanie pieniężne	1 005
razem	2 300
decyzje określające – osoby prawne	ilość
podatek od nieruchomości	3
razem	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Wprowadzono do systemu 275 deklaracji na podatek od nieruchomości, rolny, leśny, środków transportowych, przyjęto 532 informacje na podatek od nieruchomości, rolny i leśny od podatników, złożono 13 wyjaśnień przyczyn niezłożenia deklaracji na podatek od środków transportowych.

Tabela nr 35. Wykaz złożonych deklaracji i informacji w 2023 r. od osób prawnych i fizycznych

deklaracje – osoby prawne i fizyczne	ilość
podatek od nieruchomości	102
podatek rolny	75
podatek leśny	16
podatek od środków transportowych	82
razem	275

informacje – osoby fizyczne	ilość
podatek od nieruchomości	278
podatek rolny	242
podatek leśny	12
razem	532
wyjaśnienia przyczyn niezłożenia deklaracji	ilość
podatek od środków transportowych	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Na podstawie złożonych deklaracji i wydanych decyzji gmina Przytoczna uzyskała dochody z tytułu podatków lokalnych w kwocie 15 301 212,62 zł. Wykaz dochodów przedstawia tabela nr 36.

Tabela nr 36. Wykaz uzyskanych dochodów w 2023 r. z podziałem na osoby fizyczne i prawne.

od osób prawnych	kwota w zł
podatek od nieruchomości	12 771 429,32
podatek rolny	82 344,00
podatek leśny	389 831,00
podatek od środków transportowych	31 155,12
Podatek od nieterminowych wpłat	3 232,23
razem	13 277 991,67
od osób fizycznych	kwota w zł
podatek od nieruchomości	1 304 042,18
podatek rolny	538 025,85
podatek leśny	9 283,00
podatek od środków transportowych	154 529,07
Podatek od nieterminowych wpłat	17 340,85
razem	2 023 220,95
łącznie	15 301 212,62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Wydano 48 zaświadczeń dla podatników. Udzielono pisemnie 173 informacje i zawiadomienia do instytucji zewnętrznych, tj. Urzędów Skarbowych, Komorników Sądowych, Policji, KRUS, ZUS. Złożono do Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu V Wydz. Ksiąg Wieczystych 4 wnioski o wpis hipoteki przymusowej celem zabezpieczenia należności gminy. W 2023 r. wyznaczeni inkasenci pobierali na terenie gminy podatki, opłatę miejscową i targową. Kwoty pobranych należności przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 37. Wykaz należności pobranych przez inkasentów.

Rodzaj należności:	Kwota w zł:
podatki	177 456,00
opłata miejscowa	1 168,00
opłata targowa	600,00
Razem	179 224,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Opłata miejscowa w roku 2023 pobierana była przez inkasenta na terenie Ośrodka Wypoczynkowego w Lubikowie, która spełnia minimalne warunki klimatyczne, krajobrazowe oraz umożliwiające pobyt osób w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych, natomiast opłata targowa pobierana była tylko przez inkasenta w m. Przytoczna.

ZWROT PODATKU AKCYZOWEGO

Zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2023 r., poz.356), od roku 2006 producentom rolnym przysługuje zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W gminie Przytoczna w roku 2023 zwrot podatku akcyzowego przedstawiał się następująco:

Tabela nr 38. Wysokość stawki podatku akcyzowego na terenie gminy Przytoczna

Zwrot podatku akcyzowego na terenie gminy Przytoczna w roku 2023	
Wyszczególnienie	2023
Liczba producentów rolnych korzystających ze zwrotu podatku akcyzowego	133

Łączna kwota dokonanej wypłaty dotacji producentom rolnym	916 886,70 zł
---	---------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Polityka przestrzenna w gminie Przytoczna jest realizowana przede wszystkim poprzez narzędzia prawne właściwe dla planowania przestrzennego, czyli tzw. dokumenty planistyczne, do których należą: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zwane dalej Studium), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy (zwany dalej MPZP), decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu (WZiZT) oraz decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (ULICP).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktem prawa miejscowego, w którym dokonuje się ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenów. Ustalenia MPZP, jako aktu prawa powszechnie obowiązującego, ukierunkowują sposób wykonywania prawa własności nieruchomości, znajdującej się w obrębie granic jego obowiązywania. Dokument ten sporządza się fakultatywnie, obowiązkowo tylko wtedy, gdy przepisy tak stanowią. Gmina nie ma obowiązku pokrywania miejscowymi planami całego obszaru gminy, najczęściej poszczególne MPZP są rozmieszczone i obowiązują tylko w konkretnych obszarach na terenie w gminy. Na terenie gminy Przytoczna obowiązuje około 40 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się przede wszystkim w celu określenia horyzontalnej polityki przestrzennej gminy. Projekt studium jest przygotowywany przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, natomiast uchwalany jest przez radę gminy. Dokument ten sporządzany jest obligatoryjnie w każdej gminie. Stanowi zbiór dyrektyw określających przyszłe zamierzenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego na terenie całej gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jego postanowienia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lecz nie jest wiążące dla organów wykonawczych gminy przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy. Aktualnie obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Przytoczna (ujednolicona treść) przyjęto Uchwałą Nr LIV.329.2023 Rady Gminy Przytoczna z dnia 23 lutego 2023 r.

W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na wnioski inwestora, wydawane są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a w sytuacji tzw. inwestycji publicznych (gminnych) wydawane są decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje te w odróżnieniu do MPZP wydawane są dla konkretnego zamierzenia inwestycyjnego w ściśle określonym miejscu, dlatego też są one najbardziej szczegółowym narzędziem planistycznym gminy. Ich celem jest ustalenie, czy dana inwestycja nie naruszy ładu przestrzennego w jej najbliższym otoczeniu przy zachowaniu wymogu dobrego sąsiedztwa, tj. spełnienia wymogu ustawowego stanowiącego o tym, że: co najmniej jedna działka sąsiednia, dostępna z tej samej drogi publicznej, jest zabudowana w sposób pozwalający na określenie wymagań dotyczących nowej zabudowy w zakresie kontynuacji funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym gabarytów i formy architektonicznej obiektów budowlanych, linii zabudowy oraz intensywności wykorzystania terenu.

Organem samorządowym wydającym decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w gminie Przytoczna jest wójt gminy. Przy planowaniu każdej inwestycji konieczne jest rozpoznanie, czy teren, na którym ma być ona realizowana, objęty jest obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który stanowi, że w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze indywidualnych decyzji administracyjnych występujących pod wspólną nazwą: o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu, ale dwojakiego rodzaju:

- ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (dalej: decyzja ulic);
- o warunkach zabudowy (dalej: decyzja wz).

W roku 2023 na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.) zostało wydanych:

- 4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o łącznej powierzchni około 5,5 ha;

- 31 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy o łącznej powierzchni około 101,3 ha, w tym:
  - 18 decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o łącznej powierzchni około 7,5 ha,
  - 1 decyzja dotyczyła zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o łącznej powierzchni około 0,2 ha,
  - 6 decyzji dotyczyło zabudowy usługowej o łącznej powierzchni około 2,9 ha
  - 6 decyzji dotyczyło zabudowy określonej jako inna (budynki rekreacji indywidualnej, budynki gospodarcze, farmy fotowoltaiczne) łącznie około 91 ha.

W roku 2023 na opracowania projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego, zmiany decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego, gmina wydatkowała – 16.240,00 zł.

W roku 2023 w gminie Przytoczna uchwalono 1 miejscowy plany zagospodarowania przestrzennego. Na opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz związanych z nimi ekspertyz, analiz i opinii, gmina w 2023 r. wydatkowała kwotę – 72.666,04 zł.

EDUKACJA I OŚWIATA

W roku szkolnym 2022/2023 Gmina Przytoczna była organem prowadzącym dla:

- Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Kusocińskiego w Przytocznej wraz z przyporządkowaną jej szkołą filialną w Wierzbnie,
- Przedszkola „Kasztanowa Kraina” w Przytocznej.

Stan organizacji gminnych placówek oświatowych przedstawiają poniższe tabele:

Tabela nr 39. Stan organizacyjny publicznych szkół podstawowych

Szkoła		Oddział Przedszkolny	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem	
Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi w Przytocznej	2022/2023	liczba uczniów	12	63	47	51	60	65	56	29	78	461
		liczba oddziałów	1	4	3	3	3	3	3	2	3	25
	2021/2022	liczba uczniów	-	43	43	60	61	56	20	75	71	429

		liczba oddziałów	-	2	2	3	3	3	1	3	3	20
												Razem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

Tabela nr 40. Stan organizacyjny przedszkola

			3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	Liczba oddziałów	Razem liczba uczniów
Przedszkole „Kasztanowa Kraina” w Przytocznej	2022/2023	liczba uczniów	44	30	46	56	7	176
	2021/2022	liczba uczniów	23	42	52	57	7	174

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Przytoczna

PRACOWNICY PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

W roku szkolnym 2022/2023 ogółem w oświacie zatrudnionych było 61 nauczycieli na 57,12 etatach.

Stan zatrudnienia w danym roku szkolnym wynika z zatwierdzonej przez organ prowadzący organizacji roku szkolnego, a ta ściśle związana jest z liczbą oddziałów na każdym etapie nauczania, liczba godzin wynikająca z podziału na grupy (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego, języków obcych, informatyki) zależna od liczebności oddziałów klasowych oraz określonej w rozporządzeniu o ramowych planach nauczania liczba godzin dla poszczególnych przedmiotów i poziomów nauczania.

Tabela nr 41. Poziom zatrudnienia w placówkach oświatowych gminy Przytoczna w przeliczeniu na pełen etat.

Wyszczególnienie	Zatrudnienie		W tym:			
	etaty	Osoby	nauczyciele		Pozostali	
			etaty	osoby	etaty	osoby
Szkoła Podstawowa w Przytocznej	59,69	61	43,44	45	16,25	16
Przedszkole „Kasztanowa Kraina”	27,38	31	13,68	16	13,70	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

Tabela nr 42. Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w roku szkolnym 2022/2023.

	Stażysta/początkujący liczba nauczycieli	Kontraktowy liczba nauczycieli	Mianowany liczba nauczycieli	Dyplomowany liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Przytocznej	2	10	8	25
Przedszkole „Kasztanowa Kraina”	1	9	4	2
OGÓŁEM				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

Uwaga: Przedszkole

Liczba nauczycieli przebywających na zwolnieniach lekarskich długotrwałych – 1

Liczba nauczycieli przebywających na urloпах macierzyńsko-rodzicielskich – 2,

Liczba nauczycieli przebywających na urlopie wychowawczym – 1

URLOPY DLA PORATOWANIA ZDROWIA

Nauczycielowi zatrudnionemu w wymiarze co najmniej połowy etatu, po przepracowaniu w placówkach oświatowych minimum 7 lat, przysługuje urlop dla poratowania zdrowia, który może być udzielony w związku z chorobą zawodową lub leczeniem uzdrowiskowym. Nauczyciel może skorzystać z 3 lat urlopu dla poratowania zdrowia w okresie trwania całego jego zatrudnienia, w okresie nieprzekraczającym jednorazowo jednego roku. Nauczyciel w tym okresie zachowuje prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, dodatku za wysługę lat oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych, w tym dodatków socjalnych.

Tabela nr 43. Urlopy dla poratowania zdrowia.

Jednostka	Liczba nauczycieli na urloпах dla poratowania zdrowia	
	2021/2022	2022/2023
Szkoła Podstawowa w Przytocznej	4	2 w tym: 1) Od 01.02.2022 do 31.01.2023 r. 2) Od 01.09.2022 do 31.08.2023 r.
Przedszkole „Kasztanowa Kraina”	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

DOSKONALENIE I DOKSZTAŁCANIE NAUCZYCIELI

Obowiązkiem nauczycieli jest doskonalić się zawodowo, zgodnie z potrzebami szkoły czy przedszkola. Głównym celem doskonalenia zawodowego nauczycieli jest wzrost

efektywności pracy szkoły i przedszkola poprzez systematyczny, profesjonalny i efektywny rozwój kadry pedagogicznej. Doskonalenie zawodowe jest także jednym z elementów wpisanych w czas pracy nauczyciela w ramach 40-godzinnej tygodniowej normy czasu pracy. Zgodnie z art. 70a ust.1 ustawy – Karta Nauczyciela, **w budżetach szkół wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na ich wynagrodzenia osobowe.**

W roku szkolnym 2022/2023 na doskonalenie wydatkowano kwotę **13 858,39 zł**

Tabela nr 44. System doskonalenia i doksztalcania zawodowego nauczycieli - nakłady na doskonalenie nauczycieli w placówkach oświatowych Gminy Przytoczna w roku 2022 i 2023.

Wyszczególnienie	Szkoła Podstawowa w Przytocznej	Przedszkole „Kasztanowa Kraina”
Plan 2022	30 318,54 zł	5 136,00 zł
wykonanie 2022 r.	9 365,57 zł	4 492,82 zł
Plan 2023	34 257,00 zł	8 560,00 zł
wykonanie 30.06.2023 r.	3 906,00 zł	1 100,20 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych.

Art. 30a Karty Nauczyciela

Zgodnie z art. 30 a Karty Nauczyciela w styczniu 2023 r. przeprowadzono analizę wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Przytoczna w 2022 r. w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

Sprawozdanie z realizacji średnich wynagrodzeń zostało sporządzone przez główną księgową oświaty, a następnie zatwierdzone przez wójta gminy Przytoczna w dniu 18.01.2023 r.

Stwierdzono nadwyżkę wypłaconych wynagrodzeń na stopniach awansu zawodowego w wysokości 1 027 148,20 zł (n-le stażyści/początkujący/kontraktowi: 222 142,33 zł (przy 16,05 etatach); n-le mianowani: 123 574,88 zł (przy 11,71 etatach); n-le dyplomowani: 681 430,99 zł (przy 25,00 etatach).

Kwota bazowa w roku 2022 wynosiła 3 537,80 zł

Średnie wynagrodzenie w 2022 roku od 1.09.2022 r do 31.12.2022 r. nauczyciel stażysta /kontraktowy/początkujący - 4 432,15 zł

Średnie wynagrodzenie w 2022 roku od 1.09.2022 r do 31.12.2022 r. nauczyciel mianowany-

5 318,58 zł

Średnie wynagrodzenie w 2022 roku od 1.09.2022 r do 31.12.2022 r. nauczyciel dyplomowany - 6 795,97 zł

DOWOŻENIE UCZNIÓW

Jednym z niesubwencionowanych zadań gminy jest zapewnienie dowozu uczniów do szkół, jeżeli droga ucznia z domu do szkoły, w obwodzie której uczeń mieszka, przekracza 3 km – w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych, a 4 km w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych. Ponadto obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do placówki oświatowej. Dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych możliwy jest w dwóch formach dowozu zbiorowego lub dowozu indywidualnego. Gmina Przytoczna realizuje przewóz w formie zbiorowej. Na organizację dowozu do placówek oświatowych na terenie gminy wydatkowano środki w wysokości: 461 530,00 zł

Tabela nr 45. Liczba uczniów dowożonych.

Wyszczególnienie		Rok szkolny 2021/2022	Rok szkolny 2022/2023
1.	SP Przytoczna	189	228
2.	Przedszkole P-na	72	80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

SPECJALNE POTRZEBY EDUKACYJNE UCZNIÓW

Specjalne potrzeby edukacyjne to oddziaływania edukacyjne wobec uczniów: niepełnosprawnych (z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego), zdolnych i chorych. Każda z tych grup ma specjalne potrzeby edukacyjne, które placówka musi realizować.

Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na:

- Niepełnosprawność (dla dzieci i młodzieży: niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i z niepełnosprawnościami sprzężonymi);
- Zagrożenie niedostosowaniem społecznym.

W gminie od lat obserwuje się wzrost liczby dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zgodnie z przepisami ustawy Prawo oświatowe oraz rozporządzeniami ministra właściwego do spraw oświaty kształcenie specjalne jest integralną częścią systemu edukacji.

W Szkole Podstawowej w Przytocznej w roku szkolnym 2022/2023 funkcjonowały 4 klasy integracyjne 3b, 5b, 6b i 7a. Do klasy integracyjnej może uczęszczać maksymalnie 20 uczniów, w tym do 5 uczniów niepełnosprawnych. W oddziale takim zatrudniony jest dodatkowo nauczyciel posiadający kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego.

W Przedszkolu „Kasztanowa Kraina” roku szkolnym 2022/2023 w ramach specjalnych potrzeb edukacyjnych był zatrudniony nauczyciel wspomagający (oligofrenopedagog) do stycznia 2023 r. w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego. Od lutego zatrudniono pomoc nauczyciela.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę dzieci i uczniów objętych kształceniem specjalnym z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych i szkołach podstawowych.

Tabela nr 46. Liczba dzieci objętych kształceniem specjalnym.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba dzieci objętych kształceniem specjalnym											
		z niepełnosprawnościami sprzężonymi	Niesłyszący	Ślabosłyszący	Niewidomi	Ślabowidzący	Z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym	Z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym	Z autyzmem w tym z zespołem Aspergera	Zagrożeni niedostosowaniem społecznym	suma
1.	SP w Przytocznej	2		1			4	14	1	1	5	4	32
2.	Przedszkole „Kasztanowa Kraina”						2		2		3		7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych.

KLASY SPORTOWE

W roku szkolnym 2022/2023 w Szkole Podstawowej w Przytocznej funkcjonowały 3 oddziały sportowe klasa 4c, 5c i 6c. Zadaniem oddziału sportowego jest stworzenie uczniom optymalnych warunków, umożliwiających godzenie zajęć sportowych z realizacją innych zajęć dydaktycznych. W oddziałach sportowych prowadzone są zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednej lub kilku dyscyplinach sportu, w co najmniej trzech kolejnych klasach szkoły podstawowej dla co najmniej 20 uczniów w oddziale w pierwszym roku szkolenia.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Osiągnięcia w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Lubuskiego Kuratora Oświaty.

Tabela nr 47. Szkoła Podstawowa.

Nazwa szkoły	Nazwa Konkursu	Osiągnięcia
Szkoła Podstawowa w Przytocznej	Przedmiotowy konkurs z j. angielskiego	1 finalista

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

Tabela nr 48. Ważniejsze osiągnięcia uczniów w różnych konkursach, przeglądach.

Nazwa szkoły	Nazwa konkursu, zasięg, organizator	Nazwa osiągnięcia
Szkoła Podstawowa Przytoczna	Lubuski Konkurs Recytatorski	laureat
	Międzyszkolny Konkurs Ortograficzny	4 miejsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

Tabela nr 49. Ważniejsze osiągnięcia uczniów szkoły w sporcie.

Nazwa szkoły	Nazwa zawodów	Zasięg, organizator	Osiągnięcia
Szkoła Podstawowa	Mistrzostwa Powiatu w Drużynowych Biegach Przełajowych chl. i dz.	powiat	I miejsce dziewcząt klas V-VI i VII-VIII I miejsce chłopców klas V-VI i VII-VII
	Mistrzostwa Województwa w Sztafetowych Biegach Przełajowych	wojewódzki	III miejsce dziewcząt klas V-VI III miejsce chłopców klas V-VI
	Mistrzostwa Powiatu w Piłce Ręcznej Dziewcząt klas IV-VI	powiat	I miejsce
	Mistrzostwa Powiatu w Piłce Ręcznej Chłopców klas IV-VI	powiat	I miejsce
	Mistrzostwa Powiatu w Piłce Ręcznej Dziewcząt klas VII-VIII	powiat	I miejsce
	Mistrzostwa Powiatu w Piłce Ręcznej Chłopców klas VII-VIII	powiat	I miejsce
	Mistrzostwa Rejonu w Piłce Ręcznej Chłopców klas IV-VI	rejon	II miejsce
	Mistrzostwa Rejonu w Piłce Ręcznej Dziewcząt klas IV-VI	rejon	II miejsce

Mistrzostwa Rejonu w Piłce Ręcznej Chłopców klas VII-VIII	rejon	II miejsce
Półfinał Wojewódzki w Piłce Ręcznej Dziewcząt klas IV-VI	województwo	II miejsce
Półfinał Wojewódzki w Piłce Ręcznej Chłopców klas IV-VI	województwo	II miejsce
Półfinał Wojewódzki w Piłce Ręcznej Chłopców klas VII-VIII	województwo	II miejsce
Mistrzostwa Powiatu w Drużynowych Biegach Przełajowych klas IV-VI i VII-VIII	powiat	trzy I miejsca
Finał Wojewódzki w Piłce Ręcznej Dziewcząt klas IV-VI	województwo	II miejsce
Finał Wojewódzki w Piłce Ręcznej Chłopców klas VII-VIII	województwo	IV miejsce
Finał Wojewódzki w Biegach Drużynowych dziewcząt klas IV-VI	województwo	III miejsce
Finał Wojewódzki w Piłce Ręcznej Chłopców klas IV-VI	województwo	II miejsce
Mistrzostwa Powiatu w Trójboju LA	powiat	I miejsce dziewcząt i chłopców
Mistrzostwa Powiatu w Czwórboju LA	powiat	I miejsce dziewcząt i chłopców
Finał Wojewódzki w Czwórboju LA	województwo	I miejsce dziewcząt i chłopców
Mistrzostwa Powiatu w Indywidualnej LA	powiat	22 medale
Finał Wojewódzki w LA	województwo	I miejsce – rzut piłeczką palantową dziewcząt
Ogólnopolski Finał w Czwórboju LA	ogólnopolski	VI chłopców XI dziewcząt IV miejsce rzut piłeczką palantową
Finał Wojewódzki w Trójboju LA	województwo	I miejsce dziewcząt II miejsce chłopców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z placówek oświatowych

W roku szkolnym 2022/2023 zorganizowano 20 wyjazdów edukacyjnych.

1) Przedszkole

Udział dzieci w konkursach zewnętrznych:

- Konkurs Plastyczny Bezpieczne Ferie Zimowe – organizator PSSE Międzyrzecz I miejsce
- Lubuski Konkurs Recytatorski w GOK wyróżnienie

- **Gminny Festiwal Piosenki** – laureat i wyróżnienie
- Ogólnopolski konkurs piosenki Mini debiuty Opole 2023
- Festiwal Piosenki Religijnej – laureat i wyróżnienie
- Gminny Konkurs recytatorski o tematyce zimowej: III miejsce
- Gminny Konkurs plastyczny „Dyńka” – wyróżnienie

Realizowane programy edukacyjne i projekty:

- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „W świecie Montessori”
- Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
- Innowacja pedagogiczna „Dar zabawy F. Froebela”
- Program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas”

Udział w akcjach:

- Akcja „Malujemy giga laurkę dla strażników Puszczy Noteckiej 2023
- Inicjowanie i wspieranie działań popularyzujących Eko – aktywność, nakierowana na ochronę Puszczy Noteckiej przed pożarami wśród dzieci i młodzieży w roku 2022/2023
- Udział w akcji „Zasiej łąkę kwietną” Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

DZIAŁANIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE PODJĘTE PRZEZ GMINĘ PRZYTOCZNA

Zakończenie działalności Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Wierzbnie z dniem 31 sierpnia 2022 r. i przekształcenie jej w Szkołę Filialną podporządkowaną organizacyjnie Szkole Podstawowej z Oddziałami Iteracyjnymi w Przytocznej przyczyniło się do racjonalnego wykorzystania infrastruktury oświatowej. Zadanie pozwoliło na właściwe uporządkowanie sieci szkolnej w gminie Przytoczna. Wprowadzona zmiana pozwoliła na racjonalizację zadań związanych z realizacją obowiązków oświatowych pod kątem ich efektywnego wykorzystania z korzyścią dla ogółu uczniów na terenie gminy.

POMOC SPOŁECZNA I WSPARCIE DLA RODZIN

Zadania Pomocy Społecznej wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r, poz. 1507 z późn. zm.) polegają w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń oraz przyznawaniu pomocy w naturze;
- pracy socjalnej i interwencji kryzysowej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb społecznych;
- opracowaniu i realizacji programów pomocy społecznej, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Celem GOPS jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powinien w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

GOPS świadczy usługi opiekuńcze:

Usługi opiekuńcze, o których mowa w art. 50 ustawy o pomocy społecznej – to pomoc przysługująca osobie samotnej, która z powodu wieku lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi te mogą być przyznane także osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują:

- pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości,
- zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2023 r. z usług opiekuńczych skorzystało 18 osób, liczba zatrudnionych opiekunek w ramach umowy- zlecenia wynosiła 11 osób, łączna kwota wydatkowana na powyższe zadanie wyniosła **157 377,55 zł**

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023

Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023 jest finansowany w 100% z Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, których adresatami są następujące osoby:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm.).

Usługi asystencji osobistej polegają w szczególności na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością we wszystkich sferach życia, w tym:

- 1) wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- 2) wsparciu uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- 3) wsparciu uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- 4) wsparciu uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Na realizację zadania w 2023 r. tut. Ośrodek otrzymał środki finansowe w wysokości **241. 984,00 zł** w tym **4.624,00 zł** stanowiły koszty obsługi programu. Z tej formy wsparcia

skorzystało 11 beneficjentów, liczba zatrudnionych asystentów w ramach umowy-zlecenia wynosiła 8 osób.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytocznej w ramach programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023 nie zrealizował w 100% przyznanych środków na realizację powyższego zadania. Kwota zwrotu niewykorzystanych środków na realizację tego zadania wyniosła **18.162,23 zł.**

W 2023 r. realizacja zadań własnych gminy oraz zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, jak również z zakresu organizacji prac społecznie użytecznych oraz stypendiów szkolnych przedstawia się w następujący sposób:

Tabela nr 50. Rodzaje świadczeń.

Rodzaj świadczenia		Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota
Usługi opiekuńcze		18	157.187,58
Zasiłki celowe i w naturze:		321	367.489,72 w tym: 3.800,00 -zas. celowy UKR środki własne
w tym:	specjalne celowe	54	43.911,43
	na zakup żywności	150	268.144,55
	na zakup leków „Pomoc w chorobie”	53	23.352,37
Zasiłek okresowy		117	314.107,82
Opłaty za pobyt w DPS		4	215.383,66
Zasiłek stały		45	295.159,53
Składka na ubezpieczenie zdrowotne			25.364,71
Schronienie		2	16.435,20
Posiłek		102	206.751,06
w tym:	dla dzieci z Ukrainy	1	244,18 (środki własne)

Stypendia szkolne łącznie		35	32.965,12 w tym 728,00 – UKR środki własne
Jednorazowe świadczenie dla osób ze statusem UKR	Fundusz Pomocy	59	17.700,00
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad całkowicie ubezwłasnowolnionym		10	17.400,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdania opisowego z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przytocznej za 2023 r.

Praca socjalna, którą na co dzień realizują pracownicy GOPS w Przytocznej jest wielopłaszczyznowa i wielowymiarowa dostosowana indywidualnie do każdego przypadku. Z tej formy pomocy w 2023 r. skorzystało **260 rodzin** (434 osoby w rodzinach).

Do głównych przyczyn korzystania z pomocy finansowej należy zaliczyć: **ubóstwo** 144 rodziny, **niepełnosprawność** 152 rodziny, **długotrwała choroba** 151 rodzin, **wielodzietność** 18 rodzin, **rodzina niepełna** 26 rodzin, **bezrobocie** 68 rodzin, **bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego** 40 rodzin.

STYPENDIA SZKOLNE: Z pomocy materialnej dla uczniów w postaci stypendiów szkolnych w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. skorzystało 35 uczniów. Na ten cel wydatkowano łącznie **32.965,12zł** z tego **26.517,69 zł** stanowił wkład własny gminy (z tego 728,00 -UKR).

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 jest realizowany przez gminę Przytoczna na podstawie przyjętego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” wydatkowano w tym okresie łącznie kwotę **466.918,00 zł** z czego **326.841,00 zł** stanowiła dotacja z budżetu Wojewody, natomiast wkład własny wyniósł **140.075,00 zł** (30% kosztów zadania), w tym dowóz posiłków do szkół i osób starszych przeznaczono kwotę **100.432,38 zł**.

Najczęstszym powodem udzielania pomocy w postaci posiłku były: ubóstwo, niepełnosprawność i długotrwała choroba lub ciężka choroba oraz bezrobocie i alkoholizm.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przytocznej współpracuje z Bankiem żywności.

W ramach współpracy GOPS otrzymuje artykuły spożywcze, które przekazywane są osobom potrzebującym, spełniającym kryteria wynikające z ustawy o pomocy społecznej. (Program operacyjny Pomoc żywnościowa 2014-2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2021 z dn. 11.V.2021). W 2023 r. dwukrotnie odbyła się dystrybucja paczek żywnościowych, w ramach programu wsparcie w postaci paczek otrzymało **352 osób**.

DODATEK WĘGLOWY: z tej formy rządowego wsparcia skorzystało 122 gospodarstw domowych na łączną kwotę **36.210,00 zł**. Poza tym koszty obsługi wyniosły **710,00 zł**.

DODATEK Z TYTUŁU NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA: łączna kwota świadczeń **1.000,00 zł**, koszty obsługi **20,00 zł**. Łączny koszt zadania **1.020,00 zł**.

REFUNDACJA PODATKU VAT: z tej formy rządowego wsparcia skorzystało w 2023 r. 6 gospodarstw domowych na łączną kwotę **2.134,77 zł** w tym **41,86 zł** koszt obsługi.

ŚWIADCZENIA RODZINNE: w 2023 r. wydatki w tym zakresie wyglądały następująco:

1. zasiłek rodzinny (166 os., w tym 3 UKR)	160.900,44 zł
2. dodatek z tyt. urodzenia dziecka (6 os., w tym 1 UKR)	5.107,19 zł
3. dodatek z tyt. urlopu wychowawczego (2 osoby)	6.431,28 zł
4. dodatek z tyt. samotnego wychowywania dziecka (6 osób)	7.561,28 zł
5. dodatek na kształcenie i rehabilitację dziecka niepełnosprawnego (8 osób)	6.127,30 zł
6. rozpoczęcie roku szkolnego (104 osoby)	7.672,44 zł
7. dodatek z tyt. dojazdów do szkoły (37 osób, w tym 1 UKR)	14.033,43 zł
8. dodatek z tyt. zamieszkiwania w internacie (6 osób)	4.068,00 zł
9. dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (41 osób w tym 1 osoba UKR)	29.781,20 zł
10. zasiłek pielęgnacyjny (388 osób w tym 2 os. UKR)	922,716 zł
11. świadczenie pielęgnacyjne (56 osób w tym 1 os. UKR)	1.477.181,20 zł
12. świadczenie rodzicielskie (17 osób, w tym 1 os. UKR)	111.474,22 zł
13. składki na ubezpieczenie społeczne (33 osoby w tym 1 UKR)	195.383,98 zł
14. składki na ubezpieczenie zdrowotne (31 osób)	62.961,14 zł
15. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka (30 osób w tym 2 UKR)	30.000,00 zł

16. specjalny zasiłek opiekuńczy (4 osoby)	21.080,00 zł
17. świadczenie wychowawcze 500+ (6 osób)	49.500,00 zł
18. Program „Za życiem” – wsparcie kobiet w ciąży (1 osoba)	4.000,00 zł

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY: wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **118.459,49 zł**, kwoty odzyskane od dłużników alimentacyjnych wyniosła **80.045,39 zł**.

1. Liczba osób uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych - 25 osób
2. Liczba dłużników obsługiwanych alimentacyjnych ogółem - 83 osoby

W 2023 r. dodatkowym zadaniem realizowanym przez tut. ośrodek, była pomoc uchodźcom z Ukrainy. Osoby te były objęte pomocą pieniężną i niepieniężną, wsparciem rzeczowym (odzież, obuwie, artykuły żywnościowe, posiłki itp.), pracą socjalną:

1. świadczenie 300+ wypłacono 46 osobom na łączną kwotę **13.800,00 zł**

Gminny Zespół Interdyscyplinarny i Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

W strukturach GOPS w Przytocznej funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz funkcjonuje Punkt Informacyjno-Konsultacyjny. Zarządzanie administracyjne należy do tut. Ośrodka, finansowanie należy do gminy. W w.w. punkcie zatrudniony jest terapeuta uzależnień i zaburzeń behawioralnych oraz psycholog. W ramach prac Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 r. odbyło się 23 spotkania ZI i 46 grup diagnostyczno-pomocowych. Do tut. Ośrodka wpłynęło 19 spraw dotyczących przemocy domowej – procedura Niebieskiej Karty.

Z konsultacji terapeuty uzależnień i psychologicznej w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym skorzystało łącznie ponad 278 osób zamieszkałych teren gm. Przytoczna. Ze wsparcia psychologa skorzystało 259 osób.

Asystent rodziny

Zawód asystenta rodziny został wprowadzony w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ma ona na celu wsparcie rodzin z problemami wychowawczymi, ale także zmianę systemu opieki nad dziećmi, które pozbawione są opieki rodziców. Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego

pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. zatrudnił 2 asystentów rodziny; 1 osoba zatrudniona w ramach umowy o pracę, 1 osoba zatrudniona w ramach umowy-zlecenia.

Pozyskano środki z Funduszu Pracy:

- **4.000,00 zł** – na dodatkowe nagrody dla asystentów rodziny

- **17.004,87 zł** – jako refundacja kosztów wynagrodzenia.

Łączne wydatki na wynagrodzenia: **90.675,72**

„Korpus Wsparcia Seniorów”. Moduł II

Celem Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego

- ▶ funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu
- ▶ do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług
- ▶ opiekuńczych

Adresaci Modułu II

Adresatami są seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Programem „Korpus Wsparcia Seniorów” objęto 40 beneficjentów z gm. Przytoczna.

Łączna kwota wydatków: **17.600,00 zł** z tego z dotacji **14.080,00 zł**, środki własne **3.520,00 zł** **(20%)**

Klub „Senior +”

Warunki uczestnictwa w klubie:

- ▶ mieszkańcem Gminy Przytoczna w wieku 60 +,
- ▶ osobą nieaktywną zawodowo i chcesz żyć w sposób aktywny i twórczy,
- ▶ chcesz pomóc sobie i innym?
- ▶ ZOSTAŃ UCZESTNIKIEM Klubu „Senior+”

- ▶ Klub „Senior+” to placówka pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, umożliwiającą korzystanie z ofert na rzecz społecznej aktywizacji, motywowanie seniorów do działań na rzecz samopomocy i działań na rzecz innych.

Osoby zainteresowane uczestnictwem w Klubie „Senior+” muszą wypełnić i złożyć deklarację uczestnictwa wraz z załącznikami w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przytocznej przy ul. Jana Bosco 1.

Deklarację uczestnictwa można pobrać: osobiście w Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Jana Bosco 1 w Przytocznej lub ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej i Urzędu Gminy Przytoczna. W ramach rekrutacji do udziału zostanie wyłonionych 10 osób. Takie były nasze początki. Dzisiaj do klubu należy 40 osób.

Decyzję o zakwalifikowaniu do Klubu Senior + podejmuje Zespół Rekrutacyjny, biorąc pod uwagę: wiek, stan zdrowia, stopień sprawności psychofizycznej, opinie pracownika socjalnego, sytuację rodzinną (możliwość wsparcia ze strony osób wspólnie zamieszkujących) oraz fakt, czy wnioskodawca korzysta z innych form wsparcia (ośrodki wsparcia, kluby, stowarzyszenia, zrzeszenia itp).

Podstawowy zakres oferowanych usług obejmuje:

1. Organizowanie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego poprzez stworzenie bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni.
2. Organizowanie spotkań z ciekawymi osobowościami z różnych dziedzin; kultury, sztuki, z przedstawicielami służby zdrowia, z policją, strażą pożarną i innymi.
3. Wypoczynek i relaks.
4. Organizowanie zajęć rozwijających zdolności i pasje.
5. Aktywne spędzanie wolnego czasu.
6. Zawieranie nowych znajomości, integracja rówieśnicza i międzypokoleniowa.
7. Organizowanie spotkań międzypokoleniowych.

W klubie seniora jest szeroki wachlarz możliwości rozwijania swoich zainteresowań, pasji.

Prowadzone są m.in. zajęcia:

- Zajęcia gimnastyczne, usprawniające i taneczne
- Zajęcia manualne, plastyczne
- Zajęcia muzyczne
- Zajęcia kulinarne
- Zajęcia teatralne i recytatorskie
- Spotkania i warsztaty z psychologiem

- Wyjazdy na basen
- Nordic Walking
- Wyjazdy do teatru, kina, filharmonii
- Spotkania z ciekawymi osobami
- Wycieczki turystyczno-krajoznawcze.

Klub Seniora liczy około **40** uczestników

Łącznie wydatki w ramach Programu Senior+ to kwota: **118.620,77 zł** z tego:

- dotacja **55.348,45 zł**

- środki własne: **63.272,32 zł**

Wydatki poza programem: **114.089,34 zł**

W strukturach GOPS działa Klub Integracji Społecznej

Główne założenia działalności KIS

- ▶ oferta działalności Klubu Integracji Społecznej jest skierowana do :
- ▶ osób długotrwale bezrobotnych,
- ▶ osób uzależnionych bądź nadużywających alkoholu lub innych środków odurzających, w szczególności po zakończeniu przez nie programu terapeutycznego w zakładach leczenia otwartego,
- ▶ osób bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- ▶ osób niepełnosprawnych,
- ▶ osób opuszczających zakłady karne, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
- ▶ uchodźców realizujących indywidualny program integracji,
- ▶ osób starszych,
- ▶ dzieci i młodzieży zagrożonej marginalizacją.

Cele Klubu Integracji Społecznej

Reintegracja zawodowa i społeczna osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (marginalizacją) oraz stworzenie oparcia społecznego osobom, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

W ramach działalności KIS był realizowany Projekt socjalny „Święta w domowym zaciszu”

Celem projektu było przygotowanie potraw wigilijnych dla osób samotnych, chorych, starszych, niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie gminy Przytoczna. Lista osób, które otrzymały wsparcie rzeczowe w postaci „paczki świątecznej”, przygotowana została w oparciu o pracę socjalną pracowników socjalnych w terenie.

Z powyższej formy wsparcia skorzystało 180 osób.

Łączne wydatki: **69.716,68 zł** z tego wydatki na zakup artykułów do paczek: **6.845,22 zł**

PROMOCJA GMINY

Co roku gmina podejmuje wiele działań oraz aktywnie uczestniczy w promocji gminy na szczeblu ogólnopolskim. Na promocję gminy w roku 2023 gmina wydatkowała kwotę: 213 092,89 zł w szczególności na:

1.	Kalendarze promocyjne	20 768,55 zł
2.	Koszty związane z organizacją koncertu SZANTY nad jeziorem Przytoczno	19 988,70 zł
3.	Publikacja pt.: Wspomnienie pionierów	7 034,15 zł
4.	Koszty promocji gminy w mediach	9 793,00 zł
5.	Organizacja Dnia Sołtysa i Dnia Przedszkolaka	1 221,72 zł
6.	Nagrody na zakończenie roku szkolnego dla uzdolnionych uczniów	1 279,20 zł
7.	Filizanki z LOGO gminy	17 343,00 zł
8.	Mobilna aplikacja MOJA OKOLICA	3 301,32 zł
9.	Promocja produktów lokalnych	9 540,00 zł
10.	Organizacja imprezy Majówka	2 460,00 zł
11.	Materiały promocyjne: kubki, teczki, koszulki	31 479,41 zł
12.	Współpraca transgraniczna	2 643,47 zł
13.	Organizacja Dnia Seniora	561,76 zł
14.	Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego	2 974,33 zł

Koszty związane z organizacją Święta Pomidora – Dożynek Gminnych:

1.	Reklama w Radio PLUS	5 535,00 zł
2.	Wynagrodzenia: Dj Łukaszewno, Quatro, Z.Pieśni i tańca, Pomidorki	10 200,00 zł
3.	Plakaty, zaproszenia	1 451,40 zł
4.	Materiały promocyjne	727,78 zł
5.	Nocleg zaproszonych gości z Niemiec	1 640,00 zł
6.	Nagrody finansowe „Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy”	9 800,00 zł
7.	Produkty, przyprawy do potrawy pomidorowej	8 591,85 zł
8.	Wynagrodzenie za przygotowanie potrawy pomidorowej	2 300,00 zł
9.	Poczęstunek	31 482,62 zł

10.	Opakowania, naczynia jednorazowe	1 640,33 zł
11.	Wynajem nagłośnienia Gromii	922,50 zł
12.	Maskotka Pomidorka	9 692,00 zł

Oprócz działań promocyjnych gmina Przytoczna realizowała także projekty tj.:

❖ Punkt konsultacyjno – informacyjny Programu CZYSTE POWIETRZE

Urząd Gminy w Przytocznej prowadził punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. „Czyste Powietrze” to program, który skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła, jak również na przeprowadzeniu prac termomodernizacyjnych budynku. Utworzenie punktu jest realizacją zawartego porozumienia pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, a gminą Przytoczna.

❖ Punkt konsultacyjno – informacyjny Programu CZYSTE POWIETRZE

Urząd Gminy w Przytocznej prowadził punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. „Czyste Powietrze” to program, który skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła, jak również na przeprowadzeniu prac termomodernizacyjnych budynku. Utworzenie punktu jest realizacją zawartego porozumienia pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, a gminą Przytoczna.

KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

Zadania własne gminy związane z rozwojem kulturalnym w gminie Przytoczna prowadzi **Gminny Ośrodek Kultury w Przytocznej**, który jest organizatorem lub współorganizatorem wszystkich imprez cyklicznych odbywających się na terenie gminy Przytoczna. Gminny Ośrodek Kultury pełni nadzór nad biblioteką gminną i trzema filiami bibliotecznymi oraz kinem. Gminny Ośrodek Kultury administruje Ośrodkiem Kultury i Biblioteką Gminną. Przy Ośrodku działa studio piosenki, Zespół taneczny „NEW DANCE” –

Stowarzyszenie „NEW DANCE”, sekcja plastyczna, warsztaty wokalne, nauka gry na instrumentach oraz zajęcia fitness.

Gminny Ośrodek Kultury w Przytocznej w 2023 r. otrzymał dotację podmiotową na działalność podstawową w wysokości 1.315.000,00 zł, z przeznaczeniem na dom kultury w wysokości 1.150.000,00 zł (niewykorzystana część dotacji podmiotowej podlegająca zwrotowi – 23.067,74 zł) i biblioteki 165.000,00 zł oraz dotację celową na zakup kserokopiarki w kwocie 15.867,00 zł. Pozostałe przychody które zostały wypracowane pochodzą z: wynajmu sal – 3.252,01 zł, noclegów – 1.639,02 zł, darowizn – 60.481,00 zł, pozostałych przychodów – 108.205,85 zł, przychodów finansowych 582,21 zł, sprzedaży usług kulturalnych – 1,514,00 zł.

Koszty związane z działalnością ośrodka kultury w roku 2023 wyniosły 1.364.283,58 zł

Koszty związane z działalnością bibliotek w roku 2023 wyniosły: 165.340,00 zł.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Kultury w Przytocznej wydatkował na działalność kulturalną łącznie 449.580,25 zł.

Zakres imprez oraz wydarzeń kulturalnych, które były realizowane w roku 2023 z dochodów własnych oraz z pozyskanych środków przedstawia się następująco:

- Gminny Festiwal Piosenki Dziecięcej
- Święto Pomidora – Przytoczna 2023
- II Gala Pracownika Socjalnego
- Plener rzeźbiarski

Zakres imprez oraz wydarzeń kulturalnych, które były realizowane w roku 2023 z dotacji podmiotowej przedstawia się następująco:

- Plener rzeźbiarski
- Festiwal religijny
- Święto Pomidora – Przytoczna 2023
- Jarmark Bożonarodzeniowy

Ponadto Gminny Ośrodek Kultury w Przytocznej w ramach dotacji podmiotowej w 2023 r. zorganizował imprezę sportową jaką były zawody MTB Liga Zachodnia na kwotę 9.530,61 zł

Gminny Ośrodek Kultury był współorganizatorem imprez kulturalnych i sportowych takich jak: koncert Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, ferie zimowe, turniej szachowy, Powiatowy Festiwal Piosenki Dziecięcej, Kaziuki, Dzień Kobiet, Wojewódzki Festiwal Piosenki Dziecięcej, Koncert muzyki filmowej, Bieg Konstytucji 3 Maja, Ogólnopolskie Festiwal Tańca, Dzień dziecka, Gminny Turniej Piłki Siatkowej, Regaty żeglarskie, Bieg im. Tomasza Hopfera, Plener malarski, Gminny Tydzień Seniora oraz Gminny Konkurs Recytatorski.

Na terenie gminy Przytoczna znajdują się także obiekty sportowe, jak:

- stadion sportowy z bieżnią i pełnowymiarową płytą piłkarską z zapleczem socjalnym,
- hala widowiskowo-sportowa przy Gimnazjum,
- kompleks boisk wielofunkcyjnych „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Przytocznej,
- boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Wierzbnie.

Na utrzymanie stadionu i szatni w Przytocznej w roku 2023, gmina Przytoczna poniosła wydatki w kwocie – 63.885,08 zł (w tym 12.743,20 zł środki w ramach funduszu sołeckiego sołectwa Przytoczna). Na przeglądy techniczne obiektów sportowych, gmina wydała – 4.435,92 zł.

OCHRONA ZDROWIA

Mieszkańcy gminy Przytoczna mają dostęp do podstawowej opieki medycznej, którą na terenie gminy zapewnia im Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALI-MED” oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital im. dr nauk medycznych Radzimira Śmigielskiego w Skwierzynie Grupa Nowy Szpital - poradnia POZ w Przytocznej.

W budynku ośrodka zdrowia poza przychodniami znajduje się apteka oraz punkt rehabilitacyjny „METATRON”.

NZOZ Ali-Med Alina Bryłka – Dziurawiec, w swojej strukturze posiad:

- Poradnię lekarza POZ dla dorosłych;
- Poradnię lekarza POZ dla dzieci;
- 2 gabinety lekarskie;
- Punkt szczepień;
- Gabinet zabiegowy.

NZOZ „Szpital” im. dr n med. Radzimira Śmigielskiego, w swojej strukturze posiada:

- Gabinet lekarski;

- Punkt szczepień;
- Gabinet zabiegowy.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Gmina Przytoczna wspiera także działalność służb, które odpowiadają za bezpieczeństwo publiczne oraz bezpieczeństwo pożarowe. Gmina Przytoczna, jak każdy obszar, a w szczególności tereny rolnicze, zagrożona jest wystąpieniem sytuacji kryzysowych. W związku z tym istnieje system ratownictwa dla tego terenu. Miejscem koordynacji wszystkich sytuacji kryzysowych jest Urząd Gminy Przytoczna. Na administrowanym przez niego terenie znajdują się jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które działają lokalnie na rzecz miejscowej społeczności oraz przy wystąpieniu szerszych działań ratowniczych, także na obszarze innych gmin. Na terenie gminy Przytoczna działa 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- OSP Przytoczna (należąca do KSRG),
- OSP Rokitno (należąca do KSRG),
- OSP Nowa Niedzwica,
- OSP Goraj (należąca do KSRG),
- OSP Wierzbno.

Jednostki OSP dysponują następującym sprzętem do działań ratowniczo-gaśniczych:

Tabela nr 51. Samochody pożarnicze.

L.p.	Jednostka OSP	Auto
1	OSP Przytoczna	MERCEDES-BENZ ATEC
2	OSP Przytoczna	MERCEDES-BENZ 967FWU3/PP ATEGO
3	OSP Przytoczna	DAEWOO Lublin 3302
4	OSP Przytoczna	SAM przyczepa lekka
5	OSP Przytoczna	THULE przyczepa lekka
6	OSP Rokitno	IVECO EUROCARGO
7	OSP Nowa Niedzwica	STAR Starachowice
8	OSP Nowa Niedzwica	MERCEDES-BENZ ATEGO
9	OSP Wierzbno	RENAULT MASCOTT 160.65

10	OSP Wierzbnno	VW T4
11	OSP Goraj	IVECO EUROCARGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

Tabela nr 52. Sprzęt do działań ratowniczo – gaśniczych:

	OSP Przytoczna	OSP Rokitno	OSP Goraj	OSP Nowa Niedzwica	OSP Wierzbnno
Motopompy	4	2	2	2	1
Motopompy pływające	2	1	1	1	1
Zestaw hydrauliczny do ratownictwa technicznego	3	1	1	1	0
Piły do drewna	3	2	3	2	1
Piły do stali i betonu	1	1	1	1	0
Agregaty prądotwórcze	2	1	2	1	0
Aparaty ODO	8	4	4	4	2
Zestaw do ratownictwa medycznego	1	1	2	1	0
Defibrylator	1	1	1	1	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

Ponadto jednostka OSP Przytoczna wyposażona jest w łódź i sanie lodowe. Poza wymieniony sprzęt jednostki na swoim wyposażeniu posiadają m.in.: radiotelefony nasobne i przenośne, latarki, najaśnice, bosaki, szpadle, tłumice, węże pożarnicze, sorbent, drabiny wysuwne oraz nasadkowe, nożyce, łomy, sprzęt do zabezpieczenia wypadków i do kierowania ruchem drogowym, kurtyny wodne, zestawy kominowe.

W 2023 roku powyższy jak i inny sprzęt wykorzystywany był w działaniach ratowniczych, w których udział brały jednostki OSP. W 2023 roku statystyka przedstawiała się następująco:

Tabela nr 53. Statystyka.

	Požary	Miejscowe zagrożenia	Fałszywe alarmy
OSP Przytoczna	18	61	3
OSP Rokitno	5	23	5
OSP Goraj	6	18	0
OSP Nowa Niedzwica	4	12	1
OSP Wierzbnno	0	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

Tabela nr 54. Wyszkolenie strażaków przedstawia się następująco:

	Ogół wyszkolonych w zakresie kursu podstawowego	Wyszkolonych w zakresie kursu podstawowego w roku 2023
OSP Przytoczna	32	0
OSP Rokitno	16	1
OSP Goraj	19	0
OSP Nowa Niedzwica	18	1
OSP Wierzbno	10	2
Razem	95	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z urzędu.

W roku 2023 pozyskaliśmy dwa nowe samochody pożarnicze:

- **MERCEDES-BENZ ATEGO** – samochód przekazany z Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. do jednostki OSP Goraj, a następnie przekazany z jednostki OSP Goraj do jednostki OSP Nowa Niedzwica.
- **IVECO EUROCARGO** – samochód zakupiony przez jednostkę OSP Goraj za kwotę 1 040 580,00 zł, z czego kwota 538 580,00 zł pochodziła z dotacji udzielonej przez Gminę Przytoczna.

Gmina Przytoczna udzieliła dotacje celowe dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy na łączną kwotę 551 918,01 zł. W ramach dotacji zakupiono:

OSP Przytoczna - kwota 3 536,00 zł na dofinansowanie zakupu:

- 2 par butów strażackich,
- 4 kompletów ubrania specjalnego,
- 4 kompletów ubrania koszarowego,
- sprzętu do oznakowania terenu,
- zestawu podkładów i klinów do stabilizacji pojazdów,
- 12 szt. czapek koszarowych.

OSP Nowa Niedzwica - kwota 2 000,00 zł na dofinansowanie zakupu:

- 4 pary butów specjalnych,
- piły tarczowej,
- tłumnicy,
- kurtyny wodnej,
- prądownicy,

- 3 par butów gumowych,
- 2 kompletów ubrania specjalnego,
- rękawic.

OSP Rokitno - kwota 2 802,01 zł na dofinansowanie zakupu:

- 2 szt. radiotelefonu przenośnego,
- 2 szt. ładowarki do radiotelefonu przenośnego,
- prądownicy wodnej,
- detektora do pomiaru stężeń tlenu i dwutlenku węgla,
- 6 szt. węża tłoczonego,
- latarki kątownej,
- usługa jednoczesnego alarmowania OSP,
- 8 kompletów ubrania koszarowego MDP,
- butów strażackich.

OSP Goraj - kwota 541 580,00 zł na dofinansowanie zakupu:

- ubrania specjalnego,
- 3 szt. radiotelefonu przewoźnego,
- piły tarczowej,
- zestawu podpór,
- 4 szt. węża tłoczonego,
- Samochodu pożarniczego IVECO EURO CARGO.

OSP Wierzbo - kwota 2 000,00 zł na dofinansowanie zakupu:

- 4 kompletów ubrania specjalnego,
- 2 kompletów ubrania koszarowego,
- 2 par butów strażackich,
- 2 szt. radiotelefonu,
- narzędzia Holigan.

Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Przytoczna wspierane jest przez Posterunek Policji w Przytocznej, nad którym bezpośredni nadzór sprawuje Komendant Komisariatu Policji w Skwierzynie. Gmina co roku wspiera Policję oraz Straż Pożarną w różnych działaniach i przedsięwzięciach, w 2023 roku została udzielona pomoc finansowa na:

- dofinansowanie zakupu specjalnego lekkiego samochodu z wyposażeniem do przewozu ratowników i sprzętu chemiczno-ekologicznego oraz przeciwpowodziowego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu w kwocie 30 000,00 zł;

- dofinansowanie zakupu samochodu służbowego dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. w kwocie 200 000,00 zł;
- Wymiana pojazdów pożarniczych w jednostkach PSP woj. lubuskiego - zakupiono ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy z wyposażeniem dla Komendy Wojewódzkiej PSP w Gorzowie Wlkp. – kwota wsparcia 150 000,00 zł.

W ramach bezpieczeństwa publicznego gmina poniosła wydatki na energię elektryczną zasilającą kamery monitoringu w kwocie 863,37 zł oraz wynajem miejsca na słupach pod kamery w kwocie 385,36 zł.

W ramach bezpieczeństwa publicznego gmina dysponuje opracowanymi planami na wypadek sytuacji kryzysowych, do których może zaangażować instytucje, zakłady, itp. W razie wystąpienia sytuacji kryzysowych gmina koordynuje i prowadzi działania ratownicze, angażując do współpracy wszystkie dostępne na swoim terenie jednostki i instytucje, a w razie potrzeby współdziała z jednostkami i instytucjami spoza swojego terenu.

6.3. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego nie później niż do 31 maja każdego roku jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok poprzedni oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej.

Głównym wyznacznikiem zasad współpracy gminy Przytoczna z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku była Uchwała nr LI.308.2022 Rady Gminy Przytoczna z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi miała charakter finansowy i pozafinansowy. Współpraca odbywała się na zasadach partnerstwa, suwerenności, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności, zaś podstawowym celem „Programu współpracy...” było budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem gminnym,

a organizacjami pozarządowymi. Dla jego realizacji wyznaczone zostały cele szczegółowe m. in. takie jak: poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy oraz wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych. Powyższe cele realizowane były głównie w oparciu o współpracę o charakterze finansowym, która polegała na zleceniu realizacji zadań publicznych obejmujących wspieranie wykonywania zadań publicznych poprzez udzielenie dotacji. Na realizację rocznego programu przeznaczono środki finansowe w łącznej kwocie 183 680,00 zł.

Priorytetowe zadania publiczne będące przedmiotem współpracy Gminy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2023 roku obejmowały:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu;
- ochrony i promocji zdrowia;
- kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;

W 2023 roku, zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, został ogłoszony jeden konkurs ofert na realizację zadania publicznego. W odpowiedzi na ogłoszenie o konkursie wpłynęło 10 ofert

Tabela nr 55. Wykaz organizacji pozarządowych w 2023 roku.

Lp.	Zadanie publiczne	Stowarzyszenia	Wartość dofinansowania zadania w zł
1	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie „Wiatraczanka Nowa Niedzwica” Nowa Niedzwica 6 66-340 Przytoczna	2 500,00 zł
2	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich wsi Rokitno Gmina Przytoczna,	2 500,00 zł
3	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich wsi Rokitno Gmina Przytoczna Rokitno 12 66-340 Przytoczna	2 500,00 zł

4	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich wsi Rokitno Gmina Przytoczna Rokitno 12 66-340 Przytoczna	2 500,00 zł
5	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie „Przyjazna wieś” Chełmsko 15 66-340 Przytoczna	5 000,00 zł
6	Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Lśnienie” Rokitno 38, 66-340 Przytoczna	3 680,00 zł
7	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie NEW DANCE, ul. Główna 42, 66-340 Przytoczna	30 000,00 zł
8	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie NEW DANCE, ul. Główna 42, 66-340 Przytoczna	20 000,00 zł
9	Ochrony i Promocji Zdrowia	Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży „Anastasis”, Strychy 42, 66-340 Przytoczna	10 000,00 zł
10	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu	GKS Zjednoczeni Przytoczna, ul. Główna 42, 66-340 Przytoczna	105 000,00 zł

Źródło: opracowanie własne gminy Przytoczna

6.4. DZIAŁANIA GMINY NA STAN BEZROBOCIA

Bezrobocie na terenie gminy Przytoczna

Liczba bezrobotnych w gminie Przytoczna w grudniu 2023 roku wynosiła 119 osób, tj. o 19 osób mniej niż w roku poprzednim. Zgodnie z danymi statystycznymi opracowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Międzyrzeczu struktura bezrobocia w gminie Przytoczna na dzień 31.12.2023 roku przedstawiała się następująco:

Tabela nr 56. Struktura bezrobotnych w gminie Przytoczna stan na 31.12.2023 r.

Liczba bezrobotnych							
Ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni	z prawem do zasiłku	do 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni	bez kwalifikacji zawodowych
119	60	59	27	31	39	39	26

Źródło: dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu

Jak wynika z danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu stan bezrobotnych na terenie gminy Przytoczna na koniec 2023 roku wyróżniał się z niewielką przewagą kobiet (60) nad mężczyznami (59). Liczba bezrobotnych w gminie Przytoczna w latach 2015-2023 przedstawiała się następująco:

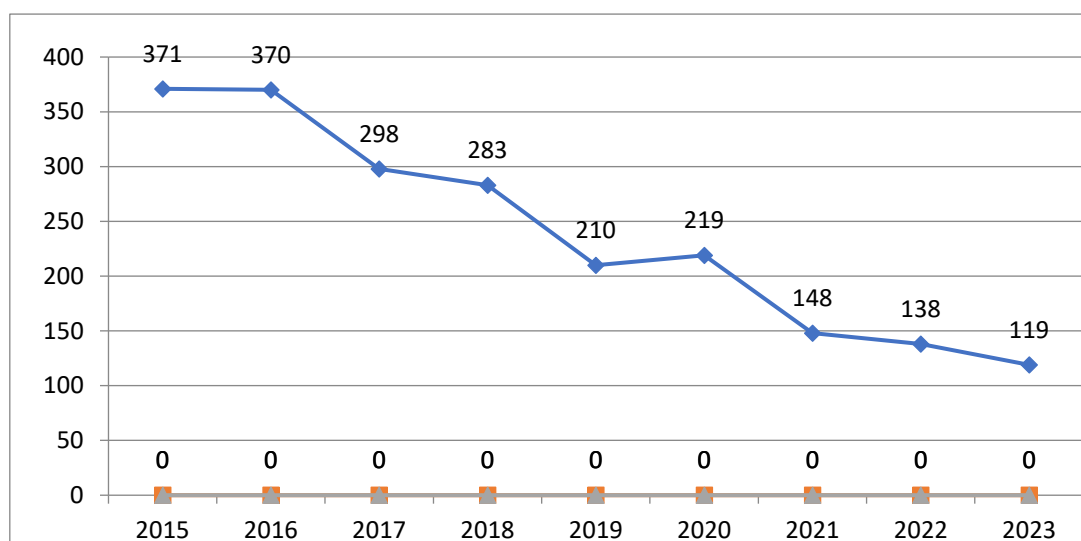
Tabela nr 57. Liczba bezrobotnych w gminie Przytoczna w latach 2015-2023.

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba bezrobotnych	371	370	298	283	210	219	148	138	119

Źródło: dane pozyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu

W analizowanych latach 2015-2023, można zauważyć, że rok 2023 charakteryzował się zdecydowanym spadkiem liczby osób bezrobotnych w porównaniu z latami poprzednimi.

Tendencja spadkowa bezrobotnych na terenie gminy Przytoczna w latach 2015-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu

Działania na rzecz ograniczenia bezrobocia i łagodzenia jego skutków pozostają przede wszystkim w gestii Powiatowego Urzędu Pracy w Międzyrzeczu, jednak w działania te włączała się również gmina Przytoczna poprzez organizację prac publicznych, prac społecznie użytecznych oraz stażów zawodowych. Gmina Przytoczna w roku 2023 organizowała roboty publiczne oraz prace społecznie użyteczne, w ramach których staż odbyły 2 osoby, zatrudniono 12 osób do robót publicznych.